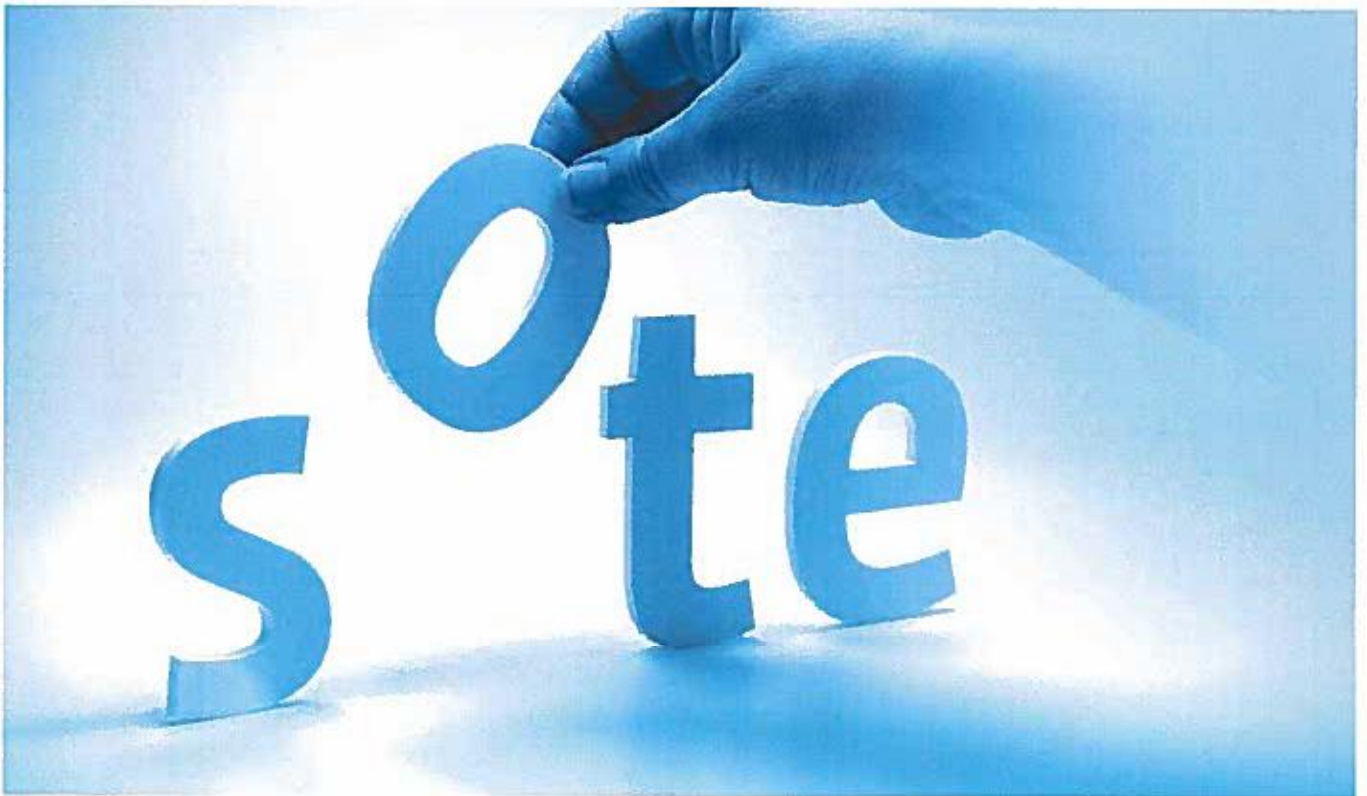

KUOPIO

**PERUSTURVAN JA TERVEYDENHUOLLON
PALVELUALUEET
SEKÄ
ISÄNTÄKUNTAPALVELUT**

KÄYTTÖSUUNNITELMA 2017

SISÄLLYSLUETTELO	Sivu
1. JOHDANTO	1
2. AVAINPROSESSIKOHTAISET KÄYTTÖSUUNNITELMAT PERUSTURVAN PALVELUALUEELLA	
Vanhus- ja vammaispalvelut	5
Lapsiperhepalvelut	16
Aikuissosiaalityön palvelut	23
Toiminnalliset tavoitteet	29
3. AVAINPROSESSIKOHTAISET KÄYTTÖSUUNNITELMAT TERVEYDENHUOLLON PALVELUALUEELLA	
Avohoidon palvelut	32
Sairaalapalvelut	46
Mielenterveys- ja päihdepalvelut	51
Toiminnalliset tavoitteet	58
Erikoissairaanhoido	61
4. ISÄNTÄKUNTAPALVELUT	64
5. HENKILÖSTÖ / Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma	68
6. TIETOHALLINNON KEHITTÄMINEN	74
7. TULOSLASKELMAT	77
8. IRTAIMISTOHANKINNAT	82
9. PERINTÖVAROJEN KÄYTTÖ	83
10. SISÄINEN VALVONTA	84
LIITE	
Sopeutustoimenpiteet vuodelle 2017	

1. JOHDANTO

Vuoden 2017 talousarvio ja vuosien 2018-2020 toimintasuunnitelma on valmisteltu reaalisesti supistavaan raamiin nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä. Kansantalouden vaikea tilanne jatkuu ja julkisten menojen rahoitusongelmat näkyvät Kuopion kaupunginkin kohdalla toistuvasti alijäämäisinä budjetteina ja hiipuvana verotulokertymänä. Sosiaali- ja terveystalouden palveluita koskevat kuntien tehtävät ja velvoitteet ovat ennallaan samalla kun ikääntymiskehitys, kasvava pitkäaikaistyöttömyys sekä perheiden ja toimeentulon ongelmat pakottavat avun ja hoidon piiriin yhä lisää asiakkaita ja potilaita. Juankosken liittyminen Kuopioon tuo n. 4 800 uutta asukasta mukaan myös perusturvan ja terveydenhuollon palveluiden piiriin. Palvelutoiminnan tuloksellisuuden yhteinen monitoimijainen kehittäminen, rohkea ja luova uudistuminen ja asiakkuuslähtöisten toimintatapojen syventäminen ovat tarpeellisia ja välttämättömiä keinoja tasapainoisen kehityksen turvaamiseksi. Käyttösuunnitelmaan on jouduttu sisällyttämään myös palvelutoiminnan supistamisia ja heikennyksiä toimintaan osoitettujen määrärahavarausten niukkuuden vuoksi.

Kuopion kehitys

Kaupungin reaalinen väestönkasvu jatkuu n. 0,7 %:n vuosivauhtia. Asuminen, myös tuettua asumista koskien, keskittyy edelleen asukkaiden toiveiden mukaisesti keskusta- ja taajama-alueille. Uusia asuntoja valmistunee v. 2017 > 1000 kpl, mutta kattavaa suunnitelmaa niiden lukumääräisen riittävyyden ja soveltuvuuden varmistamiseksi eri asukasryhmien tarpeisiin ei kaupungissa ole.

Hyvinvointi (painopisteet ja tavoitteet)

1. Lapset, nuoret ja lapsiperheet – varhainen tuki toteutuu aiempaa paremmin. Huomiota kiinnitetään mm. koulukiusaamisen kitkemiseen, seksuaaliseen häirintään ja väkivaltaan ja edellytysten luomiseen ammattiin opiskelevien terveyden ja hyvinvoinnin kohentumiselle. Edistetään lasten ja nuorten liikkumista sekä hyvää ravitsemusta ja ennaltaehkäistään ylipainoa.
2. Työikäiset – työllistymisen edellytysten lisääminen – työllisyyspalveluiden tehostaminen ja vaikuttavuuden lisääminen. Huomiota kiinnitetään mm. päihdeongelmiin ja niiden hoitoon, perheväkivaltaan, maahanmuuttajaperheiden syrjäytymiseen ja kotoutumisen edellytysten uusiin keinoihin.
3. Ikäihmiset – hyvinvointi ja toimintakyky säilyvät, kuntoutusedellytykset hyödynnetään. Huomiota kiinnitetään mm. passiivisuuteen ja yksinäisyyteen, kotona toteutuviin palveluihin ja tukeen sekä turvateknologiaan.
4. Kaikki asukkaat – yhteisöllisyys, aktiivisena kansalaisena toimiminen, osallisuuden kokemus. Huomiota kiinnitetään mm. osallisuuden tukemiseen, hyvinvointimarkkinointiin ja –viestintään sekä turvallisuuteen, ml. liikenneturvallisuus.

Hyvinvointilupaukset

Lapset, nuoret ja lapsiperheet:

- Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten osuus pienenee (tavoite < 2 % vastaavanikäisistä).
- Yhä suurempi osa 8.-9. luokan oppilaista kokee terveydentilansa hyväksi tai erittäin hyväksi.
- Koulutuspaikan saa yhä useampi 17-24-vuotiaista (tavoite 95 % 17-24-vuotiaista) ja että koulutuksen keskeyttää enintään 5 % nuorista.

Työikäiset

- Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saavien osuus 25-64-vuotiaista vähenee (tavoitetaso < 3 %).
- Työkyttömyyseläkettä saavien 16-64-vuotiaiden osuus laskee.

Ikäihmiset

- Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus kasvaa (tavoitetaso > 92 %).

Toimenpiteet hyvinvoinnin edistämiseksi vuonna 2017

Perusturvan palvelualue

- Kehitetään Terve Kuopio-kioskin ja Ikäneuvolan toimintaa ja tuotetaan ennaltaehkäiseviä palveluja.
- Palveluohjaustilanteissa ohjataan asiakasta kattavasti soveltuviin ennaltaehkäiseviin ja palvelutarvetta vähentäviin palveluihin.
- Ollaan aktiivisesti mukana eri työryhmissä ja kehittämisverkostoissa (sekä kansainvälisessä että kansallisessa verkostoyhteistyössä) sekä hallituksen kärkihankkeissa. Kuopion lapsiperheiden palvelut eri palvelualueilla ovat aktiivisena kehittäjinä STM:n valtakunnallisessa ns. LAPE-hankkeessa.

Terveydenhuollon palvelualue

- Kehitetään terveydenhoitajien ja lääkäreiden ennaltaehkäiseviä vastaanottoja, asiakkaita kannustetaan omaan hoitoon osallistumiseen ja heitä kuullaan asiakastilanteissa.
- Kehitetään ja tuotetaan näyttöön perustuvia ennaltaehkäiseviä palveluja: terveydenhoitajien ja sairaanhoitajien vastaanotot, lääkäreiden vastaanotot.
- Kunnassa on työttömien terveydenhoito järjestetty, tehdään aktiivista yhteistyötä myös VAMOS-hankkeen kanssa.

Yhteiseen asiakkuuteen

Aiempina vuosina mm. vanhushpalveluissa jatkuvaksi toiminnaksi muotoutunutta asiakasarviointia, -ryhmittelyä ja palvelun yksilöllistämistä jatketaan mahdollisimman monissa toiminnoissa, mm. lapsiperhepalveluissa, aikuissosiaalityössä, vammais- palveluissa ja päihde- ja mielenterveyskuntoutuksessa. Periaatteena on ennakoivuus, avohoidon ja -huollon ensisijaisuus ja kotona toteutuva tuki. Järjestökentän työtä heillä jo toiminnan piirissä olevien henkilöiden osalta tuetaan kumppanuudessa. Palveluohjausosaamista ja asiakkaan osallistumista toteutetaan sosiaalihuoltolain hengessä.

Kuntoutumisen mahdollisuus etusijalle

Vanhushpalveluissa lisätään gerontologista ja kuntoutusosaamista mm. geriatrisen lääkäripoolin toiminnalla ja kotikuntoutuksen toteutuksin. Sairaala- ja laitoshoidon aikaisessa ja niiden jälkeisen kuntoutumisen toteutumisessa on edelleen viiveitä, joita poistetaan. Turvateknologian käytettävyyttä lisätään. Päihde- ja mielenterveys- ongelmaisten kuntoutumisen tavoitteet ja edellytykset kartoitetaan ja kirjataan yhdessä asiakkaiden kanssa. Uuslaitosmainen passiivinen asuminen minimoidaan, mutta kuitenkin huomioidaan realistisin tavoittein myös ne ihmiset, joiden osalta on tyytymisen haittoja ehkäisevään/huolenpidolliseen tukeen.

Lapsille ja nuorille varhaisempaa lähiyhteisön tukea

Lapsiperhepalveluissa on merkittävä tuottavuuspotentiaali, jonka realisoimiseksi on laadittu pitkäjänteinen ja kokonaisvaltainen suunnitelma. Tarvitaan kaikkien lasten ja nuorten kanssa toimivien yhteistä työtä ja tavoitteita, yhteisen asiakkuuden tunnistamista ja toivon ja hyvän arjen mahdollisuuden ilmapiiriä. Kuopiossa on edelleenkin korkea lastensuojelun avohuollon tukitoimien piirissä oleva lasten ja nuorten määrä ikäluokan kokoon nähden. Tilanteen normalisoimiseksi tarvitaan kaikkien toimijoiden uudenlaista toimintakulttuuria ja vastuunottoa. Nuorten ja nuorten aikuisten uudenlaista tuen tarpeen arviointia ja monialaista toteutusta (integraattorimalli ja hyvinvoinnin integroitu toimintatapa) jatketaan.

Tiimityö ja tuloksellisuus

Vastaanottojen tiimimallin kehittämistä jatketaan. Organisatorinen uudistaminen on näkynyt palveluiden parantuneena saatavuutena ja oikeampana kohdentumisena. Tiimityö on tehokas keino parantaa palveluiden tuloksellisuutta osaamisen ja tiedon hyötykäyttönä tiimien tukena ja asiakasvaikutusten lisäämisenä.

Maakunta ja (PO)SOTE tulee...

Sipilän hallitus julkisti ns. aluereformilinjauksensa marraskuun 2015 alkupuolella. Maahan ollaan perustamassa uutta väliportaan hallintoa (maakunnat), jonka osaksi julkisrahoitteisten sosiaali- ja terveystalouden järjestämistä vastuu siirtyisi v. 2019 alusta lukien. Pohjois-Savossa on valmisteltu Pohjois-Savon liiton koordinoimana maakunnallista sote-tuotantoa v. 2014 lopulta lähtien ja ko. työtä on sovittu jatkettavaksi ja syvennettäväksi valmistautumisena em. itsehallintoaluemallin mukaiseen palvelujärjestelmään. Ko. POSOTE-hankkeen yhteyteen on liitetty myös Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin tuottavuusohjelmatyö ja PSSHP:n perusterveydenhuollon yksikön koordinoima terveydenhuoltolain mukainen terveydenhuollon alueellisen järjestämissuunnitelman päivittäminen.

Veteraanien kotiapu

Itsenäisyyden 100-vuotisjuhlien merkeissä valtio on lisännyt v:lle 2017 merkittävästi sotaveteraanien kotiapuun osoitettuja määrärahoja. Nämä kanavoidaan vanhusten palveluohjauksen kautta täysimääräisesti veteraanien hyväksi. Aikataulullisena rahoituspuskurina käytetään perusturvan budjettivaroja (valtiokonttorin tilitysviiveet ja aikataulut eivät tällöin ole este palvelujen toteuttamiselle).

Rahoituskriisi ja leikkausten kohdentaminen

Vaikeutuvien ja monimutkaisten asiakastilanteiden määrä ja pitkäkestoisuus kasvaa. Tätä kirjoitettaessa on ennakoitavissa v. 2016 tilinpäätöksen perusturvan osalta ylittävän alkuperäisen talousarvion menojen osalta n. 2,3 M€ (muutetun talousarvion n. 0,8 M€) ja terveydenhuollossa n. 3,8 M€ (muutetun talousarvion 0 €). Huomioiden tämä ja kasvava vanhusasiakkuuksien määrä on v. 2017 käyttösuunnitelman yhteydessä jouduttu tuomaan käsittelyyn taloudelliselta merkitykseltään n. 9 M€ toiminnallisten leikkaustoimenpiteiden lista (tässä huomioitu jo mm. kilpailukykyopimuksen mukaiset vaikutukset lomarahaleikkauksina ja työajan pidennyksinä). Tätä pyritään kompensoimaan n. 2 M€ verran alaspäin hakemalla kaupunginhallitukselta sen käyttövaroihin sisältyvää kohdentamatonta rahoitusta. Vastaavalla summalla on poistettu palvelujen leikkauksia ja heikennyksiä käyttösuunnitelman toimenpiteistä.

2. AVAINPROSESSIKOHTAISET KÄYTTÖSUUNNITELMAT PERUSTURVAN PALVELUALUEELLA

Vanhus- ja vammaispalvelut

TOIMINTA-AJATUS

Vanhuspalvelujen toiminta-ajatuksena on tukea iäkkäiden kuopiolaisien hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä, itsenäistä suoriutumista ja osallisuutta sekä ehkäistä lisäpalvelutarpeen syntymistä. Vanhuspalveluiden palveluissa painopiste on kotihoidossa ja kodinomaisessa asumisessa. Avainprosessin ydintehtäviin kuuluvat vanhusten lakisääteisen palveluohjauksen ja muiden lakisääteisten sekä ikääntyvän väestön tarpeita vastaavien palveluiden järjestäminen. Omaishoidon tukea myönnetään vahvistettujen myöntämisperusteiden täytyessä, kaikille uusille asiakkaille määrärahojen puitteissa. Vanhuspalveluita järjestetään omana tuotantona, ostopalveluna tai palvelusetelinä. Vanhuspalveluiden lakisääteisistä palveluista ovat oman tuotannon rinnalla palvelusetelituotannossa säännöllinen ja tilapäinen kotihoito, omaishoidon tuen vapaan järjestäminen ja asumispalvelut. Vanhuspalvelut toteutetaan lähipalvelualuemallin mukaisesti. Kuntoutuspalveluilla edistetään ja ylläpidetään kaikenikäisten kuntalaisten arjessa pärjäämistä, terveyttä, toimintakykyä ja kehitystä sekä osallisuutta.

Vanhusten palveluohjaus

Vanhuspalvelulain mukaisesti on laadittu ikääntyneiden kotona asumista ja kuntoutumista painottava suunnitelma Ikäystävällinen Kuopio -ohjelma, jossa arvioidaan ikääntyneiden hyvinvoinnin tila, palveluiden saatavuus, saavutettavuus, riittävyys ja laatu. Ikääntyneen palveluntarpeiden selvittäminen tulee tapahtua viipymättä palvelun tarpeesta tehdyn ilmoituksen jälkeen. Palvelutarpeen arvioinnin sisältää ikääntyneen fyysisen, psyykkisen, kognitiivisen ja sosiaalisen toimintakyvyn sekä ympäristön esteettömyyden, asumisen turvallisuuden ja lähipalvelujen saatavuuden arvioinnit. Vaihtoehtoista neuvotellaan iäkkään henkilön kanssa ja hänen näkemyksensä kirjataan. Kiireellisessä tapauksessa jokaisella on oikeus päästä sosiaalipalvelujen tarpeen arviointiin välittömästi.

Kiireettömissä tapauksissa palvelutarpeen arviointi aloitetaan mahdollisimman pian viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä yhteydenoton tultua. Palvelutarpeen arviointi tehdään yhteistyössä asiakkaan, hänen omaistensa/läheistensä tai asiakkaan laillisen edustajan kanssa ja siitä tehdään hoito-, palvelu- ja kuntoutumissuunnitelma. Vastuutyöntekijä on koordinoiva työntekijä, joka nimetään palvelutarpeen arvioinnin (palveluohjaaja, sairaanhoitaja) yhteydessä esimerkiksi henkilölle, jonka palvelukokonaisuuteen tulevat palvelut tulevat usealta palveluntuottajalta. Vanhusten palveluiden järjestämistä ohjaavat kotihoidon, vanhusten asumispalveluiden, tukipalveluiden, ateriapalveluiden, omaishoidon sekä turvapalveluiden kriteerit, jotka vahvistetaan lautakunnassa vuosittain. Asumispalveluiden osalta on kyse määrärahasidonnaisesta palvelukokonaisuudesta, joten talousarvio asettaa reunaehdoja palveluiden piiriin pääse-

misessä. Palveluohjauksen palveluprosessia johtaa ja sen taloudesta ja toiminnasta vastaa palveluohjauspäällikkö.

Vanhusten hoivapalvelut

Kotihoidossa vahvistetaan toimintakykyä edistävän ja kuntouttavan työotteen keinoin iäkkäiden kokonaisvaltaista hoitoa, kotona asumisen turvallisuutta ja palvelutarpeen ennakointia niin, että asiakas selviytyy päivittäisistä toiminnoista mahdollisimman omatoimisesti ja kykenee asumaan omassa kodissaan mahdollisimman pitkään. Kotihoidossa korostuvat kaupungin kriteerien mukaisesti varhaisen mukaantulon menettelytavat ja oikea-aikaiset palvelut. Säännöllisen kotihoidon peittävyys on kaupungin kotihoito ja yksityinen kotihoito mukaan lukien noin 14 %:a yli 75 -vuotiaista kuopiolaisista. Palveluita kehitetään asiakaslähtöisesti ottamalla huomioon kuntalaisten mielipiteet palveluiden suunnittelussa.

Tavoitteena on lähipalvelualuemallin mukaisesti ympärivuorokautisen kotihoidon ja siihen kiinteästi liittyvien teknologisten ratkaisujen ja ennakoivan tukikeinojen turvin hidastaa tarvetta siirtyä asumispalveluun tai laitokseen. Kotihoito vastaa ikääntyneiden jatkohoidon järjestämiseen ja pääasiallisena periaatteena on, että kotihoito ottaa vastaan poikkeuksetta sairaalasta kotiutuvia palveluohjauksen, kotiutustiimin ja ympärivuorokautisen kotihoidon tuella.

Vanhusten toimintakeskustoiminta tukee kotona asumista ja omaishoitajien jaksamista. Asiakkaan toimintakykyä ja voimavaroja tuetaan ohjauksen, kuntouttavan ja yhteisöllisen toiminnan avulla. Vanhusten toimintakeskustoimintoihin kaupungin järjestämänä kuuluvat mm. koko- ja osapäiväryhmätoiminta, tukipalvelut, liikunnan, harrastus - ja yhteisötoiminnan edistäminen, vertaisohjattujen ryhmien, vapaaehtoisten, verkosto- sekä järjestötyön tukeminen.

Vanhusten hoivapalveluiden asumispalveluissa painopiste on ympärivuorokautisen asumisen sijaan yksiportaisessa palveluasumisessa lähipalvelualueilla. Yksiportaisessa mallissa samassa yksikössä hoidetaan tavallista että tehostettua palveluasumista tarvitsevia asiakkaita, jolloin palveluasumisen muodon määrittelee asiakkaan hoidon tarve eikä tilaratkaisut. Ympärivuorokautisia asumis- ja hoivapalveluja omana toimintana järjestetään Leväsen, Puijonlaakson, Riistaveden, Nilsiän ja Maaningan palvelukeskuksissa sekä Karttulan asuintaloissa. Asumispalveluiden kehittämisessä painotetaan Ikäystävällinen Kuopio -ohjelman ja palveluverkkoselvityksen tavoitteita sekä vahvistetaan asumispohjaista ajattelua. Vanhusten hoivapalveluiden palveluprosessia johtaa ja sen taloudesta ja toiminnasta vastaa kotihoidon päällikkö.

Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto

Vammaispalveluiden ja kehitysvammahuollon palveluprosessi järjestää ja päättää sosiaalihuoltolain, vammaispalvelulain ja kehitysvammalain mukaisista palveluista ja tukitoimista (mm. henkilökohtainen apu, päivä- ja työtoiminta, palveluasuminen, liikkumista tukevat palvelut). Palvelutarpeen arviointi tehdään yhteistyössä asiakkaan, hänen omaistensa/läheistensä tai asiakkaan laillisen edustajan kanssa. Arviointiin voi tarvittaessa osallistua myös palveluntuottajan edustaja ja muu asiantuntija. Vammaispalvelulain mukaisia palveluja ja tukitoimia koskevat päätökset on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä ja viimeistään kolmen kuukauden kuluessa hakemuksesta. Kehitysvammahuollon

kokonaisuus sisältää kehitysvammaisille henkilöille erityishuoltoon kuuluvat palvelut (mm. erityisneuvolapalvelut, kehitysvammaisten päivätoiminta, kehitysvammaisten asumispalvelut ja kehitysvammaisten työtoiminta). Vammaisten ja kehitysvammaisten päivätoiminnalla ja työtoiminnalla edistetään asiakkaiden yhteiskunnallista osallistumista. Kehitysvammaisten ja vammaisten asumispalveluja tuotetaan sekä omana toimintana (Maljapuron palvelukoti ja Puusepän asumisyksikkö, palvelukodit Menninkäinen ja Pihlajakoti,) että ostopalveluna. Vammaispalveluiden ja kehitysvammahuollon palveluprosessia (ml. erityisryhmien asuminen) johtaa ja sen toiminnasta ja taloudesta vastaa vammaispalvelupäällikkö.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Vanhuspalvelulain toimeenpano

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta ja iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (ns. vanhuspalvelulaki) astui voimaan 1.7.2013. Lakia sovelletaan vanhuuseläkeikäiseen väestöön sekä sellaiseen iäkkääseen henkilöön, jonka toimintakyky on merkittävästi heikentynyt ikääntymisen myötä alkaneen tai pahentuneen sairauden tai rappeutumisen vuoksi. Laki painottaa kotiin annettavien palvelujen ensisijaisuutta. Vanhuspalvelulaki edellyttää, että iäkkäiden hoito ja huolenpito toteutetaan ensisijaisesti henkilön yksityiskodissa tai muussa kodinomaisessa asuinpaikassa ja sinne järjestettävillä sosiaali- ja terveyspalveluilla. Pitkäaikaishoito toteutetaan laitoshoidon tavoin vain silloin, kun se on lääketieteellisesti perusteltua. Hoitojärjestelyn pysyvyys tulee turvata. Pitkäaikaishoidossa oleville henkilöille tulee järjestää mahdollisuus sosiaaliseen vuorovaikutukseen ja mielekkääseen toimintaan.

Lain tavoitteena on varmistaa, että kunnat varautuvat palvelujen tarpeen kasvuun. Laissa säädetään lisäksi myös iäkkäille henkilöille palveluja tarjoavien toimintayksikköjen palvelujen laadusta ja velvoittaa laatimaan julkisia yksiköitä omavalvontasuunnitelman 1.1.2015 alkaen. Vanhuspalveluissa on laadittu kotihoidon, asumisen sekä toiminta- ja yhteisöpalveluiden omavalvontasuunnitelmat. Asiakkaiden, omaisten ja muiden ikäihmisten osallisuutta kaupungin vanhuspalveluiden kehittämisessä toteutetaan mm. asiakaspalautekyselyiden, kaupungin yleisen palautepalvelun ja asiakasraatien kautta. Lisäksi Kuopiossa on toiminut aktiivisesti vanhusneuvosto, jonka rooli on vahvistunut voimakkaasti ja heitä kuullaan ikäihmisten asioiden edustajana.

Sosiaalihuoltolain toimeenpano ja vammaispalvelulainsäädännön uudistaminen

Uuden sosiaalihuoltolain tavoitteena on vahvistaa peruspalveluja ja vähentää sitä kautta korjaavien toimenpiteiden tarvetta. Uusi sosiaalihuoltolaki on laajentanut palveluiden järjestämisvastuuta mm. liikkumista tukevissa palveluissa ja kotipalvelussa. Tavoitteena on madaltaa tuen hakemisen kynnyksiä järjestämällä sosiaalipalveluja muiden peruspalvelujen, kuten vammaispalveluyksikön yhteydessä. Asiakaskeskeisyys on yksi keskeisimmistä uuden lain mukaisista periaatteista. Palvelukokonaisuus tulisi järjestää asiakkaan tarpeista lähtevänä kokonaisuutena, jossa asiakas itse osallistuu alusta lähtien suunnitteluun. Lakien soveltamisessa kuitenkin alaltaan rajoitetulla erityissäännöksellä on etusija samaa kysymystä käsittelevään yleissääntöön nähden. Esimerkiksi kehitysvammaisten henkilöiden palvelujen saaminen turvataan pääsääntöisesti

kehitysvammalaissa moniammatillisesti tehtävän erityishuolto-ohjelman kautta. Vaikeavammaisuus ei myöskään sellaisenaan ole peruste soveltaa sosiaalihuoltolain mukaista erityistä tukea, sillä vaikeavammaisuus ei välttämättä aiheuta sitä, että henkilön olisi vaikea hakea ja saada palveluja, joka on uuden sosiaalihuoltolain peruste.

Vammaislainsäädäntö on myös uudistumassa osana sosiaalihuoltolain kokonaisuudistusta. Sosiaali- ja terveysministeriö on asettanut työryhmän, jonka tehtävänä on yhdistää nykyinen vammaispalvelulaki ja kehitysvammalaki. Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain yhdistäminen on ollut pitkään tähtäimen vammaispoliittinen tavoite. Askeleena kohti lakien yhteensovittamista vammaispalvelulaki uudistui syksyllä 2009. Tuolloin vammaispalvelulaki säädettiin ensisijaiseksi suhteessa kehitysvammalakiin. Uusi vammaispalvelulaki on lisännyt merkittävästi vammaisen henkilön oikeutta saada henkilökohtaista apua. Lakimuutos on siten lisännyt vuosittain erityisesti henkilökohtaisen avun kustannuksia vammaisten henkilöiden palveluiden järjestämisessä. Asiakkaalla on subjektiivinen oikeus henkilökohtaiseen apuun. Asiakasmäärän ennakoidaan edelleen lisääntyvän hieman vuonna 2017, mutta hallitummin kuin aikaisempina vuosina.

Sote- ja maakuntauudistuksessa uudistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon rakenne, palvelut ja rahoitus sekä aluehallinnon tehtävät. Uudistuksen on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2019. Jatkossa Suomen julkinen hallinto järjestetään kolmella tasolla, jotka ovat valtio, maakunta ja kunta. Itsehallinnolliset maakunnat muodostetaan nykyisen maakuntajaon pohjalta. Jatkossa 18 maakuntaa järjestävät kaikki alueensa sosiaali- ja terveystoimen palvelut

Laki kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain muuttamisesta (381/2016) on tullut voimaan 10.6.2016. Tämä laki edellyttää, että asiakkaan itsemääräämistä on tuettava ja rajoitustoimenpiteiden käyttöä on vältettävä. Mikäli rajoitustoimenpiteisiin on turvauduttava, niin käytön on perustuttava moniammatillisen tiimin arvioon, jossa on riittävä lääketieteen, psykologian ja sosiaalityön asiantuntisuus. Rajoitustoimenpiteiden käyttöä on myös seurattava monialaisesti.

TUOTTAVUUTTA LISÄÄVÄT TOIMENPITEET

Vuoden 2017 aikana tavoitteena on edelleen palvelurakenteen keventäminen. Palvelurakennemuutosta jatketaan korvaamalla vähitellen raskaampia laitostyyppisiä paikkoja kevyemmällä eritasoisilla palveluasumisen paikoilla. Palveluasumisen järjestämistapoja monipuolistetaan: asumisen palvelusetelin käyttöä lisätään soveltuvissa asiakastilanteissa vaihtoehtoisena palveluntuottamistapana ja perhehoidon osuutta asumispalveluissa pyritään lisäämään suunnitelmallisesti.

Tavoitteena on, että noin 14 % yli 75-vuotiaista on säännöllisen kotihoidon piirissä, joista noin 11 % on omassa ja noin 3 % yritysten tuottamassa säännöllisessä kotihoidossa. Asiakkaiden omaa toimintakykyä ja osallisuutta tukevia hyvinvointia edistäviä palveluita vahvistetaan ja kehitetään yhteistyössä hyvinvoinnin ja terveydenhuollon palvelualueen sekä yrittäjien kanssa. Asumispalveluiden järjestämisessä suositaan ns. tuettua asumista, jolloin palvelu tuotetaan kotihoitona.

Palvelut ja resurssit kohdennetaan raskaimpiin palvelutarpeisiin. Asiakastarpeen arvioinnissa ja resurssien kohdentamisessa hyödynnetään Asiakaskortin tuottamaa tietoa.

Asiakaskortin tuottamaa tietoa hyödynnetään toiminnan tuottavuuden ja vaikuttavuuden seurantaan sekä analysointiin liittyvässä kehittämistyössä. Kotihoidon välittömän työajan tavoite on 65%:a. Teknologia-avusteisilla palveluilla myöhäistetään siirtymistä kodista kohti raskaampaa hoivaa ja toisaalta edesautetaan turvallista kotiutumista sairaalasta. Vuoden 2017 aikana ympärivuorokautisen kotihoidon toimintaa kehitetään yhteistyössä ensihoidon kanssa tavoitteena parantaa kotihoidon edellytyksiä vastata ikääntyneen kotihoivan asiakaskunnan päivystyksellisiin palvelutarpeisiin. Palvelujen monipuolistumista haetaan virtuaalisten kotikäyntien käyttöönotolla. Tuottavuuskehitystä tuetaan selvittämällä ja tarvittaessa käyttöönottamalla monitoimijainen työskentelymalli haja-asutusalueilla.

Kuntoutusta kehitetään ja kohdennetaan monitoimijaisesti palveluja niin, että mahdollisimman moni kuntoutuspalvelua tarvitseva pääsee palvelujen piiriin oikea-aikaisesti. Tehostetaan tilasto-, vaikuttavuus- ja mittaritiedon käyttöä sekä niiden hyödyntämistä palvelujen ja toimintamallien arvioinnissa, kehittämisessä ja johtamisessa. Tavoitteena on päällekkäisten toimintojen poistaminen, oikea-aikaisuus ja asiakastarpeen mukainen, vaikuttava palvelusisäitö.

Kuntoutuksen osalta kehitetään sähköisten palvelujen käyttöä kuten kuntoutuskäyntien tekstiviestimuistutuksia peruuttamattomien poissaolojen vähentämiseksi. Lisäksi selvitetään, miten ICT-ratkaisuilla pystyttäisiin vähentämään logistiikkakuluja, osin korvaamaan vastaanotolla tapahtuvaa toimintaa sekä monipuolistamaan palveluvalikoimaa. Palvelusetelitoimintaa kuntoutuspalveluissa kehitetään yhdessä Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kanssa.

Tuottavuusohjelman mukaisesti vammaispalveluiden ja kehitysvammahuollon käytössä olevia tiloja vähennetään vuonna 2017 mm. Karttulan työkeskuksen osalta. Tuottavuusohjelman mukaisesti henkilöstön työtapoja uudistetaan monialaisemmaksi ja poikkihallinnollisemmaksi asiakasläheisen, kokonaisvaltaisen ja sujuvan asiakasprosessin toteuttamiseksi sekä mahdollisen eri yksiköiden välisen päällekkäisen työn välttämiseksi. Erityisenä kehittämisen painopisteenä on vanhusasiakkaiden kokonaisvaltainen arviointi yhdessä vammaispalveluyksikön kanssa. Myös uusi sosiaalihuoltolaki edellyttää muutoksia työkäytännöissä, koska jatkossa sosiaalihuoltolain mukaisia päätöksiä ryhdytään tarvittaessa asiakkaan tarpeen edellyttäessä tekemään myös vammaispalveluissa. Työtapamuutoksella estetään asiakasperheen pompottelua ja vältetään muiden yksiköiden, kuten esimerkiksi lapsiperhepalveluiden prosessien tarpeetonta kuormittumista. Vastaavasti kehitetään esimerkiksi liikkumista tukevien palvelujen osalta palvelutarpeen arviointia vanhuspalvelujen kanssa. Vammaispalvelupäällikkö arvioi ja kehittää palveluprosessinsa suorituskykyä, palveluita ja resurssien käyttöä (suhteessa palvelulupauksiin ja muihin toimijoihin) sekä raportoi muutostarpeista. Asiakaskortti tai muu toimintakyvyn arvioinnin väline on kehittämisyhteistyössä riittävän avun ja resurssin kohdentamiseksi asiakkaan tarpeiden perusteella.

Työajan pidennyksen vaikutus toimintaan ja talouteen / kilpailukykysojimus

Työajan pidennyksellä palveluohjauksessa kompensoidaan lisääntyneitä palvelutarvetta ja asiakastyömäärää. Hoivapalvelujen osalta työajan pidennys pyritään huomioimaan osana työaikajärjestelyjä. Vammaispalveluissa työajan pidennys vaikuttaa kasvavan asiakasmäärän hallintaan nykyisillä resursseilla; esimerkiksi Juankosken liitoksessa.

TOIMINNAN PAINOPISTEET

Vanhusten palveluohjaus

Vanhusten palveluohjaus edellyttää vahvaa poikkihallinnollista toimintaa ja kiinteää yhteistoimintaa ympärivuorokautisen hoidon ja siihen kiinteästi liittyvän turvateknologisten ratkaisujen kanssa. Vanhusten palveluohjausyksikkö toimii moniammatillisena tiiminä ja alueellista palveluohjausta kehitetään edelleen yhteistyössä lähipalvelualueiden kotihoidon, Terve Kuopio -kioskin kanssa. Terve Kuopio -kioskin toiminnallisuutta ikäihmisten palveluissa kehitetään luomalla kioskin yhteyteen palvelutori mallinnuksen mukaisesti turvateknologista palveluvalikoivaa yritys yhteistyön avulla ja kehittämällä ennaltaehkäiseviä ryhmämuotoisia palveluja korvaamaan yksilökohtaista työskentelyä. Liikuntapalvelujen toimijoiden kanssa tehdään keskinäistä yhteistyötä asiakasohjauksessa palvelusisältöjen kehittämisessä sekä tarpeellisten liikuntapalvelujen tuottamiseksi.

Yli 93 prosenttia yli 75-vuotiaista kuopiolaisista asuu kotona ja tämän myötä palvelutarpeet kotona ovat kasvamassa ja monimuotoistumassa. Palveluohjauksessa pyritään tuottamaan palveluohjauksessa kartoitettujen tarpeiden pohjalta uusia tapoja järjestää ja tuottaa hyvinvointipalveluja julkistalouden kannalta kestävästi ja kokonaistaloudellisesti sekä rakentaa asiakas- ja tarvelähtöisiä palvelumuotoja. Kotona asuville ikäihmisille järjestetään palvelut monituottajamallin mukaisesti ja palveluita kehitetään julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyössä.

Vanhusten palveluohjauksen yhteydessä toteutettua perhehoidon kehittämistä jatketaan. Omaishoidon palvelusetelit myönnetään määrärahojen mukaisena, joten tarvittaessa tukea myönnetään vain osaksi vuotta, mikäli ennakoidaan määrärahojen ylitystä. Vuoden 2015 lopulla käynnistetty omaishoitajien hyvinvointi- ja terveystarkastukset jatkuvat resurssien sallimissa laajuudessa. Omaishoidon tuen arvioinnit ja palvelupäätökset uusille hakijoille tehdään alueellisessa palveluohjaustiimissä ja omaishoidontuen tiimi tekee seuranta-käynnit sekä palvelupäätökset lakisääteisten vapaapäivien järjestämisestä.

Palvelusetelin käyttöön ottoa edistetään määrärahojen puitteissa osana kotihoitoa tai asumisen järjestelyjä. Vanhusten asumispalveluiden ostoissa toimeenpannaan 1.1 2017 käynnistyvä uuden hankinnan mukainen ostopalvelutuotanto yritysten ja kaupungin välistä ostopalvelutuotannon kumppanuusmallin kehittämistä jatketaan edelleen vakiinnuttamalla säännölliset tapaamiset.

Vanhusten palveluohjausyksikön asiakasohjaus ja palvelutarpeen arviointi toteutetaan lähipalvelualueilla ns. laajan palvelutarjotin- mallin mukaisesti. Palveluarviointia edelleen kehitetään ja arviossa painotetaan määräaikaista palveluja tilanteen niin salliessa.

Erityisryhmien asumisen järjestelyt (henkilöstö ja ostopalvelut) siirtyvät 1.1 2017 vanhusten palveluohjausyksikön alaisuuteen. Tähän liittyen valmistellaan monitoimijaisesti palvelukriteerit ja niihin liittyvät myöntämisperusteet viranomaispäätösten tueksi ja oikeudenmukaisen tasapuolisen palvelujen saatavuuden turvaamiseksi.

Palveluohjaukseen käyttöön otetaan puhelinohjauksen ruuhkahuippujen tasaamiseksi ja saavutettavuuden parantamiseksi takaisinsoittojärjestelmä. Käyttöön otetaan myös uusi sähköinen järjestelmä liittyen asumispalvelujen paikkojen käyttöasteen ja sijoituspaikkajonojen kokonaishallinnan tehostamiseen ja resurssien seurantaan.

Vanhusten hoivapalvelut

Vanhusten hoivapalveluissa jatketaan toiminnan kehittämistä lähipalvelualuemallilla. Kuopiossa on 10 lähipalvelualueita. Lähipalvelualueet sijaitsevat tällä hetkellä palvelukeskusten ja toimintakeskusten ympärillä. Niihin haetaan uusia toiminnallisia ratkaisuja muun muassa ympärivuorokautisen kotihoidon turvaamiseksi. Lähipalvelualueiden ja niiden ympärivuorokautisen kotihoidon toteutumiseen haetaan innovatiivisuutta ja uudenlaista eri toimijoiden yhteistyöverkostotyötä ja kumppanuuksia. Kehittämistyöhön kytkeytyy tiiviisti käyttöönottovaiheessa oleva uudenlainen teknologia-avusteisten palvelujen kokonaisuus. Lähipalvelualueella kehitetään yksiportaisen palveluasumisen toimintamallia, jolloin samassa yksiköissä että kotihoidossa hoidetaan sekä tavallisen että tehostetun palveluasumisen asiakkaita. Tällöin asiakkaan hoidon tarve määrittelee palveluasumisen muodon ja asiakas voi asua edelleen kotona tai jatkaa asumista entisessä asumisyksikössä toimintakyvyn muuttuessa. Lähialuemallilla haetaan kustannustehokkuutta julkisen sektorin kustannuksiin ja on yrityksille kannattavaa. Ryhmäkotitasoisen palvelun vajeeseen etsitään ratkaisuja. Omien yksiköiden toiminnallista profiilia ja toimintamuotoa tarkastellaan tarvittaessa vastaamaan palvelutarvetta.

Palvelurakennemuutoksen onnistumiseksi kehitetään vanhusten kotona asumista vahvistamalla asiakkaan kokonaisvaltaista hoitoa, kotona asumisen turvallisuutta ja palvelutarpeen ennakointia kotiin annettavilla moniammatillisilla palveluilla. Lähtökohtana on vähentää iäkkäiden asiakkaiden päivystyksen käyttöä ja siten raskaampien palveluiden piiriin ohjautumista. Tähän liittyy keskeisesti vanhuspalveluiden lääkäripooli, ympärivuorokautisen kotihoidon kenttäjohdon perustaminen sekä teknologia-avusteisten palvelujen käyttöönotto ja integraatio osaksi hoivaa ja hoitoa. Turvapalveluiden uudistamistyö perustuu tarpeeseen vahvistaa kotihoitopalveluja ja kohdentaa olemassa olevia resursseja nykyistä tarkoituksenmukaisemmin.

Vanhuspalveluiden lääkäripoolin toiminta-ajatuksena on antaa viiveetön ja osaava lääketieteellinen hoito iäkkäille kotona asuville asiakkaille, joilla on usein yhtä aikaa monta kroonista pitkäaikaissairautta. Hyvä moniammatillinen iäkkään kokonaihoito ehkäisee käynnejä päivystyksessä ja sitä myötä siirtymistä raskaampiin palveluihin. Tätä kehitystä vahvistetaan vuoden 2017 aikana kehittämällä yhteistyötä ensihoidon kenttäjohdon ja sosiaalipäivystyksen kanssa SOTEVA -hankkeessa. Toimintamallissa yhdistetään ammatillista osaamista vastaamaan päivystyksellisiin haasteisiin sisältäen perinteisen ensihoidon toiminnan ja kotihoidon turvateknologisten hälytysten vastaanoton. Toiminnallista tehokkuutta ja tuottavuutta haetaan myös virtuaalisten kotikäyntien käyttöönotolla. Tuottavuuskehitystä tuetaan myös selvittämällä ja tarvittaessa käyttöönottamalla monitoimijainen työskentelymalli haja-asutusalueilla. Kotona asumista vahvistetaan kehittämällä toimintamalli monitasoiseen asiakkaan tilanteeseen ja toimintakykyyn sopivaan kuntoutukseen mm varhaisen mukaantulon ja monialaisen kotikuntoutuksen keinoin.

Kotihoidossa keskitytään strategian mukaisesti paljon palveluja tarvitsevien ihmisten tukemiseen niin, että hoivapalvelujen olemassa olevia resursseja kohdennetaan kotihoidon raskaimpiin asiakkuuksiin. Kevyemmissä palvelutarpeissa palvelukriteereiden mukaisesti asiakkaita ohjataan omaehtoisten tai kolmannen sektorin palvelujen piiriin.

Hyvinvointia edistävät kotikäynnit ja ikäneuvolaa korvataan uudella toimintamallilla, jossa palvelua kohdistetaan riskiperusteisesti ja toteutetaan mahdollisuuksien mukaan ryhmämuotoisesti.

Vanhusten toiminta- ja yhteisöpalveluissa kehitetään erityisesti maaseutualueiden toimintakeskuspalveluja tukemaan kotona asumista. Muutoin pyritään säilyttämään nykytaso.

Kuntoutuspalveluilla tuetaan iäkkäiden kotona asumista tai kodinomaista palveluasumista yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Toimintakykyä tuetaan ohjaamalla ja kannustamalla ikäihmisiä arkiaktiivisuuteen sekä liikkumaan ja toimimaan muistia, tasapainoa ja lihaskuntoa ylläpitävällä ja kehittäväällä tavalla. Iäkkäiden läheisten, kolmannen sektorin toimijoiden sekä terveydenhuollon ja perusturvan ammattilaisten kanssa yhteistyössä tavoitteena on lisätä aktiivisuutta ikäihmisten arkeen ja ehkäistä ennen aikaista raihaantumista. Kotikuntoutustoiminta on aloitettu vuoden 2016 aikana ja toimintaa kehitetään sekä tehostetaan yhdessä sairaalahenkilöstön, kotiutustiimin, hoivapalvelujen ja muiden toimijoiden kanssa.

Kotona asumisen lissäntyminen näkyy myös apuvälinepalveluiden lisääntyvänä tarpeena. Tämä korostuu erityisesti kotona pärjäämistä tukevien apuvälineiden kysynnän kasvuna sekä entistä tarkemmassa apuvälineiden saatavuuden oikea-aikaisuudessa. Apuvälinepalveluissa kehitetään edelleen siihen liittyvää ajanvaraustoimintaa ja palvelun oikea-aikaisuutta Apuvälineosaamista ja -tietoutta vahvistetaan sisäisellä koulutuksella ja perehdytyksellä

Kotona pärjäämistä tukevia palveluja kehitetään kuntoutuksessa yhteistyössä muiden toimijoiden ja kuntoutuksen eri tiimien kanssa. Palvelukokonaisuus muodostetaan kuntoutujan tarpeiden tukeväksi ja moniammatillisesti toteutettavana. Aktivoivan arjen tuki (AATU) pyritään aloittamaan aina, jos asiakkaalla on kotona selviämisen uhka. AATU toimintamallia hyödynnetään myös uusien asiakkaiden arvioinnissa ja kuntoutumisen edistämisessä osana määräaikaista palveluja Tavoitteena on asiakaslähtöinen ja saumaton, varhaista kotiutumista ja toimintakyvyn paranemista tukeva palveluketju.

Vanhusten hoivapalveluissa on vuonna 2016 käytössä Harjulan sairaalan osastot 8,9,10 sekä Puijonlaakson, Leväsen, Nilsin, Riistaveden, Maaningan palvelukeskusten, Männistön asumisyksikön ja Karttulan asuinpalvelutalon paikat. Lisäksi Saaristokaupungissa toimii Tervaniityn pienryhmäkoti. Palvelurakennetta tarkastellaan ja muutetaan yhteistyössä terveydenhuollon ja sosiaalipalveluiden erityisryhmien yksiköiden kanssa erityisesti liittyneiden kuntien alueella.

Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto

Vuodelle 2017 jatkuu pitkäjänteisenä tavoitteena vammaisten ja kehitysvammaisten asumisen kehittäminen. Asumispalveluiden kehittämisessä painotetaan kehitysvammaisten valtakunnallisen KEHAS- ohjelman ja kaupungin palveluverkkoselvityksen tavoitteita sekä vahvistetaan normaalia asumispohjaista ajattelua. Päämääränä on, että vuoden 2020 jälkeen kukaan ei asu laitoksessa. Kehitysvammaisten asumisohjelmassa on linjattu seuraavat tavoitteet: laitospaikkoja vähennetään nopeasti, suunnitelmallisesti ja hallitusti sekä mahdollistetaan aikuisten kehitysvammaisten muuttaminen lapsuuden- kodeistaan tarjoamalla siihen tarvittavia asumisratkaisuja, yksilöllisiä palveluja ja tukea.

Lisäksi tavoitteena on lisätä asuntotarjontaa pitkäaikaisesta laitoshoidosta muuttaville kehitysvammaisille.

Ympäri vuorokautisen hoivan sijaan asumispalvelu toteutetaan siis entistä enemmän tuettuna asumisena omissa kodeissa. 1.1.2017 alkaen astuvat voimaan uudet hankintasopimukset. Erityisen paljon apua tarvitsevien kehitysvammaisten sekä autistien asumispalveluihin ja päivätoimintaan kokeillaan palvelusetelin käyttöönottoa vuonna 2017. Juankosken palvelut siirtyvät osaksi kaupungin tiimiä vuoden 2017 alusta.

Kehitysvammaisten laitoshoidon purkaminen

Kehitysvammaisten laitosasuminen Vaalijalassa lakkautuu vaiheittain vuosina 2017-2018. Vaalijalan laitoshoidon purkamiseksi käynnistyy siten, että Vaalijalan kuntayhtymä aloittaa syksyllä 2017 ns. Sipulin asumisyksikön toiminnan autistisille henkilöille. Lisäksi kuntien investointikiellon johdosta Vaalijalan purkamisessa hyödynnetään uusia asumispalveluiden tuottajia. Vaalijalan purkamisen yhteydessä on tunnistettu mm. tarvetta lisäresursointiin terveyspalveluissa, psykologi- ja terapiapalveluissa sekä kuntoutuspalveluissa, mutta vuoden 2017 talousarvioraamin johdosta em. resursointia ei voida toteuttaa. Kehitysvammahuollon palveluprosessissa on suunnitteluvaiheessa jyvitetty sopeutusta 665 930 €.

TOIMINNAN PAINOPISTEIDEN VAIKUTUKSET OSAAMIS- JA HENKILÖSTÖTARPEESEEN

Vanhuspalveluissa jatketaan henkilöstön urasuunnittelua ja työkiertoa henkilöstön siirtyessä palvelurakennemuutoksen mukaisesti laitoshoidosta kotihoitoon ja palveluasumisen yksiköihin. Teknologia-avusteisten palvelujen käyttöönotto edellyttää henkilöstön monipuolista kouluttautumista. Vanhuspalveluiden lääkäriyön uudelleenjärjestely lisää hoitohenkilöstön osaamista ja työn laadun paranemista. Henkilöstöresurssien tarpeen määrittämistä jatketaan asiakaskortin avulla tehdyn resurssitarpeen arvioinnin mukaisesti.

Muuttuva ja entistä vaativampi toimintaympäristö aiheuttaa mittavan koulutustarpeen ikäihmisten parissa työskentelevälle henkilöstölle. Erityisryhmien asumisen henkilöstö sekä ostopalveluiden hallinta siirtyvät vanhusten palveluohjaukseen ja hoivapalveluihin.

Henkilöstön osaamista on kehitetty toiminta- ja koulutussuunnitelmien pohjalta uusien toimintamallien ja asiakastarpeiden mukaiseksi. Henkilöstöä kannustetaan joustavaan yhteistyöhön ja mahdollistetaan työkiertoa eri toiminnoissa. Tällä tähdätään henkilöstön osaamisen laajentumiseen, oikeaan kohdentumiseen ja tehtävien kiinnostavuuden kasvuun

HENKILÖSTÖN JA OSAAMISEN SAATAVUUS

Henkilöstön tilapäistä tarvetta ja kustannuksien säästöä pyritään saamaan sekä varahenkilöstön järkevällä käytöllä ja ottamalla laajemmin käyttöön henkilöstöpooli. Sillä tarkoitetaan yksiköiden tai lähipalvelualueiden työvoimapuskurien keskittämistä. Henkilöstöpoolilla varmistetaan, että työntekijät ovat joustavasti kohdennettavissa sinne, missä tarve on vuorossaan suurin.

Yhteistyötä kehitetään Kuopio- rekryn kanssa ja sisäisesti. Järkevällä varahenkilöiden käytöllä pyritään vähentämään tilapäisen henkilöstön tarvetta ja kustannuksia. Erityisesti maaseutualueiden henkilöstöjohtamisen ja sijaistyön järjestelyjä tarkastellaan yhteistyössä eri toimijoiden kesken.

SUUNNITELMA ULKOISTEN PALVELUJEN KÄYTÖSTÄ

Kuopion kaupungin kaikkien asiakasryhmien asumispalveluiden aikana ja hankinta toimeenpannaan vuonna 1.12.2017 lähtien. Asumispalveluissa vakiinnutetaan talousarvion mukaisesti sekä tehostetun että palveluasumisen palveluseteli ja tarkastellaan eri vaihtoehtoja asumispalveluiden tuottamiseen kustannustehokkaasti mutta laadukkaasti. Palvelusetelitoiminnan kehittämällä ja lisäämisellä varmistetaan asiakkaan valinnan mahdollisuus ja kustannusten hallinta. Ostopalveluihin varattua määrärahaa kohdennetaan setelien kautta tuettuun kotihoitoon, ryhmäkotiasumiseen ja tehostettuun palveluasumiseen.

Teknologia-avusteisten palvelujen ja turvapalvelun (hälytyskeskus-, turvapuhelin- ja turva-
auttajapalvelu) kokonaisuuden uudistamisella on haettu erityisesti nykyistä parempaa palvelukokonaisuuksien hallintaa sekä tarvelähtöistä palvelujen suunnittelua ja toteutusta. Kevään 2017 aikana turvapalvelukokonaisuuden osalta siirrytään tuotantovaiheeseen

Vanhuspalveluiden turvapalveluiden kilpailuttamisessa ja järjestämisessä varaudutaan suunnittelemaan myös kehitysvammahuollon, vammaispalvelun ja erityisryhmien asumispalveluiden hankintaan. Varaudutaan pilotoimaan tai kilpailuttamaan avustaja-keskuksen sähköinen palkanmaksujärjestelmä. Kehitysvammahuollon ja vammaispalveluiden osalta arvioidaan kilpailuttamisen tarvetta mm. vammaisten asumisessa ja vuorohoidossa.

Avainprosessi: Vanhus- ja vammaispalvelut

Tuote tai palvelu	Mittarin nimi	TOT 2015	TA 2016	TA 2017 Kuopio	TA 2017 Juankoski
Palveluohjaus	Omaishoidontuen asiakkaat yhteensä (vanhukset+vammaiset)	777	748	790	49
	yli 65 v	24	17	20	35
	alle 65 v	665	649	675	8
	kehitysvammaiset (ikäjakautaa ei eritelty)	88	82	95	6
Erityisryhmien asumispalvelut	Asiakasmäärä yhteensä	595	550		
Vanhusten hoivapalvelut	Vanhusten kotihoidon käynnit	963 268	900 000	887 400	
	Asiakkaan luona tapahtuva työ tunteina	433 471	400 000	394 000	
	Asiakkaiden lukumäärä	3 407	3 550	3 500	
	Vanhusasukkaiden keskimääräinen toimintakyky	2,42	2,5	3	
	Vanhusten kotihoidon asiakkaat (+75 vuotiaat)	2 399	3 000	3 000	
	Palvelukeskuksen hoitopäivät, omat	87 050	102 565	82 000	
	Tehostetun asumispalvelun hoitopäivät, omat	48 670	53 655	53 655	
	Tehostetun asumispalvelun hoitopäivät, ostetut	142 446	113 000	146 000	8 395
	Keskimääräinen toimintakyky	3,21	3,20	3	
	Palvelukeskuksen asumispaikat, omat	249	281	281	
	joista vuorohoidon asumispaikat	42	42	42	
	Keskimääräinen toimintakyky RAVA-asteikoilla	3,61	3,6	4	
	Tehostetun asumispalvelun asumispaikat, omat	147	147	147	
	Tehostetun asumispalvelun asumispaikat, ostetut	332	320	400	23
Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto	Vammaispalvelun asiakkaat	3 363	3 500	3 550	
	joista kehitysvammaisia	785	765	780	
	Kehitysvammaisten asumispäivät	102 951	120 000	125 000	
	Asumispalvelut/ Kehitysvammaiset asiakkaat	293	325	335	
	Asumispalvelut/ Muut vammaiset	45	45	47	
Henkilöstömittarit		TOT 2015	TA 2016	TA 2017 Kuopio	TA 2017 Juankoski
Palveluohjaus	Kokonaistyöaika	17,7	20	27,0	
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	7,9	4,2	7,5	
Vanhusten hoivapalvelut	Kokonaistyöaika	814,7	851,0	930,0	
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	23,8	24,0	23,5	
Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto	Kokonaistyöaika	83,4	79,5	86,5	
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	19,2		18,5	
Vanhus- ja vammaispalveluiden tukipalvelut (kp 6400)	Kokonaistyöaika	1,8		1,5	
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	2,3	20,2	1,5	
Vanhus- ja vammaispalvelut	Kokonaistyöaika (htv)	915,8	950,5	1043,5	73,0
Vanhus- ja vammaispalvelut	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kalenteripv/htv	23,1	23,3	22,0	0,0

1.1.2017 Juankosken kuntaliitos

Lapsiperhepalvelut

TOIMINTA-AJATUS

Perusturvan palvelualueen lapsiperhepalvelut sisältävät sosiaalipäivystyksen, avo- ja jälkihuollon, sijaishuollon, riita- ja rikosasioiden sovittelun, turvakodin sekä perheoikeudellisen yksikön. Lapsiperhepalveluiden järjestämisestä vastaavat myös muut kaupungin yksiköt ja viranomaiset (mm. varhaiskasvatus, neuvola, oppilashuolto, nuorisotyö, perheneuvola ym.). Perusturvan palvelualueella järjestetään uuden sosiaalihuoltolain mukaisia yleisiä perhepalveluja ja lastensuojelua, joilla edistetään lapsen suotuisaa kehitystä ja hyvinvointia tukemalla lapsia ja nuoria, heidän vanhempia, huoltajia ja muita lapsen hoidosta ja kasvatuksesta vastaavia henkilöitä lapsen kasvatuksessa ja huolenpidossa.

Lapsiperhepalveluiden toiminta-ajatuksena on, että lasten hyvinvointia edistetään ja ongelmia ehkäistään monilla erilaisilla toimilla ja useiden eri tahojen toimivalla yhteistyöllä. Kyse on lapsen elinympäristön turvallisuudesta ja riittävästä mahdollisuuksista mm. virikkeelliseen toimintaan. Suuri vaikutus hyvinvointiin on sillä, millaisia lapsen arjen ympäristöt ovat. Varhaiskasvatuspalvelut, koulu, harrastustoiminta tai muu lähiympäristö ja -yhteisö vaikuttavat paljon lapsen kehitykseen vanhempien ohella. Viimesijaisena lastensuojelu turvaa lapsen oikeuden turvalliseen kasvuympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun, jolloin järjestetään lastensuojelulain mukaisia avohuollon, sijaishuollon ja jälkihuollon palveluja.

Avohuollon palveluja ovat mm. lastensuojelutarpeen selvitys, palvelutarpeen arviointi, avohuollon tukitoimet kuten perhetyö, tukiperhe- ja tukihenkilötoiminta, taloudellinen tukeminen, avohuollon tukitoimi-sijoitus. Jälkihuollon palveluja saavat huostaan otettuina olleet lapset ja nuoret sekä lapset ja nuoret, joiden avohuollon tukisijoitus on kestänyt yli 6 kk. Tavoite on turvata lapsen ja nuoren siirtymä sijoituksesta itsenäiseen elämään. Sijaishuollolla tarkoitetaan huostaan otetun, kiireellisesti sijoitetun tai tuomioistuimen väliaikais määräyksellä sijoitetun lapsen hoidon ja kasvatuksen järjestämistä kodin ulkopuolella. Asiakkaina ovat huostaan otetut sijaishuoltoon sijoitetut 0-17 -vuotiaat lapset ja heidän perheensä. Sijaishuoltoa järjestetään perhehoitona, ammatillisena perhehoitona, omissa perhetukikeskuksissa sekä ostopalveluina ammatillisissa perhekodeissa ja lastensuojelulaitoksissa.

Muita lapsiperhepalveluihin kuuluvia yksiköitä ovat riita- ja rikosasioiden sovittelu (valtion rahoitus), turvakotitoiminta (valtion rahoitus) sekä perheoikeudelliset palvelut. Riita- ja rikosasiain sovittelu tarjoaa lakisääteisen mahdollisuuden osapuolille käsitellä uhrille aiheutuneita henkisiä ja aineellisia haittoja ja sopia niiden hyvittämisestä puolueettoman sovittelijan välityksellä. Pohjois- Savon sovittelutoimisto järjestää riita- ja rikosasioiden sovittelua seudullisesti ja on valtion rahoittamaa toimintaa, jota koordinoi Terveysten ja hyvinvoinnin laitos. Turvakoti on valtionrahoitteinen lyhytaikainen turvapaikka silloin, kun kotiin jääminen väkivallan, uhkailun tai pelon takia on mahdotonta tai vaarallista. Turvakodin tavoitteena on väkivaltakierteen katkaiseminen, sen seurausten hoitaminen ja väkivallan ennaltaehkäiseminen.

Perheoikeudellisia palveluja ovat lapsen isyys-, huolto-, asumis-, tapaamisoikeus- ja elatusasiat. Palveluilla pyritään turvaamaan lapsen edun toteutuminen mm. erotilanteissa. Sosiaalihuoltolaissa säädetään, että kunnan on huolehdittava mm. perheasioiden sovitteluun kuuluvien toimenpiteiden järjestämisestä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Uuteen soteen valmistautuminen on aloitettu siirtymällä tiimimalliin avohuollon sosiaalityössä ja pyrkimällä kaikessa aiempaa monialaisempaan työskentelyyn. Palvelutuotannon käytäntöjä ja työkuultuuria kehitetään sote-yhteensopivaksi ja ennakoidaan toimintojen kehittämistä maakunnan näkökulmasta. Lapsiperhepalvelut ovat mukana valtakunnallisessa kärkihankkeessa, lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmassa (LAPE), jonka tavoitteena on edistää lasten ja nuorten hyvää elämää monialaisella kehittämisohjelmalla.

Uuden päivystysasetusluonnoksen ja uuden sosiaalihuoltolain mukaan sosiaalipäivystys on järjestettävä ympärivuorokautisesti kiireellisen ja välttämättömän avun turvaamiseksi. Päivystys on toteutettava siten, että palveluun voi saada yhteyden ympäri vuorokauden ja kiireelliset sosiaalipalvelut voidaan toteuttaa lakisääteisesti. Sosiaalipäivystystä toteutettaessa on toimittava yhteistyössä terveydenhuollon päivystyksen, pelastustoimen, poliisin, hätäkeskuksen ja tarpeen mukaan muiden toimijoiden kanssa. Kuopion seudullinen sosiaalipäivystys antaa vuoteen 2019 saakka virka-ajan ulkopuolella välittömästi tarvittavan sosiaalisen tuen Kuopion lisäksi 12 muun kunnan kaikenikäisille asukkaille. Uudessa päivystysasetuksessa ja sote-mallissa on alustavasti linjattu, että Pohjois-Savossa toimisi tulevaisuudessa laaja-alainen maakunnallinen terveydenhuollon päivystys, jonka osana toimisi myös sosiaalipäivystys.

Uuden sosiaalihuoltolain tavoitteena on edelleen siirtää painopistettä erityispalveluista yleispalveluihin, vahvistaa asiakkaiden yhdenvertaisuutta ja tiivistää viranomaisten välistä yhteistyötä. Uusi sosiaalihuoltolaki on lisännyt ennalta ehkäiseviä palveluja lapsiperheiden varhaiseen tukemiseen ilman lastensuojeluasiakkuutta (kuten mm. kotipalvelua, perhetyötä, tukihenkilöitä ja tukiperheitä).

Uuden sosiaalihuoltolain mukaan lapsi on sosiaalihuollon asiakas aina silloin, kun sosiaalihuoltoa hakevassa, käyttävässä tai sen kohteena olevassa perheessä on lapsi. Erityistä tukea tarvitsevat lapset ja nuoret voivat tarvita sosiaalihuoltolain tarkoittamaa erityistä tukea silloin, kun lapsen kasvuolosuhteet vaarantavat tai eivät turvaa lapsen terveyttä ja kehitystä tai lapsi itse käyttäytymisellään vaarantaa terveyttään tai kehitystään. Sosiaalihuoltolain uudistus on vaikuttanut lapsiperhepalveluiden henkilöstörakenteeseen. Vuoden 2016 aikana on uudistettu organisaatiota siten, että sosiaalityöntekijöiden ja sosiaaliohjaajien työnjakoa on täsmennetty.

Juankosken kuntaliitoksessa Juankosken lastensuojelu siirtyy osaksi kaupungin Nilsiä-Maaninka -alueen tiimiä vuoden 2017 alusta. Vuonna 2017 uudistuu perhehoitolaki, joka muuttaa perhehoitopalkkioita ja velvoittaa kunnan järjestämään perhehoitajille hyvinvointitarkastuksia.

TUOTTAVUUTTA LISÄÄVÄT TOIMENPITEET

Tilat

Perhepalvelut ja lastensuojelun avohuolto sekä perheoikeudelliset palvelut ovat siirtyneet syksyllä 2016 uusiin tiloihin Viestikadulle. Tuottavuusohjelman mukaisesti esimiehet ovat tarkastelleet tilojen käyttöä ja valmistelevat sijaishuoltoyksikön liittämistä samaan yksikköön. Vuonna 2017 henkilöstön liikkumisen tukemiseksi on tavoitteena ottaa kokeilukäyttöön 8 leasingautoa.

Laitosrakenteen uudistaminen jatkuu vuonna 2017 perhekuntoutuksena

Omien laitosten käyttöastetta on seurattu toiminnan kehittämiseksi tuottavuusohjelman mukaisesti. Mäntyrinteen laitososastojen käyttöaste oli keskimäärin 89 % (vuonna 2014 85,6%), Toukolan käyttöaste 90 % ja vastaanotto- ja arviointiyksikön käyttöaste 85 %.

Kaupungin lastensuojelulaitosten uudistamista jatketaan siten, että kehitetään kaupungin lastensuojelulaitosten palvelurakennetta edelleen vuonna 2017 perhekuntoutuksen järjestämiseksi vapauttamalla henkilöstöä ja tilaa Vauvalan ja Touhulan yksiköistä. Muutos on taloudellisesti ja toiminnallisesti erittäin perusteltua ja järkevää. Mäntyrinteen perhekuntokeskuksessa on tilat, jotka on erityisesti rakennettu perhekuntoutusyksiköksi, mutta tilakokonaisuus on arvioitava. Muutosta tukee se, että yhdessä Siilinjärven kunnan ja Pohjois-Savon lastensuojelun kehittämissyksikön kanssa on toteutettu lyhytaikaisen perhehoidon kokeilua; erityisesti alle 12-vuotiaiden lasten sijoittamista perhehoitoon vahvistetaan em. kokeilussa.

Perhekuntoutus on Suomessa edelleen melko uutta. Perhekuntoutus työmuotona soveltuu hyvin osaksi lastensuojelun avohuollon työskentelyä sekä huostaanoton lakkautustyöskentelyä. Sen on käytännössä todettu olevan tehokas apu myös tilanteissa, joissa on olemassa kodinulkopuolisen sijoituksen riski, mutta perhe on motivoitunut perhekuntoutukseen ja perhekuntoutusta on oikea-aikaisesti mahdollista perheelle tarjota. Myös ehkäisevän lastensuojelutyön työmuotona voidaan käyttää ainakin päivämuotoisia kuntoutusmuotoja yhteistyössä jonkun muun hallintokunnan esimerkiksi päivähoidon tai neuvolan kanssa. Tällöin perhekuntoutusta toteutetaan ilman lastensuojelun asiakkuutta. Perhekuntoutuksessa tarjotaan kuntouttavaa toimintaa koko perheelle suunnitellusti ja tavoitteellisesti. Sen tavoitteena on lasten kasvuolosuhteiden turvaaminen, vanhempien tukeminen kasvatustehtävässä ja perheen omien voimavarojen vahvistaminen. Perheenjäsenten välisen vuorovaikutuksen tukeminen erilaisin toiminnallisilla menetelmillä, arjen taitojen harjoittelu ja säännöllisen päivärytmin vakiinnuttaminen ovat koko perheen kuntoutuksen kulmakiviä. Perhekuntoutuksen tavoite on tukea perhettä siten, että lapsen asuminen kotona on lapsen kannalta hyvä ja turvallinen ratkaisu. Jos perhekuntoutuksen aikana todetaan, että näin ei ole, pyritään yhdessä vanhempien kanssa löytämään lapselle sijaishuoltopaikka. (ks. www.thl.fi)

Henkilöstö

Lastensuojeluilmoitusten lisääntyneestä määrästä huolimatta lastensuojelutyöhön ei ole lisätty henkilöstöä. Työn tuottavuutta lisätään organisaatiouudistuksella, joka kokoaa lastensuojelun sosiaalityön ja perhepalvelut yhdeksi suureksi yksiköksi, sekä kehittämällä

työtapoja siten että ammattien välistä työnjakoa, työparityöskentelyä ja kirjaamista uudistetaan.

Lastensuojelun perhetyön ja kotipalvelun sekä sosiaaliohjaajien määräaikainen henkilöstö vakiinnutetaan, että pystytään vastaamaan perheiden tarpeisiin.

Ostopalvelut

Oman perhekuntoutuksen käynnistämisen on ennakoitu säästävän 0,5Me vastaavista ostopalveluista, koska investointikustannuksia ei synny toiminnan käynnistämisestä. Uuden toiminnan käynnistämisessä on aina riskinsä, joten 500 000€:n säästötavoite on arvio, joka on laadittu talouden sopeuttamisen vauhdittamiseksi talousarviovalmistelun yhteydessä.

Vuoden 2017 talousarvioraamin johdosta lapsiperhepalveluihin kohdentui suunnittelu- vaiheessa 610 460 € jyvitettyä sopeutusta.

Muut

Sijaisperhehoidon osuus sijaishuollon kokonaisuudesta pysytetään vähintään 65 %:ssa. Tämä edellyttää jatkuvaa toiminnan kehittämistä, arviointia ja seurantaa. Kehitetään edelleen ammatillisen ja lyhytkestoisen sijaisperhehoidon toimintamuotoja ja tuetaan sijaisperheiden jaksamista. Sijaisperhehoitoa kehitetään niin, että käytettävissä on jatkossakin ammatillisia sijaisperheitä ja perheitä akuutin, lyhytaikaisen sijoituksen tarpeessa olevien lasten vastaanottamiseen.

Työajan pidennyksen arvioidaan vaikuttavan toimintaan ja talouteen ylitöiden ja niistä aiheutuvien kustannusten vähenemisenä. Työajan pidentymisen konkreettiset vaikutukset on käsitelty henkilöstön kanssa yhteistoiminnallisesti.

TOIMINNAN PAINOPISTEET

Lapsiperhepalveluiden ja lastensuojelun kehittäminen kaupunki-/aluetasoisena yhteistyönä

Lastensuojelulain mukaan kunnan on huolehdittava siitä, että lastensuojelu järjestetään sisällöltään ja laajuudeltaan sellaiseksi kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Lastensuojelun tarkoituksena on turvata lapsen oikeus turvalliseen kasvuympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun. Laissa määritellään lastensuojelu laajasti: lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseen liittyvillä toimilla ehkäistään varsinaisen lastensuojelun tarvetta ja ehkäisevällä lastensuojelulla tarjotaan apua ja tukea riittävän varhain, jolloin ehkäistään ongelmien syntymistä tai pahenemista. Tärkeä tehtävä ehkäisevän työn toteuttamisessa on neuvolalla, varhaiskasvatuksella ja koululla.

Lasten ja nuorten palveluiden kehittämisessä tarvitaan tarkastelua kaupunkitasoisena yhteistyönä. Lisäksi Kuopion kaupunki varautuu kehittämistoimissaan mahdollisimman hyvin vastaamaan uuden sote-ratkaisun vaatimuksiin. Esimerkiksi Pohjois-Savon SOTE-yhteistyöryhmässä on tarkasteltu keskeisenä palveluiden tuottamisen tapana ns. perhekeskusmallia. THL:n määritelmän mukaan perhekeskus on tapa järjestää alle

kouluikäisten lasten palvelut toiminnalliseksi monialaiseksi palvelukokonaisuudeksi. Perhekeskukset toimivat yhteistyössä järjestöjen, seurakuntien, yksityisen sektorin ja perheiden kanssa. Neuvolapalvelu on perhekeskuksen ydinpalvelu ja osa lapsen elämää syntymästä alkaen. Vahvistamalla varhaisessa vaiheessa vanhemmuutta sekä vanhempana toimimista voidaan edistää lapsen hyvinvointia, terveyttä ja osallisuutta. Lainsäädäntö korostaa, että äitiys- ja lastenneuvolassa, terveydenhuollossa, varhaiskasvatuspalveluissa, kouluterveydenhuollossa ja oppilashuoltotyössä tulee edistää lapsen ja nuoren kasvua, kehitystä ja hyvinvointia sekä tukea vanhemmuutta. Myös nuorisolaki edellyttää palveluilta monialaista yhteistyötä.

Lapsiperheiden kotipalvelu ja perhetyö

Lakisääteisenä veloitteena on vakiinnutettu lapsiperheille välttämätön kotipalvelu. Kotipalvelua annetaan mm. toimintakykyä alentavan synn, kuten sairauden, synnytyksen, vamman tai uupumuksen sekä erityisen perhe- tai elämäntilanteen perusteella.

Lastensuojelulain edellyttämässä määrärajoissa pysyminen, lastensuojelun tarpeen arviointi ja lastensuojeluilmoitusten vastaanotto

Lastensuojeluilmoitukset ja pyynnöt lastensuojelutarpeen arvioimiseksi ovat usean vuoden ajan lisääntyneet, mikä kertoo siitä, että lasten hätään ja puutteellisiin kasvuoloihin reagoidaan. Vuonna 2016 tehtiin n. 3000 ilmoitusta. Ilmoituksista noin 40 % johtaa yleensä asiakkuuteen. Lain edellyttämässä määrärajoissa pysyminen on saatu vuoden 2016 aikana hallintaan ja aluehallintovirasto on ilmoittanut, ettei ole tarvetta erityisiin toimenpiteisiin.

Lapsiperhepalveluiden poikkihallinnollinen kehittäminen ja yhteistyö

Kuopion kaupungin lapsiperhepalvelukokonaisuuden painopiste on kehittynyt tavoitteiden mukaiseksi. Kuopiossa lastensuojelun avohuollollisten tukitoimien piiriin ohjautuvien 0-17 – vuotiaiden lasten määrä on laskenut 6,3%:iin (2013 11,2 %) vastaavanikäisestä väestöstä. Myös kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrä on laskenut 1,8%:iin (ollen 2,2 % 2013) vastaavanikäisestä väestöstä.

Painopiste pidetään edelleen yleisissä perhepalveluissa ja lastensuojelun tarvetta ennalta ehkäisevissä varhaisen tuen palveluissa, mutta varhaisen tuen palveluiden tarkasteleminen tulee ulottaa myös muille palvelualueille ja kaupungin lapsiperhepalveluja antaville yksiköille.

TOIMINNAN PAINOPISTEIDEN VAIKUTUKSET OSAAMIS- JA HENKILÖSTÖTARPEESEEN

Vuonna 2017 panostetaan lapsiperhepalveluiden henkilöstön oman työn kehittämistä innostavaan ja osallistavaan koulutukseen. Lisäksi vahvistetaan lapsiperheiden kanssa toimivien yhteistyötahojen keskinäiseen koulutukseen/yhteistyöpintojen selventämiseen. Vuodelle 2017 asetetaan tavoitteeksi, että 40 % asiakkuuksista saa palvelunsa yleisinä perhepalveluina.

HENKILÖSTÖN JA OSAAMISEN SAATAVUUS

Pätevien ja erityisesti lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden saatavuus tilapäisissä tarpeissa on rajoitettua. Lastensuojelutyössä työntekijöiden vaihtuvuus on runsasta, mikä haittaa pitkäjänteistä ja tavoitteellista työtä. Etenkin kaupungin reuna-alueita hoitavien pätevien työntekijöiden rekrytoinnissa on haasteita.

SUUNNITELMA ULKOISTEN PALVELUJEN KÄYTÖSTÄ

Lastensuojelussa ostopalvelujen käyttöä vähennetään perhekuntoutuksesta ja korvataan omana toimintana.

Avainprosessi: Lapsiperhepalvelut

Tuote tai palvelu	Mittarin nimi	TOT 2015	TA 2016	TA 2017 Kuopio	TA 2017 Juankoski
Avo- ja jälkihuolto	Lastensuojelun ilmoitusten määrä	2 970	2 350	3 010	80
	Asiakkaiden määrä	1 851	2 200	1 920	80
	Avohuollon asiakkaita omissa laitoksissa		60	80	10
	Päätyneiden asiakkuuksien määrä	1 004	1 000	620	10
	Huostassa olevien määrä	266	260	268	11
Sijaishuolto	Huostassa olevat perhehoitoon sijoitetut	156	170	170	5
	Huostassa olevat omiin laitoksiin sijoitetut		15	13	0
	Huostassa olevat ostopalveluun sijoitetut	91	85	90	5
Perheoikeudelliset palvelut	Asiakkaat	2 031	2 075	2 100	0
Sosiaalihuoltolain mukaiset perhepalvelut	Palvelutarpeen arviointipyyntö		450	550	0
	Sosiaalihuoltolain mukaiset asiakkaat		300	1 530	30
Henkilöstömittarit		TOT 2015	TA 2016	TA 2017 Kuopio	TA 2017 Juankoski
Sosiaalipäivystyspalvelut	Kokonaistyöaika	5,0	5,2	5,2	
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	2,4	2,0	1,9	
Avo- ja jälkihuolto	Kokonaistyöaika	130,7	143	143,5	
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	18,0	17,7	17,5	
Sijaishuolto	Kokonaistyöaika	15,4	15,5	15,5	
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	10,5	9,6	10,0	
Riita- ja rikosasiain sovittelu	Kokonaistyöaika	3,9	4,0	4,0	
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	6,7	6,5	6,0	
Perheoikeudelliset palvelut	Kokonaistyöaika	4,5	9,5	10,0	
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	14,7	6,9	14,0	
Lapsiperhepalveluiden tukipalvelut	Kokonaistyöaika	2,6	2,5	3,5	
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	0,8	0,0	0,3	
Lapsiperhepalvelut	Kokonaistyöaika (htv)	162,1	179,7	181,7	3,0
Lapsiperhepalvelut	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kalenteripv/htv	16,2	15,8	15,0	0,0

1.1.2017 Juankosken kuntaliitos

Aikuissosiaalityön palvelut

TOIMINTA-AJATUS

Aikuissosiaalityön avainprosessin tavoitteena on kartoittaa ja vahvistaa asiakkaan elämäntilannetta, voimavaroja ja muutostoiveita elämän eri osa-alueilla sekä tukea elämänmuutoksissa, jotka mahdollistavat paluun työelämään tai koulutukseen. Aikuissosiaalityö sisältää sosiaalisen, taloudellisen ja työllistymisen tuen (palvelut) mukaan lukien pakolaisten ja paluumuuttajien palvelut. Sosiaalityön tavoitteena on myös ohjata asiakkaita oikeiden ja heitä hyödyttävien palvelujen piiriin ja turvata sitä kautta asiakkaille mahdollisimman tasapainoinen arkielämä, mikäli työelämä tai koulutus ei ole ajankohtaista. Aikuissosiaalityön menetelmien avulla ennaltaehkäistään sosiaalisten ongelmien syntyä ja kasautumista sekä pyritään vähentämään niistä koituvia haittoja asiakkaille. Talous- ja velkaneuvonta antaa kunnallista talous- ja velkaneuvontaa kuopiolaisille ja ympäristö-kuntien asukkaille.

Aikuissosiaalityön avainprosessi huolehtii myös pakolaisten ja paluumuuttajien palveluiden järjestämisestä. Maahanmuuttajayksikkö vastaanottaa Kuopioon saapuvat pakolaiset ja paluumuuttajat, laatii asiakkaille kotouttamissuunnitelmat sekä huolehtii kotouttamisajan palvelujen järjestämisestä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Taloudellisen tuen ja sosiaalityön yksikkö

Perustoimeentulotuki siirtyy Kelalle 1.1.2017. Kaupungin osalta tavoitteena on vahva asiakasohjaus Kelalle heti 1.12.2016 alkaen. Siirtoon valmistaudutaan mm. asiakasohjausta ja tiedottamista sekä viestintää tehostamalla. Ennakoon on sopeutettu ja huomioitu siirron aiheuttamat henkilöstövaikutukset, joten aikuissosiaalityön avainprosessista poistuu 34 htv. Lisäksi on vähitellen rakentumassa jatkossa tarvittavat yhteistyömallit Kelan ja aikuissosiaalityön välille, myös videoneuvotteluyhteydet ovat valmiina yhteistyöhön.

Ennakoidaan, että KELAn toimeentulotuen myöntämisperusteiden osalta siirtyy jonkin verran selviteltäviä asioita harkinnanvaraiseen toimeentulotukeen. Myös täydentävän ja ennaltaehkäisevän toimeentulotuen tarpeen ennakoidaan lisääntyvän. Kaupungin laajamittainen talouden sopeuttaminen viedään käytäntöön siten, että määrärahaa varataan vain yhden kuukauden varaus ajalle 1.1.-31.1.2017 ja tehostetaan asiakasohjausta siirtymään Kelan asiakkuuteen. Määräraha täydentävään ja ennaltaehkäisevään toimeentulotukeen on tärkeää varata riittävänä, jotta voimme turvata äkilliset perheen kriisit kuten esim. ruoka-apu, häätöjen ennaltaehkäisy/vuokrarästit, työllistymisen tukeminen esim. korttikoulutukset, matkat, lasten harrastusmenot, opintojen tukeminen, asiakasprosessien eteenpäin vieminen mm. erikoislääkäripalkkiot sekä velkaantumisen estäminen esim. lapsiperheiden velkakierret tiukentuvat. Aikuissosiaalityössä jyvitettyä sopeutusta on suunnitteluvaiheessa yhteensä 679 114 € vuodelle 2017.

Sosiaalihuoltolain uudistamisen johdosta siirretään painopistettä erityispalveluista yleispalveluihin, vahvistetaan asiakkaiden yhdenvertaisuutta ja tiivistetään viranomaisten välistä yhteistyötä. Laki uudisti määrittelyt mm. asiakkaiden palvelutarpeiden selvittämiseksi, sosiaaliohjaukselle ja sosiaaliselle kuntoutukselle. Uuden sosiaalihuoltolain ja siihen liittyvän soveltamisoppaan mukaan kunnille on tullut merkittäväksi tehtäväksi neuvonnan ja ohjauksen järjestäminen asukkaille hyvinvoinnin edistämisen näkökulmasta. Asiakkaan oikeuksista ja etuuksista tiedottaminen sekä palvelujen käyttöön liittyvä neuvonta ovat tärkeä osa sosiaalityötä. Neuvonnalla voidaan vahvistaa asiakkaan valinnan mahdollisuuksia sekä tukea hyvinvointia edistäviä valintoja ja toimintatapoja. Vuoden 2017 aikana arvioidaan sote-uudistusta ennakoitujen neuvonnan ja palveluohjauksen kehittämistä yhteistyössä terveydenhuollon ja muiden palvelualueiden kanssa. Lisäksi tavoitteena on keventää sosiaalipalvelujen rakenteita niin, että sosiaaliohjauksen ja sosiaalisen kuntoutuksen osuutta palvelujärjestelmässä lisätään ja sosiaalityön tehtäväkenttää täsmennetään tarkkarajaisemmaksi.

Aikuissosiaalityössä lapsiperheiden hyvinvointia tuetaan mm. resursoimalla lapsiperheiden aikuisten sosiaalityöhön. Aikuissosiaalityössä on myös siirretty painopistettä jalkautuvaan työhön. Jalkautuvaa työtä on pilotoitu mm. Vehmersalmella, Vamos-Kuopiossa ja Kompassissa. Kokemukset ovat positiiviset ja vahvistavat työtapamuutosta.

Aikuissosiaalityön neuvonnassa palvelut toteutetaan uudistetun mallin mukaisesti kolmikanavaisesti (puhelut, face to face, asiointisähköposti). Lisäksi toimii aulapalvelu matalan kynnyksen palveluna. Aikuissosiaalityön organisaatiossa on siirrytty tiimimalliin, jossa pyritään lisäämään myös poikkihallinnollista osaamista tiimien kautta. Aikuissosiaalityön nuorten tiimi on lisäksi ollut mukana Kuntakokeilussa, jossa kehitetään hyvinvoinnin integroitua toimintamallia nuorten 16-29-vuotiaiden palveluihin. Tarkoituksena on jatkaa kehittämistä mm. osana LAPE-hanketta, koska hankkeessa on kehitetty ja testattu digitaalista ammattilaiset ja asiakkaat yhdistävää palveluintegraatiota, jonka avulla nuoren elämänhallintaa voidaan tukea aiempaa kokonaisvaltaisemmin, asiakaslähtöisemmin ja resursseja tehokkaammin hyödyntäen.

Sosiaalisella kuntoutuksella vahvistetaan henkilön kykyä selvitä arkipäivän toiminnoista, vuorovaikutussuhteista ja oman toimintaympäristönsä rooleista. Sosiaalinen kuntoutus on osa monialaista kuntoutusjärjestelmää ja sitä on toteutettava tiiviissä yhteistyössä lääkinnällisen, ammatillisen ja kasvatuksellisen kuntoutuksen kanssa. Sosiaalihuoltolain uuteen lakisääteiseen velvollisuuteen sosiaalisesta kuntoutuksesta on kokeiltu pilottina ns. OSSI-hanketta. Osallistavan sosiaalisen tuen hankkeessa on pilotoitu matalan kynnyksen ennaltaehkäiseviä ja toimintakykyä ylläpitäviä sosiaalisen kuntoutuksen palveluita. Osallistavan sosiaalisen tuen kehittämishanke päättyi 31.8.2017, mutta sosiaalisen kuntoutuksen palveluiden järjestämistä jatketaan. Kaupungin talousarvioon perusteella sosiaalisen kuntoutuksen ostopalveluita ei ole varaa jatkaa OSSI-hankkeen jälkeen. Ostopalvelut ovat hankkeessa jakautuneet neljään peruspalveluun: sosiaalista toimintakykyä ja arjen sujumista tukevat yksilöpalvelut sekä elämänhallintaa tukevat ryhmäpalvelut, joiden kesto on 3-6 kuukautta. Lisäksi hankkeessa on ollut mahdollisuus asiakaskohtaisesti räätälöitäviin palveluihin, jossa palvelukokonaisuus on voitu rakentaa asiakkaan/asiakasryhmän tarpeista käsin. Esimerkkinä sosiaalisen yksilövalmennuksen palvelu, joka kohdennettuna henkilöille, joilla on vaikeuksia arjen tilanteissa selviytymisessä ja joiden oma sosiaalinen verkosto on riittämätön.

Aikuissosiaalityössä vuodelle 2017 yhdeksi painopisteeksi on valittu eläkeselvittelyt asiakkaiden tarkoituksenmukaisten ja oikea-aikaisten palveluiden parantamiseksi. Asiakkaiden ohjaus eläkeselvittelyyn tapahtuu sosiaalityön kautta. Eläkeselvittelyprosessin koordinointiin on kohdennettu yhden palveluohjaajan työpanos. Palveluohjaaja kokoaa asiakkaan tilanteen, järjestää asiakkaan apuna tarvittavat lisätutkimukset ja auttaa eläkkeen hakemisessa. Eläkeselvittelyä varten on kilpailutettu tarpeen mukaiset lääkäripalvelut.

Juankosken aikuissosiaalityön palvelut siirtyvät Kuopion tiimimallilla vastattavaksi vuoden 2017 alusta.

Maahanmuuttajayksikkö

Aikuissosiaalityön maahanmuuttajapalvelut ovat mukana Itä-Suomen yliopiston PROMEQ-hankkeessa, jossa pyritään samaan tietoa asiakkaiden kotoutumisen edistymisestä ja luomaan entistä parempia käytänteitä pakolaisasiakkaiden kotoutumisen tueksi. PROMEQ-hankkeessa painopisteenä on kotona olevien naisten kotoutumisen parantaminen.

Vuonna 2017 maahanmuuttajayksikkö jatkaa kiintiöpakolaisten vastaanottoa ja turvapaikan saaneiden kotouttamista. Tavoitteena vuositasolla on pysyä kiintiömäärän mukaisessa aikataulussa. Asiakkaiden kotoutumista edistävää työtä tehdään kiinteässä yhteistyössä järjestökentän, asumispalveluiden ja kaupungin muiden palveluiden kanssa. Turvapaikanhakijatilanne aiheuttaa painetta asiakasmäärän kasvuun maahanmuuttajayksikössä ja kehittämistyötä aikuissosiaalityön peruspalveluiden, järjestökentän ja maahanmuuttajayksikön kesken jatketaan. Tavoitteena on tarjota asiakkaille palvelutarpeen mukaisia aktiivista kotoutumista edistäviä palveluita.

TUOTTAVUUTTA LISÄÄVÄT TOIMENPITEET

Tilat

Aikuissosiaalityön toimitilat Valkeisen sairaalassa lakkaavat vuonna 2017. Uudet tilat Asemakadulla mahdollistavat etuuskäsittelyn henkilöstön siirtymisen, joten tilavuokrissa tulee hieman säästöä.

Henkilöstö

Henkilöstörakennetta tarkastellaan jatkuvaluonteisesti uuden sosiaalihoitolaian perusteella. Aikuissosiaalityössä on päivitetty tehtäväkuvat vastaamaan lakimuutosta (ohjaaja, sosiaalityöntekijä).

Lisäsopeutuksena palvelualueilta edellytetään huomattavaa talouden sopeuttamista (3-5%:n vähennystä). Vuosien 2016-2017 vaihteessa toteutuva KELA-muutos on historiallinen, eikä asiakastyön siirtoja pystytä täysimääräisesti ennakoimaan. Kuopiossa on karsittu perustoimeentulotuen määrärahat ja henkilöresurssit maksimaalisesti.

Aikuissosiaalityön johtamisrakennetta on kevennetty siten, että päällikköä ei ole.

Ostopalvelut

Aikuissosiaalityön avainprosessissa pääasialliset asiakaspalvelujen ostot kohdistuvat sosiaalisen kuntoutuksen palveluihin ja eläkeselvittelyn yhteydessä hankittaviin ostopalveluihin.

Erityisryhmien asumispalveluiden henkilöstö (10htv) ja ostopalvelut (n. 8,5M€) sekä Mäntykodin erityisasumisen yksikkö siirtyvät 1.1.2017 alkaen vanhuspalveluihin, eivätkä ne ole enää mukana aikuissosiaalityön käyttösuunnitelmassa vuonna 2017.

Työajan pidennyksen vaikutus toimintaan ja talouteen / kilpailukyksopimus

Työajan pidennys kohdennetaan huomattavasti kasvaneeseen asiakasmäärän hallintaan.

Aikuissosiaalityö	2012	2013	2014	2015
Asiakasmäärä uudet	752	647	961	1311

TOIMINNAN PAINOPISTEET

Uuteen soteen valmistautuminen

Aikuissosiaalityössä tavoitteena on siirtyä vähitellen digitalisaatiokulttuuriin. Ensimmäinen askel on, että henkilöstö siirtyy käyttämään lync-yhteyksiä mm. kelan ja kaupungin välisessä yhteistyössä. Myös asiakasrajapintaa tarkastellaan vähitellen digitalisaation näkökulmasta, koska hyviä kokemuksia on saatu sähköisestä hakemisesta.

Aikuissosiaalityössä jatketaan sosiaalityön sisältöjen kehittämistyötä sote-yhteensopiviksi mm. kuvaamalla palveluja ja kehittämällä vaikuttavia työtapoja. Sosiaalityön painopisteenä tulee olemaan monialainen työskentely ja jalkautuva työote, jolla pyritään tehostamaan ennaltaehkäisevää sosiaalityötä.

Sosiaalityöntekijöiden ja palveluohjaajien tehtävänjakojen tarkastelua jatketaan sosiaalihuoltolain mukaisesti. Maahanmuuttajapalveluissa työnjakoa peruspalveluiden ja maahanmuuttajayksikön kesken muokataan vallitsevan tilanteen mukaan. Tavoitteena on asiakkaita aktivoiva kotouttamistyö. Aikuissosiaalityön neuvonnan henkilöstön osaamisessa huomioidaan tarvittaessa maahanmuuttaja-asiakkaiden palvelutarpeen lisääntyminen sekä mahdolliset erilaiset sähköiset asiakaspalvelukanavat. Lisäksi tilastoinnin kehittämistä jatketaan osana omavalvontaa. Tavoitteena on tiedolla johtamisen entistä parempi mahdollistaminen.

Kilpailukyksopimuksen työajanpidennysten odotetaan vaikuttavan mm. sosiaalityön jonotusaikoihin lyhentävästi.

TOIMINNAN PAINOPISTEIDEN VAIKUTUKSET OSAAMIS- JA HENKILÖSTÖTARPEESEEN

Monikanavaisten palvelujen kehittäminen ja käyttöönotto vaatii henkilöstöltä uudenlaisia työtapoja ja uutta osaamista. Samoin monituottajuuteen perustuvassa palvelurakenteessa painopiste siirtyy omasta työstä tehokkaaseen asiakasohjaukseen, jonka edellytyksenä on palvelurakenteen ja palvelukumppanien hyvä tuntemus. Näihin osaamisvaateisiin vastataan henkilöstön koulutus- ja kehittämissuunnitelman toimenpiteiden avulla.

Asiakasmäärien kasvu yhdessä lainsäädännöstä tulevien nykyisten ja tulevien lisätehtävien kanssa tekevät henkilöstön absoluuttisen vähentämisen peruspalveluista erittäin vaikeaksi. Tuottavuuden kasvua haetaankin uudenlaisten nopeampien ja tehokkaampien sekä digitaalisten työskentelymallien kautta. Lisäksi luodaan valmiudet muuttaa tarvittaessa olemassa olevaa henkilöstörakennetta.

HENKILÖSTÖN JA OSAAMISEN SAATAVUUS

Henkilöstön vaihtuvuus aikuissosiaalityössä on ollut kohtuullisella tasolla ja henkilöstötilanne suhteessa perustyön osaamisvaateisiin on hyvä.

SUUNNITELMA ULKOISTEN PALVELUJEN KÄYTÖSTÄ

Vuotta 2017 varten kilpailutetaan Tervetuloa Suomeen – kurssi ja osallisuutta lisäävä työtoiminta - kokonaisuus. Lisäksi OSSI-hankkeen palvelut ostopalvelun päätyvät 31.8.2017.

Avainprosessi: Aikuissosiaalityön palvelut

Tuote tai palvelu	Mittarin nimi	TOT 2015	TA 2016	TA 2017 Kuopio	TA 2017 Juankoski
Sosiaalityön palvelut	Aikuisten sosiaalityön asiakasmäärä (aktiiviasiakkuus)	421	650	700	55
	Nuorten sosiaalityön asiakasmäärä (aktiiviasiakkuus)	522	550	800	35
Asumispalvelut	Asiakasmäärä yhteensä kaikissa palveluissa	595	550	***)	***)
Taloudellinen tukeminen	Toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien määrä	7 261	7400	**)	**)
Maahanmuuttajapalvelut	Asiakkuudessa olevien kotitalouksien määrä		120	150	0
Työllistyminen	Työllistymispalvelujen asiakasmäärä	2 174	2 800	*)	*)
	joista nuoria (alle 30 v.) asiakkaita	815		*)	*)
	joista kuopiolaisia kuntakoikeilun asiakkaita	437		*)	*)
Henkilöstömittarit		TOT 2015	TA 2016	TA 2017 Kuopio	TA 2017 Juankoski
Sosiaalityönpalvelut	Kokonaistyöaika	31,4	30,0	25,0	
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	13,9	13,7	13,5	
Taloudellinen tukeminen	Kokonaistyöaika	30,4	33,5	12,8	
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	12,0	11,2	6,0	
Työllistyminen	Kokonaistyöaika	30,7	20,0	*)	
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	15,2	15,3	*)	
Maahanmuuttajat	Kokonaistyöaika	6,1	6,5	8,0	
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	20,1	16,0	19,5	
Aikuissosiaalityön tukipalvelut	Kokonaistyöaika	6,9	8,0	4,0	
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	5,8	6,3	5,0	
Sosiaalipalveluiden tukipalvelut (kp 6401)	Kokonaistyöaika	2,6		2,5	
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	69,2		5,8	
Aikuissosiaalipalvelut	Kokonaistyöaika (htv)	105,5	98,0	75,8	
Aikuissosiaalipalvelut	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kalenteripv/htv	14,4	14,2	13,0	0,0

*) Työllistymisen palvelujen siirto elinvoima- ja konsernipalveluihin

***) Perustoimeentulotuen siirto Kelalle 1.1.2017

***) Erityisryhmien asumispalveluiden asiakkaiden siirto vanhusten palveluohjaukseen

1.1.2017 Juankosken kuntaliitos

2. ASUKKAAT JA PALVELUT

5. Asiakaslähtöiset ja omaehtoisuuteen kannustavat ja ennaltaehkäisevät palvelut

Arviointikriteeri	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Ohjelma
Ennakoivat ennaltaehkäisevät ja omaehtoisuuteen kannustavat palvelut	Asukkaiden omaehtoista hyvinvoinnin edistämistä tuetaan. Kuntalaisia kannustetaan aktiivisuuteen.	Kehitetään Terve Kuopio-kioskin ja Ikäneuvolan toimintaa ja tuotetaan ennaltehkäiseviä palveluja.	Hyvinvointiohjelma
	Painotetaan ennaltaehkäiseviä palveluja ja toimintatapoja.	Palveluohjaustifanteessa ohjataan asiakasta soveltuviin ennaltaehkäiseviin ja palvelutarvetta vähentäviin palveluihin.	Hyvinvointiohjelma
	Pitkäaikaistyöttömyys ja nuorisotyöttömyys vähenevät.		Hyvinvointiohjelma
Palvelujen asiakaslähtöisyys	Vaikutetaan aktiivisesti käynnissä olevaan sosiaali- ja terveystalouden uudistamiseen, jotta kaupungin kehittämät asiakaslähtöiset palvelut jäisivät käytäntöön uudistuksessa.	Osallistutaan aktiivisesti mukana eri työryhmissä(kansainvälisessä että kansallisessa verkostoyhteistyössä) sekä hallituksen kärkihankkeissa , Kuopion lapsiperheiden palvelut eri palvelualueilla ova aktiivisena kehittäjinä STM:n valtakunnallisessa ns. LAPE-hankkeessa.	
Palvelukumppanuus järjestöjen ja yritysten kanssa	Valinnanvapautta palveluissa lisätään edelleen mm. palvelusetelin avulla. Samalla huolehditaan, ettei valinnanvapauden lisäys johda eriarvoisuuden kasvuun. Yksityiset palvelut täydentävät julkista palvelutarjontaa. Hankintaosaamista ja hankintakäytäntöjä kehitetään edelleen.	Palvelusetelin käyttöä palvelujen tuottamistapana jatketaan ja edelleen kehitetään. Pilotoidaan palveluseteliä asumispalveluissa. Yhteistyötä IS-hankinnan asiantuntijaorganisaation kanssa jatketaan.	Palvelu- ja hankintaohjelma

3. RESURSSIT, JOHTAMINEN JA HENKILÖSTÖ

6. Tasapainoinen talous

Arviointikriteeri	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Ohjelma
Palveluverkon ja toimitilojen käytön tehokkuus	Tilojen käyttöä tehostetaan edelleen. Laaditaan toimitilastrategia, joka käsittää myös pitkän tähtäimen investointien ja niiden rahoituksen tarkastelun.	Tilojen käyttöä ja tarvetta arvioidaan säännöllisesti.	
Tilikauden tulos	Valtiolta tulevat normi- ja velvoitehelpotukset otetaan käyttöön talouden tasapainottamiseksi. Muutoksista tehdään vaikutusten ennakoarviointi.	Talousarvioseuranta	Tuottavuusohjelma

7. Liikelaitosten, yhtiöiden ja kuntayhtymien palvelukyky ja kustannustehokkuus

Arviointikriteeri	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Ohjelma
Liikelaitosten, yhtiöiden ja kuntayhtymien toiminnan tuloksellisuus ja tuottavuus	Sidosyksikköostojen hallintaa parannetaan. Kehitetään ja otetaan käyttöön sidosyksikköostoissa uusia käytäntöjä, kuten esim. tavoitehintasopimukset ja bonus/sanktio -käytäntö.	Palvelujen hankinnoissa selvitetään ensin mahdollisuudet tuottaa palvelut sidosryhmähankintoina.	Palvelu- ja hankintaohjelma; Tuottavuusohjelma

8. Määrätietoinen johtaminen

Arviointikriteeri	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Ohjelma
Henkilöstöohjelman toteuttaminen	Kaupunki tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia työssä oppimiseen, työelämän valmiuksia vahvistavaan toimintaan ja työllistymiseen.	Käydään vuosittain kehityskeskustelut hyödyntäen KuntaHR-ohjelmaa	
Henkilöstötyön tuottavuus	Henkilöstön hyvinvointi paranee ja motivaatio paranee. Sairauspoissaolot/HTV vähenevät.	Työajankäytön seuranta. Työn tavoitteiden seuranta.	Henkilöstöohjelma

Johtaminen	Kaupunkistrategia uusitaan. Strategiatyöhön otetaan mukaan mahdollisimman paljon eri toimijoita (mm. asukkaat, yrityselämä, sidosryhmät, henkilöstö, päättäjät).	Hyödynnetään kaupungin sähköistä palautejärjestelmää ja kerättyä asiakaspalautetta.	
	Palkkausjärjestelmä tukee kaupungin asiakas- ja tuottavuustavoitteiden saavuttamista.	Kehitetään ja käytetään kannustavaa palkkausta.	
Osaavan työvoiman saatavuus	Kaupunki saa palkattua ja pidettyä palveluksessaan henkilöstöä, jonka osaaminen vastaa asiakkaiden ennakoituja palvelutarpeita ja työnantajan tarjoamia laaja-alaisia tehtäviä.	Palvelun järjestämisen näkökulmasta osaavan ja motivoituneen henkilöstön rekrytointi. Kannustava ja työssä voimaannuttava johtaminen.	Henkilöstöohjelma

3. AVAINPROSESSIKOHTAISET KÄYTTÖSUUNNITELMAT TERVEYDENHUOLLON PALVELUALUEELLA

Avohoidon palvelut

TOIMINTA- AJATUS

Avohoidon palveluilla edistetään ja ylläpidetään monipuolisesti kaikenikäisten kuntalaisten terveyttä ja toimintakykyä ja hoidetaan sekä fyysisiä että psyykkisiä sairauksia asiakaslähtöisesti. Palveluilla opastetaan ja motivoidaan kuntalaista ottamaan vastuuta omasta terveydestään ja hyvinvoinnistaan.

Vastaanottopalvelut

Vastaanottoyksikkö tuottaa tasapuoliset ja laadukkaat perusterveydenhuollon lääkäri- ja hoitajapalvelut väestölle tiimimallin mukaista toimintatapaa noudattaen. Vastaanotto- palveluista järjestetään myös asiakkaiden tarvitsemat kuvantamis- ja laboratoriopalvelut

Suun terveydenhuolto

Suun terveydenhuolto edistää ja ylläpitää kaupunkilaisten terveyttä ja hyvinvointia tarjoamalla kiireellisen hoidon palveluja, tuottamalla terveydenhuollon palveluja, vastaamalla suun terveyden edistämisestä tavoitteena asiakkaan kokonaisterveyden ylläpitäminen. Suun terveydenhuolto painottaa yksilön omaa valtaa ja vastuuta suun terveyden edistäjänä ja ylläpitäjänä sekä palvelujen käyttäjänä.

Terveydenhoidon palvelut

Terveydenhoidon palveluissa järjestetään ja tuotetaan kaikenikäisille asiakkaille läheteettömiä, terveyttä edistäviä ja ennalta ehkäiseviä terveydenhoitajan, sairaanhoitajan ja lääkärin lähipalveluja. Palvelut pyritään tuottamaan asiakkaille oikea-aikaisesti varhaisessa vaiheessa myös ilman ajanvarausta eri työmuotoja hyödyntäen. Toiminnan yleisenä periaatteena on ohjata, neuvoa ja tukea asiakkaiden omaehtoisia hyviä terveysvalintoja. Toiminnan periaatteisiin kuuluu keskeisenä myös tiivis ja joustava yhteistyö eri palvelualueiden, palveluprosesseissa toimivien ammattilaisten sekä kolmannen sektorin toimijoiden kesken. Tavoitteena on myös kannustaa asiakkaita käyttämään omaa päätäntävaltaansa ja ottamaan vastuuta oman terveytensä ja hyvinvointinsa edistämisessä sekä sen ylläpitämisessä.

Kuntoutuspalvelut

Palveluilla edistetään ja ylläpidetään kaiken-ikäisten kuntalaisten arjessa pärjäämistä, terveyttä, toimintakykyä ja kehitystä sekä osallisuutta.

Yhteistyöllä, konsulttoimalla ja kouluttamalla vahvistetaan muiden ammattilaisten keinoja tukea henkilön kuntoutumista sekä lapsen kasvua ja kehitystä. Kuntoutuspalveluissa ennakoidaan toimintakyvyn menetystä tai lapsen kasvua ja kehitystä, toimintaa ja osallistumista uhkaavia tekijöitä asiakasohjauksessa. Terveyttä ja toimintakykyä tukevalla

neuvonnalla ja ohjauksella tuetaan asiakkaiden omaehtoisia valintoja sekä kannustetaan ottamaan vastuuta sekä käyttämään valtaansa oman terveytensä, toimintakykynsä ja hyvinvointinsa edistämiseksi ja ylläpitämiseksi. Kuntoutus on myös tärkeä osa kokonaisvaltaista tukea akuutista sairaudesta toipumisessa kotona ja sairaalassa.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Vastaanottopalvelut

Toimipisteet sijaitsevat pääterveysaseman 1., 2. ja 5. kerroksessa, Pyörössä, Karttulassa, Nilsiässä, Maaningalla, Riistavedellä ja Vehmersalmella. Riistaveden terveysasema tukeutuu pääterveysaseman 2. kerroksen ja Vehmersalmen terveysasema pääterveysaseman 1. kerroksen tiimeihin. Maaningan terveysasema on osa Nilsiän tiimiä. Juankoski liittyy 1.1 2017 Kuopioon ja muodostaa oman vastaanottotiimin.

Kuopion kaupungilla ja Tuusniemen kunnalla on keskinäinen sopimus terveydenhuollon palvelujen järjestämisestä siten, että isäntäkuntana toimii Kuopion kaupunki. Uusittu sopimus on voimassa vuoteen 2018 saakka.

Maakunnallisen 24/7 päivystysasetuksen mukaisen lääkäripäivystyksen järjestää PSSHP. Kuopiolla on virka- ajan ulkopuolinen oma akuutti ilta- ja viikonloppuvastaanotto (KUIVO) oma-toimisille kiireellistä hoitoa tarvitseville potilaille KYS:n tiloissa ja tukipalvelut (kuvantaminen, laboratorio, vartiointi) ovat yhteisiä esh:n päivystyksen kanssa. KUIVO:lle valmistuu uudet saneeratut tilat 3/2017 ja ne ovat yhteisessä käytössä Kuopion lasten poliklinikan kanssa. Vastaava järjestely omatoimisille kiireellistä hoitoa tarvitseville potilaille on Juankoskella arkipäivisin klo16-18 ja viikonloppuisin 8-16. Virka-aikana kiireellistä apua tarvitsevat omatoimiset potilaat hoidetaan tiimeissä vastaanottoyksikön toimipisteissä.

Vastaanottotoiminnan tiimimallilla hoitajien ja -lääkärien osaamista ja työnjakoa pystytään järjeistämään, palvelurakennetta keventämään ja palveluiden saatavuutta asiakkaan näkökannalta parantamaan. Vastaanottoyksikössä kiinnitetään huomiota nuorten hoitajien ja lääkäreiden ohjaukseen. Matalan kynnyksen palveluja lisätään perustoimintaan hyvinvointikioskin kokemusten mukaisesti. Takaisinsoittojärjestelmä takaa asetuksen mukaisen yhteydensaannin, ja se uudistetaan v 2016-2017 aikana (NISPA korvataan OSCC järjestelmällä) koska nykyinen (NISPA) kuluttaa tarpeettomasti hoitajatyöpanosta. Huumeriippuvaisten korvaushoito jatkuu keskitettynä Pääterveysasemalle osana vastaanottopalveluja. Hoitajavastaanottoja (mukaan lukien psykiatriset sairaanhoitajat) lisätään ja huomiota kiinnitetään etenkin palvelujen suurkäyttäjien parempaan ohjaamiseen ja hoitosuunnitelmien laadintaan. Henkilöstön koulutuksen painopiste on LEAN- ajattelun mukaisen toimintatavan omaksuminen ja käyttöönotto.

Kuvantamispalvelut tuotetaan pääterveysasemalla, Harjulassa, Juankoskella ja Nilsiän terveysasemilla (loppuu uuden terveysaseman valmistuttua 3-4/2017). Kuvantamispalvelut hankitaan vuoden 2017 aikana sekä ostopalveluna että sairaanhoitopiiriin kautta kilpailutettuna. ISLAB tuottaa laboratoriopalvelut aikaisempien vuosien tapaan. Vastaanottoyksikössä osallistuu paikallisten ja valtakunnallisten sähköisten palvelujen kehitystyöhön. Käyttöön otetaan ajanvarauksen muistutukset, Ak- hoidon seuranta tekstiviesteillä ja mahdollisesti soveltuvin osin sähköinen ajanvaraus.

Suun terveydenhuolto

Suun terveydenhuollon potilasasiakirjat on tallennettava kansalliseen sähköiseen arkistointipalveluun 1.1.2017 alkaen. Ns.Kanta-vaatimukset asettavat käytettävälle potilastietojärjestelmälle merkittäviä uusia vaatimuksia.

Suun terveydenhuollon järjestelmäratkaisua on arvioitu myös maakuntauudistuksen näkökulmasta. Mahdollisimman yhdenmukainen järjestelmäratkaisu palvelee parhaiten muodostettavaa uutta maakuntaa. Lisäksi WinHIT-hankinnassa noudatettu modulaarinen arkkitehtuuriratkaisu mahdollistaa järjestelmän integroinnin käytettävään terveydenhuollon järjestelmään, jolloin potilaan terveystiedot ovat entistä laajemmin käytettävissä. Tietojärjestelmän vaihto ja Kanta-arkistoon liittyminen edellyttää koko henkilöstön kouluttamista ja siten vaikuttaa hoitoon pääsyyn.

Ikääntyvät ovat yhä enemmän hampaallisia, ja heillä on aiempaa enemmän suusairauksia ja hoidon tarvetta. Suun terveydellä ja riittävällä purentakyvyllä on merkittävä vaikutus ikääntyneen ravitsemukseen, pitkäaikaissairauksien hoitotasapainoon ja elämän laatuun. Jos vanhus ei pysty itse huolehtimaan riittävästi päivittäisestä suuhygieniastaan, tulisi vastuun siirtyä läheisille tai hoitohenkilökunnalle. Vahvistetaan yhteistyötä kaikkien terveydenhuollon, perusturvan toimijoiden ja omaisten kesken, luodaan yhdessä uusia toimintakäytäntöjä parantamaan vanhusten elämänlaatua, johon kuuluu kivuton ja puhdas suu.

Lasten ja nuorten suun terveystarkastuksia tehostetaan liikuteltavan hammashoitoyksikön avulla. Lapset tarkastetaan kouluissa luokka kerrallaan, jolloin peruuttamattomat poisjäännit vähenevät ja samoin vanhempien tarve kuljettaa lasta hammashoitolaan vähenee. Mikäli hoidon tarvetta ilmenee, jatkuu hoito tavanomaisesti hammashoitolassa.

Kysin päivystysalueen peruskorjaus valmistuu maaliskuussa 2017 ja tässä yhteydessä suun terveydenhuollon virka-ajan ulkopuolinen päivystys siirtyy yhteispäivystysalueelle. Tämä muuttaa päivystysjärjestelyjen organisointia.

Nilsin terveyskeskus valmistuu kesällä ja suun terveydenhuolto muuttaa uusiin tiloihin.

Juankosken liitoksen jälkeen palveluja yhdenmukaistetaan liitoskuntien kesken.

Terveydenhoidon palvelut

Kuopiossa lastenneuvola, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon, sekä ehkäisevän suun terveydenhuollon toiminta toteutuu pääosin Valtioneuvoston asetuksen (338/2011) mukaisesti, jonka toteutumista kunnissa valvoo Valvira. Palvelut tuotetaan pääsääntöisesti lähipalveluina.

Lastenneuvolan, kouluterveydenhuollon ja toisen asteen opiskeluterveydenhuollon palveluiden järjestämisestä ja tuottamisesta vastaa terveydenhuollon palvelualue.

Terveydenhoidon palvelut järjestää ja tuottaa Savonia - ammattikorkeakoulun opiskeluterveydenhuollon, kutsuntaikäisten terveystarkastuksia ja Sihti nuorten vastaanoton sekä äitiys- ja seksuaaliterveysneuvolan, ravitsemussuunnittelun, naisten joukkoseulatarkastusten, aikuisten rokotustoiminnan, tarttuvien tautien ja maahanmuuttajien

terveydenhoidon palvelut sekä Kuopion kaupungin lastenpoliklinikan erikoislääkäri- ja sairaanhoitaja ja terveydenhoitajapalvelut.

Kaikissa ennaltaehkäisevissä palveluissa keskeisinä tavoitteina ovat asiakaslähtöisyyden vahvistaminen sekä palvelujen kustannusvaikuttavuuden lisääminen sekä henkilöstövoimavarojen suunnitelmallinen ja tuottava käyttö siirtymällä tiimimalliin. Toimintaa kehitetään ja tehostetaan sekä tuottavuutta lisätään tiimimallinavulla ja LEAN- oppeja hyödyntämällä. Tavoitteena on vähentää toimintaprosessien yhteydessä syntyvää hukkaa ja lyhentämällä läpimenoaikoja. Matalan kynnyksen palveluja jatkokehitetään, sähköisiä palveluja otetaan käyttöön ja tarkastellaan kriittisesti olemassa olevan palveluverkoston laajuutta.

Pegasoksen Sähköinen asiointin projektissa kehitetään ja otetaan käyttöön ajanvaraustoiminto, jotka kohdistuvat ensisijaisesti papa-joukkoseulontoihin ja kutsuntatarkastuksiin sekä kouluterveydenhoidon laaja-alaisten terveystarkastusten yhteyteen. Sen sijaan tekstiviestimistutustoiminto on käytössä kaikissa terveydenhoidon palveluissa vuodesta 2016 lähtien. Tavoitteena on myös saada terveystarkastukset sähköiseksi, jolla tavoitellaan saamaan lisää aikaa välittömään asiakastyöhön esimerkiksi lisätuen tarpeessa oleville asiakkaille.

Maaningan, Nilsiän, Karttulan, Juankosken, Riistaveden ja Vehmersalmen keskuksissa terveydenhoidon palvelut toimivat myös lähipalvelu-periaatteella. Ammattilaisten välisessä yhteydenpidossa em. työpisteissä hyödynnetään Lync – yhteyksiä aikaisempaa tehokkaammin.

Matalan kynnyksen palveluja tuotetaan yhteistyössä kuntoutuksen ja vastaanottotoiminnan kanssa esim. Terve Kuopio - kiosilla. Yhteistyötä tehdään myös Kuopion Perheentalon ja Vamos-hankkeen toimijoiden kanssa. Tavoitteena on lisätä yhteistyötä järjestöjen ja yhdistysten kanssa.

Tulevaisuuden haasteena on kuntaliitosten myötä tapahtuva palvelujen maantieteellinen laajeneminen sekä monikulttuuristen asiakkaiden lisääntyminen.

Kuntoutuspalvelut

Kuntoutuspalveluja, kuten fysio-, toiminta- ja puheterapia sekä apuvälinepalvelut tuotetaan kuopiolaisille pääasiassa omana toimintana. Ostopalveluina hankitaan ensisijaisesti muilla paikkakunnilla asuvien kuntoutuspalveluja sekä niitä kuntoutuspalveluja, joita ei ole mahdollista tuottaa omana toimintana.

Matalan kynnyksen toimintana Apajassa jatkuu Terve Kuopio – kioski, jonka toimintaa kehitetään yhteistyössä palveluohjauksen kanssa. Matalan kynnyksen toiminta Nilsiän Hyvinvointitorilla jatkuu. Fysio-, toiminta- ja puheterapeutteja osallistuu suunnitellusti erilaisiin kuntalaisten terveyttä ja toimintakykyä tukeviin tapahtumiin ja teemapäiviin muiden terveydenhuollon ammattilaisten kanssa. Yhteistyö liikuntapalveluja tuottavien toimijoiden kanssa jatkuu.

Tuki- ja liikuntaelinoireisille mahdollistetaan fysioterapian suoravastaanottotoiminta kantakaupungin alueella yhteistyössä vastaanottopalvelujen ja opiskeluterveydenhuollon kanssa. Toiminnassa painottuu oikea-aikainen omatoimiseen harjoitteluun tähtäävä

neuvonta ja ohjaus. Tavoitteena on suoravastaanotto toiminnan vakiintuminen vuonna 2017.

Kuntoutuspalveluilla tuetaan iäkkäiden kotona asumista tai kodinomaista palveluasumista yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Toimintakykyä tuetaan ohjaamalla ja kannustamalla ikäihmisiä arkiaktiivisuuteen sekä liikkumaan ja toimimaan muistia, tasapainoa ja lihaskuntaa ylläpitävällä ja kehittäväällä tavalla. Iäkkäiden läheisten, kolmannen sektorin toimijoiden sekä terveydenhuollon ja perusturvan ammattilaisten kanssa yhteistyössä tavoitteena on lisätä aktiivisuutta ikäihmisten arkeen ja ehkäistä ennenaikaista raihaantumista. Kotikuntoutustoiminta on aloitettu vuoden 2016 aikana ja toimintaa kehitetään sekä tehostetaan yhdessä sairaalahenkilöstön, kotiutustiimin, hoivapalvelujen ja muiden toimijoiden kanssa. Vanhuspalvelurakenteen muutokseen liittyen kansalaiset asuvat kodeissaan entistä pidempään, mikä aiheuttaa toimintaympäristön muutoksen ja kehittämistarpeita kuntoutuspalveluissa

Palvelurakenteen muutos näkyy myös apuvälinepalveluiden lisääntyvänä tarpeena. Tämä korostuu erityisesti kotona pärjäämistä tukevien apuvälineiden kysynnän kasvuna sekä entistä tarkemmassa apuvälineiden saatavuuden oikea-aikaisuudessa. Apuvälinepalveluissa kehitetään edelleen ajanvaraustoimintaa.

Lasten ja nuorten kuntoutuspalvelut siirtyvät osaksi lasten ja nuorten sekä lapsiperheiden palvelukokonaisuutta, jota kehitetään kohti selkeämpää asiakastarpeen huomioimista.

Kehitysvammaisten laitoshoidtoa on siirretty kunnan omaksi toiminnaksi ja siihen liittyen kuntoutussuunnitelmat ovat osa kehitysvammaisten palvelusuunnitelmaa. Tämä lisää kuntoutuspalvelujen ja erityisesti yksilöllisten apuvälineratkaisujen tarvetta.

Nilsin terveyskeskus valmistuu kesällä ja kuntoutuksen toiminta muuttaa uusiin tiloihin.

Juankosken liitoksen jälkeen palveluja yhdenmukaistetaan liitoskuntien kesken.

Kuntoutuspalvelut jakautuu vuoden 2017 alusta terveydenhoidon palvelupäällikön alaisuuteen (puheterapia, lasten- ja nuorten toiminta- ja fysioterapia) sekä aikuisten ja ikääntyneiden palvelut vanhusten hoivanpalveluiden yhteyteen. Terve Kuopio-kioskin toiminta siirtyy palveluohjauksen päällikön vastuulle.

TUOTTAVUUTTA LISÄÄVÄT TOIMENPITEET

Vastaanottopalvelut

Lääkärien ja sairaanhoitajien työnjakoa uudistetaan. Hoitajien osuutta vastaanotto- tapahtumissa lisätään ja kroonisten kansansairauksien rutiinimaista seurantaa siirretään tiimeissä hoitajien vastuulle. Hoitajavastaanoitoilla keskitytään myös palvelujen suurkäyttäjien parempaan ohjantaan ja hoitosuunnitelmien laadintaan. Viisi sairaanhoitajaa on koulutettu ns. reseptihoitajiksi ja he toimivat pääasiassa maaseutualueiden terveysasemilla. Sairaanhoitajilla on jatkuva akuuttivastaanotto KYS:n tiloissa toimivassa akuuttiyksikössä (KUIVO). Potilaiden omaa vastuuta hoidostaan korostetaan edelleen lisäämällä omahoitolomakkeen käyttöä. Takaisinsoitto-järjestelmää uudistetaan niin, että hoidon saatavuus ja oikea-aikaisuus paranevat. Tiimimalliin liittyvien koulutusten väistyttyä, henkilöstöä koulutetaan laajasti LEAN- ajattelun juurruttamiseksi toimintoihin.

Suun terveydenhuolto

Ikäihmisten suunterveyden prosessissa hyödynnetään yhteistyötä kotihoidon kanssa. Kotihoidonpalveluohjaaja tunnistaa ikääntyneen suun lisääntyneen palvelutarpeen ja ottaa yhteyttä suun terveydenhuoltoon, jossa tehdään potilaan, kotihoidon asiakasvastaavan ja mahdollisen omaishoitajan kanssa terveyden edistämisen suunnitelma, alustava hoidon tarpeen arvio ja arvioidaan mahdollisen jatkohoidon tarve. Tarvittaessa suuhygienisti tekee ennaltaehkäisevän käynnin kotona.

Virka-aikana tapahtuvaa päivystystä tehostetaan suurimmissa toimipisteissä ns. kimpapaivystyskirjalla. Tämä mahdollistaa muidenkin kuin kimpassa olevien hammaslääkäreiden päivystämisen, jos esim. oma potilas ei tule.

Lasten ja nuorten suun terveystarkastuksia tehdään kouluilla joustavasti. Hoitoa tarvitsevat ohjataan vanhempien kanssa vastaanotolle.

Oikomishoidossa kokeillaan ns. monihuonemallia, jossa erikoishammaslääkäri hoitaa oikomis-potilaita kahdessa hoituhuoneessa suuhygienistin ja hammashoitajan kanssa.

Terveydenhoito

Matalan kynnyksen palveluja kehitetään, otetaan laajemmin käyttöön ja arvioidaan niiden toteutumista. Lisäksi lisätään erilaista ryhmätoimintaa neuvoloissa, kouluilla ja opiskeluterveydenhuollossa.

Terveydenhoidon palveluja kehitetään ja tuottavuutta lisätään tiimimallin avulla ja LEAN -ajattelun mukaisesti. Lisäksi palveluissa hyödynnetään ELVO –hankkeen ja hallituksen ODA- kärkihankkeesta saatuja tietoja ja oppeja.

Tuottavuutta lisätään tiivistämällä mahdollisuuksien mukaan hajallaan olevaa palveluverkostoa sekä laajentamalla sähköisiä palveluja. Lisäksi Lync- yhteydet otetaan palveluissa laajemmin käyttöön. Näillä toimenpiteillä voidaan saavuttaa merkittäviä säästöjä ajankäytössä, matkakustannuksissa ja tilavuokrissa.

Kuntoutuspalvelut

Kuntoutuspalveluissa kehitetään ja kohdennetaan palveluja niin, että mahdollisimman moni kuntoutuspalvelua tarvitseva pääsee palvelujen piiriin oikea-aikaisesti. Tehostetaan tilasto-, vaikuttavuus- ja mittaritiedon käyttöä sekä niiden hyödyntämistä palvelujen ja toimintamallien arvioinnissa, kehittämisessä ja johtamisessa. Tavoitteena on päällekkäisten toimintojen poistaminen, oikea-aikaisuus ja asiakastarpeen mukainen, vaikuttava palvelusisältö.

Kehitetään sähköisten palvelujen käyttöä kuten kuntoutuskäyntien tekstiviestimuistutuksia peruuttamattomien poissaolojen vähentämiseksi. Lisäksi selvitetään, miten ICT-ratkaisuilla pystyttäisiin vähentämään logistiikkakuluja, osin korvaamaan vastaanotolla tapahtuvaa toimintaa sekä monipuolistamaan palveluvalikoimaa. Palvelusetelitoimintaa kuntoutuspalveluissa kehitetään yhdessä Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin kanssa.

Työajan pidennyksen vaikutus toimintaan ja talouteen / kilpailukykysojimus

Vastaanottopalvelut

Lääkärityön osalta työajan pidennyksen vaikutus on noin 3.3 % ja hoitajatyön osalta 0.2% lisää työaika. Koska lisäys koskee kaikkia työntekijöitä kilpailukykysojimuksen vaikutus on lähinnä se, että palvelujen tuottamiseen käytettävä aika on ko. prosenttimäärää suurempi/ työntekijä. Suoria taloudellisia vaikutuksia kilpailukykysojimuksen työnajan pidennyksistä on hankala arvioida, mutta tulee näkymään ylitöiden ja sijaisten käytön arvioituna vähenemisenä.

Suun terveydenhuolto

Työajan pidennys vähentää ylityön tekemistä.

Terveydenhoidon palvelut

Työajan pidennyksen vaikutus toimintaan tullaan arvioimaan terveydenhoidon palveluissa vuoden 2017 aikana. Tavoitteena on vastata asiakkaiden tuen tarpeisiin nykyistä tehokkaammin ja varhaisemmassa vaiheessa. Jatkossa sijaistyövoiman käyttöä tarkastellaan ja arvioidaan entistäkin tarkemmin.

Kuntoutuspalvelut

Työajan pidennyksen vaikutus toimintaan arvioidaan kuntoutuspalveluissa vuoden 2017 aikana. Tavoitteena on vastata ikärakenteen muutoksesta johtuviin asiakastarpeisiin nykyistä tehokkaammin ja varhaisemmin nykyisellä henkilöstöllä. Jatkossa sijaistyövoiman ja ostopalvelujen käyttöä tarkastellaan ja arvioidaan entistäkin tarkemmin.

Kuntoutuspalveluissa työajanlisäys 6 min / pv / työntekijä tarkoittaa 32,5 h/vk, kun työajanlisäyksen jälkeen henkilöstön viikkotyöaika on 38,45 h.

TOIMINNAN PAINOPISTEET

Vastaanottopalvelut

Vastaanottopalveluissa vahvistetaan ja edelleen kehitetään tiimityötä. Koulutusta tiimityöskentelystä, asiakkaan motivoimisesta ja vastuuttamisesta hoitonsa suunnitteluun ja toteuttamiseen jatketaan v. 2017 aikana. Oleellinen osa em. toimintaa on hoitaja-vastaanottojen lisääminen varsinkin kroonisten kansansairauksien seurannassa ja palvelujen suurkäyttäjien palvelutarpeen hallinnassa.

Takaisinsoittojärjestelmä on käytössä kaikilla terveysasemilla ja se uudistetaan v 2016-2017 aikana vähemmän hoitajatyöpanosta kuluttavaan järjestelmään. Sähköisiä palveluja kehitetään ja otetaan käyttöön soveltuvin osin.

Palveluosaamista hoidon tarpeen ja kiireellisyyden arvioinnissa ja palvelujen kohdentamisessa oikealle hoidon porrastuksen tasolle parannetaan koulutuksen avulla.

Opiaattikorvaushoidon toteuttamista ja hoidon kehittämistä jatketaan yhteistyössä mielenterveys- ja päihdepalvelujen, KYS:n päihdepsykiatrian poliklinikan ja Päihdesäätiön kanssa. Kaupungin oma korvaushoito jatkuu keskitettynä Pääterveysasemalle.

KPK:lta siirtyneiden psykiatristen sairaanhoitajien työpanos integroidaan nykyistä paremmin osaksi vastaanottoyksikön tiimien toimintaa.

Henkilöstökoulutuksen keskiössä on LEAN- ajattelun juurruttaminen ja käyttöönotto vastaanottoyksikön toiminnoissa.

Vastaanottoyksikkö osallistuu omalta osaltaan SOTE- uudistuksen edellyttämien muutosten suunnitteluun.

Kuntaliitos Juankosken kanssa vuoden 2017 alussa edellyttää toimintojen haltuunottoa ja yhteensovittamista kantakaupungin toimintojen kanssa.

Suun terveydenhuolto

Winhit- tietojärjestelmän käyttöönotto ja kanta-palveluihin liittyminen.

Ikäihmisten suun hoidon prosessin kehittäminen edelleen ja vakiinnuttaminen.

Lasten ja nuorten suun terveystarkastusten uudistaminen.

Matalan kynnyksen palveluja tuotetaan teemapäivinä TerveKuopio- kioskissa.

Osallistutaan Stm:n palvelusetelihankkeeseen "Suu kuntoon" yhdessä Helsingin ja Turun kanssa.

Terveydenhoidon palvelut

Palvelut järjestetään ja tuotetaan hyväksytyjen toimintasuunnitelmien mukaisesti hyödyntäen uutta tiimimallia.

Terveydenhoidon palveluista ollaan mukana lasten, nuorten ja lapsiperheiden sekä opiskelijoiden palvelujen sote- uudistuksen valmistelussa yhdessä muiden lapsiperheiden parissa toimivien tahojen kanssa (hallituksen kärkihanke LAPE).

"Voimaperheet - hoito-ohjelma" jatkuu lastenneuvolassa 4 -vuotiaiden lasten käytöshäiriöiden ennaltaehkäisyyn ja hoitoon tähtäävänä interventiona, mikäli jatkorahoitus järjestyy vuodelle 2017.

Asiakaspalvelua parannetaan ottamalla käyttöön lisää sähköisiä palveluja esim. Pegasoksen sähköiset asiointimahdollisuudet, Lync -yhteydet, media- ja somepalvelut, Dream Broker –pilvipalvelut.

Yhteistyötä ja toimintaa kehitetään ja arvioidaan oppilas- ja opiskelijahuollosta vastaavien tahojen kanssa. Lisäksi hyvää yhteistyötä jatketaan mielenterveys - ja päihdepalvelujen sekä Vamos - projektin kanssa.

Kuntoutuspalvelut

Jatketaan matalan kynnyksen palveluiden tuottamista keskustassa ja lähipalvelukeskuksissa. TerveKuopio –kioskissa kehitetään oma- ja itsehoitoon ohjaavia matalan

kynnyksen palveluita sekä laajennetaan palveluvalikoimaa mm. ryhmämuotoiseen toimintaan. Liikuntapalvelujen toimijoiden kanssa tehdään keskinäistä yhteistyötä asiakasohjauksessa palvelusisältöjen kehittämiseksi sekä tarpeellisten liikuntapalvelujen tuottamiseksi.

Kehitetään aikuisten avofysioterapian suoravastaanottoa yhdessä vastaanoton ja opiskeluterveydenhuollon kanssa.

Kotona pärjäämistä tukevia palveluja kehitetään kuntoutuksessa yhteistyössä muiden toimijoiden ja kuntoutuksen eri tiimien kanssa. Palvelukokonaisuus muodostetaan kuntoutujan tarpeiden tukeväksi ja moniammatillisesti toteutettava. Aktivoivan arjen tuki (AATU) pyritään aloittamaan aina, jos asiakkaalla on kotona selviämisen uhka. Tavoitteena on asiakaslähtöinen ja saumaton, varhaista kotiutumista ja toimintakyvyn paranemista tukeva palveluketju.

Apuvälinepalveluissa kehitetään palveluaikoja, palvelusisältöjä sekä ajanvarausmallia vastaamaan lisääntyneisiin asiakastarpeisiin oikea-aikaisesti. Apuvälineosaamista ja -tietoutta vahvistetaan sisäisellä koulutuksella ja perehdytyksellä.

Lasten ja nuorten terapioiden painopisteenä on laajeneva yhteistyö ja yhteinen varhainen tuki mm. neuvolan ja kouluterveydenhoidon kanssa.

Lääkinnällisen kuntoutuksen terapioiden järjestäminen toteutetaan Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin alueellisen suosituksen mukaisesti.

Arvioidaan ja kehitetään LEAN ajattelun mukaisesti keskeisiä kuntoutuspalveluprosesseja henkilöstön kanssa. Kehittämisessä huomioidaan asiakkaille arvoa tuottavan toiminnan lisääminen.

Työn tuloksellisuuden seuranta ja arviointia kehitetään soveltuvilla, yleisessä käytössä olevilla mittareilla, esim. 15D.

Osallistutaan sähköisten palvelujen kehittämiseen ja käyttöönottoon.

TOIMINNAN PAINOPISTEIDEN VAIKUTUKSET OSAAMIS- JA HENKILÖSTÖTARPEESEEN

Vastaanottopalvelut

Vastaanottopalveluissa tiimityö mahdollistaa toimintatapojen tehostamisen ja osittaiset uudelleen järjestelyt. Palveluosaamista hoidon tarpeen ja kiireellisyyden arvioinnissa ja palvelujen kohdentamisessa oikealle hoidon porrastuksen tasolle parannetaan koulutuksen keinoin. Tiimityöskentelymallin yhteydessä pysyväisluontoisesta hoitosuhteesta hyötyvien asemaa vahvistetaan ja palvelujen suurkäyttäjien hoidon suunnitelmallisuutta lisätään. Potilaan motivoimisella, käyttöönotettavalla omahoito-lomakkeella ja huolellisella hoitosuunnitelmalla, pystytään vähentämään paljon terveyspalveluja käyttävien käyntejä, mikä parantaa toiminnan tuottavuutta. Huumeriippuvaisten korvaushoidon osaamista omassa toiminnassa vahvistetaan. Omahoitajavakansseja täytetään sairaanhoitajakoulutuksen saaneella henkilöstöllä ja hoitajia mahdollisuuksien

mukaan edelleen koulutetaan reseptihoitajiksi. Hoitohenkilöstöä koulutetaan asiakasvastaaviksi joiden tehtävänä erityisesti olisi palvelujen suurkäyttäjien hoidon suunnittelu ja palveluohjaus. Toiminnan pitkäjänteisyyden kannalta oleellista on toimiva ja taloudellisesti resursoitu lääkäri- ja hoitajahenkilöstön varahenkilöjärjestelmä. Nuorten lääkäreiden ohjausta lisätään ja pyritään rekrytoimaan kouluttajalääkäri yhteistyössä yliopiston kanssa ko. tehtävään.

Suun terveydenhuolto

Koko henkilöstön osaamista kehitetään käyttöönotettavien tietojärjestelmien Winhit:in ja Pegassoksen osalta sekä Kanta- arkistoon liittyen.

Terveydenhoidon palvelut

Henkilöstön osaamista vahvistetaan käymällä vuosittain kehityskeskustelut, joiden pohjalta selvitetään ammatilliset täydennyskoulutussuunnitelmat. Lisäksi tehostetaan eri palvelualueiden välistä sekä kolmannen sektorin kanssa tehtävää yhteistyötä.

MAUSTE- hankkeeseen osallistuneet terveydenhoitajat (2) hyödyntävät saamiaan oppeja ja uusia työmenetelmiä, kuten ryhmätoimintaa maahanmuuttajien seksuaaliterveyden edistämiseen liittyvissä palveluissa.

Terveydenhoitajien osaamista vanhemmuuden tukemiseen vahvistetaan osallistumalla MLL:n Vahvuutta vanhemmuuteen – koulutukseen.

Kaksi kouluterveydenhoitajaa ja kaksi esimiestä on mukana hallituksen kärkihankkeessa Omahoito ja digitaaliset arvopalvelut (ODA) vuosien 2017 - 2018 aikana.

Kouluterveydenhoitajien osaamista ja työmenetelmiä liittyen oppilaan sekä hänen perheensä kohtaamiseen ja asiakastilanteissa kuuluksitulemiseen vahvistetaan.

Ammattikorkeakoulun ja toisen asteen opiskelijoiden mielenterveyspalveluja vahvistetaan terveydenhoitajan matalan kynnyksen palveluilla.

Kuntoutuspalvelut

Vuosittaisten kehityskeskustelujen, kaupunginstrategiset linjausten sekä toimintaympäristön muutoksen osaamisvaatimusten pohjalta laaditaan vuosittain täydennyskoulutussuunnitelma. Ammatillista ja työyhteisöllistä osaamista ylläpidetään ja päivitetään näiden suunnitelmien pohjalta.

Vahvistetaan osaamista asiakkaan oma- ja itsehoitoon osallistamisessa sekä motivoinnissa.

Kehitetään henkilöstön osaamista geriatrisessa ja gerontologisessa kuntoutuksessa sekä apuväline- ja teknologiaratkaisujen hyödyntämisessä.

HENKILÖSTÖN JA OSAAMISEN SAATAVUUS

Vastaanottopalvelut

Vastaanottopalveluita ennen tiimimalliin siirtymistä vaivannut hoitaja- ja lääkärisijaispula on pääosin väistynyt. Vaihtuvia lyhytaikaisia sijaisia on noin neljännes hoitaja- ja lääkäri työvoimasta. Vakinaiset tehtävät ja virat on saatu täytettyä, mutta sijaisten saatavuus on tämän hetken hyvästä tilanteesta huolimatta ajoittain haasteellista varsinkin maaseutualueiden terveysasemilla, joten rekrytointiponnisteluja on jatkettava. Näköpiirissä on kuitenkin työvoiman saatavuuden paraneminen.

Terveyskeskus toimii opetusterveyskeskuksena ja koulutettavien määrä on koko ajan lisääntynyt. Perehdyttämistä, koulutusta ja ohjausta annetaan paljon, mikä kuluttaa resursseja varsinaisesta perustehtävästä.

Osa hoitajista on peruskoulutukseltaan perus- tai lähihoitajia, mikä on haaste muuttuvassa palvelutuotannossa, mm järjestettäessä hoitajavastaanottoja.

Suun terveydenhuolto

Ammatillista osaamista ylläpidetään ja varmennetaan täydennyskoulutussuunnitelman mukaisilla koulutuksilla toiminnan painopisteiden ja asiakastarpeen mukaisesti.

Oikomishoidon ja iensairauksien erikoishammaslääkäreistä on pulaa, muutoin henkilöstön saatavuus on hyvä.

Terveydenhoidon palvelut

Toistaiseksi voimassa olevat työsuhteet ja virat on saatu hyvin täytettyä. Hakijoita etenkin terveydenhoitajien tehtäviin on ollut runsaasti. Sen sijaan hoitohenkilöstön lyhytaikaisiin ja lääkäreiden sijaisuuksiin on ollut haasteellista löytää osaavia työntekijöitä. Lääkäreiden rekrytoinnissa on ollut haasteita niin vapailta markkinoilla kuin ostopalveluissa.

Pääosin toiminnan vaatima osaaminen on täydennyskoulutusvelvoitteen kautta turvattu unohtamatta pitkäaikaisia sijaisia. Polikliinisissä palveluissa, maahanmuuttajien terveydenhoidossa ja lastenpoliklinikalla korostuu tehtäväalueiden vaatima erityisosaaminen, jonka takaamiseksi koulutamme vakinaista henkilöstöä paikkaamaan erityisosaajien työtä poissaolotilanteissa.

Kuntoutuspalvelut

Vakinaiset tehtävät ja sijaisuudet on saatu täytettyä koulutetulla henkilöstöllä. Puheterapiaa ja osin toimintaterapiaa lukuun ottamatta hakijoita on ollut runsaasti.

Henkilöstön osaamista on kehitetty toiminta- ja koulutussuunnitelmien pohjalta uusien toimintamallien ja asiakastarpeiden mukaiseksi. Henkilöstöä kannustetaan joustavaan yhteistyöhön tiimien välillä ja mahdollistetaan työkiertoa eri toiminnoissa. Tällä tähdätään henkilöstön osaamisen laajentumiseen, oikeaan kohdentumiseen ja tehtävien kiinnostavuuden kasvuun.

SUUNNITELMA ULKOISTEN PALVELUJEN KÄYTÖSTÄ

Vastaanottopalvelut

Välttämättömien lakisääteisten palveluiden turvaamiseksi käytetään tarvittaessa ostopalvelua, joka on kaksi tai kolme kertaa kalliimpaa kuin oma toiminta. Taloustilanteen takia ostopalvelua pyritään rajoittamaan muuttamalla ostopalvelua omaksi toiminnaksi, oman toiminnan järjestelyillä ja toimintatapoja muuttamalla.

Lakiperusteinen kiireellinen hoito muissa kunnissa on ostopalvelua. Myös potilaan oikeus valita hoitopaikkansa muissa kunnissa lisää jatkossa asiakaspalvelujen ostokustannuksia, jonka suuruusluokkaa on hankala ennustaa taloussuunnittelussa.

Kuvantamispalvelut tuotetaan osin omana ja osin ostopalveluna. Laboratoriopalvelut ostetaan Itä-Suomen laboratoriukselta ISLABilta.

Suun terveydenhuolto

Kuopion kaupunki on sitoutunut hankkimaan palveluita yliopistosairaalan opetusklinikalta. Päivystyksen jatkohoitojen ostamista jatketaan palvelusetelillä yksityishammaslääkäriltä. Mikäli hoitotakuu vaarantuu uuden tietojärjestelmän käyttöönoton yhteydessä, joudutaan palvelusetelin käyttöä laajentamaan. Oikomishoito erikois-hammaslääkäreiden osalta pohjautuu ostopalveluun.

Terveydenhoidon palvelut

Ostopalveluina tuotettuja palveluita ovat YTHS:n ja koululaisten silmälääkäripalvelut sekä naisten rintasyövän joukkoseulonnat sekä osittaisena ostopalveluna naisten Papa-joukkotarkastukset. Maaningan ja Nilsiän ravitsemussuunnittelupalvelut ostetaan Kysiltä.

Muista kunnista tulevien maksusitoumuspyyntöjen määrä on ollut nousussa. Ammattikorkeakoulun etäopiskelijoille myönnetään tarvittaessa maksusitoumus opiskeluterveydenhoitoon.

Kuntoutuspalvelut

Jatketaan talouden sallimissa rajoissa ostopalveluiden käyttöä turvaamaan ulkopaikkakunnilla asuvien kuntoutuspalvelut ja varmistamaan palvelujen oikea-aikaisuutta.

Avainprosessi: Avohoidon palvelut

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TOT 2015	TA 2016	TA 2017 Kuopio	TA 2017 Juankoski
Vastaanottopalvelut	<i>Vastaanottokäynnit, oma toiminta yhteensä (lääkärit+hoitajat)</i>	*) 439 638	230 000	207 000	13 869
	<i>Hoitajakäynnit, oma toiminta yhteensä</i>	179 324	100 000	77 850	6 632
	<i>Lääkärikäynnit, oma toiminta yhteensä</i>	*) 260 314	130 000	129 150	7 237
Aluevastaanotto	<i>Lääkärikäynnit aluevastaanotolla</i>	226 939	105 000	113 000	**)) 6 387
	<i>Lääkärin puhelinkonsultaatiot</i>				**)) 2 112
	<i>Hoitohenkilöstökäynnit aluevastaanotoilla</i>	162 947	90 000	75 000	**)) 6 482
	<i>Puhelinkonsultaatiot</i>				**)) 2 400
	<i>Ryhmät</i>				**)) 250
	<i>Asiakkaiden lukumäärä aluevastaanotoilla</i>	95 762	60 000	85 000	
	<i>KUIVO 27.8. - 31.12.2015</i>				
	<i>Lääkärikäynnit KUIVO</i>	5 215	25 000	16 150	850
	<i>Hoitohenkilöstökäynnit KUIVO</i>	1 493	10 000	2 850	150
	<i>Asiakkaiden lukumäärä KUIVO</i>	5 807	8 000	15 000	
YHTEISPÄIVYSTYS 1.1.- 26.8.2015	<i>Lääkärikäynnit yhteispäivystyksessä</i>	28 160			
	<i>Hoitajakäynnit yhteispäivystyksessä</i>	14 884			
	<i>Yhteispäivystyksessä/ arkisin klo 8-17</i>	ei saatavilla			
Suun terveydenhuollon palvelut	<i>Käyntien lukumäärä</i>	119 084	115 000	118 000	4 500
	<i>Asiakkaiden lukumäärä</i>	39 135	48 000	50 000	2 500
Terveydenhoitopalvelut	<i>Käyntien lukumäärä yhteensä</i>	124 178	127 849	130 900	
	<i>Äitiysneuvolan käynnit</i>	19 728	18 704	19 000	
	<i>josta lääkärikäynnit</i>	4 394	4 066	4 200	
	<i>josta terveydenhoitajakäynnit</i>	15 334	14 638	14 800	
	<i>terveydenhoitajan ohjaus puhelimesta</i>	9 294	7 444	8 000	
	<i>Lastenneuvola käynnit</i>	32 614	33 302	34 900	
	<i>josta lääkärikäynnit</i>	7 082	7 302	8 100	
	<i>josta terveydenhoitajakäynnit</i>	25 532	26 000	26 800	
	<i>terveydenhoitajan ohjaus puhelimesta</i>	2 742	3 050	3 000	
	<i>Kouluterveydenhuollon käynnit</i>	34 974	32 450	32 100	
	<i>josta lääkärikäynnit</i>	4 238	3 400	4 100	
	<i>josta terveydenhoitajakäynnit</i>	30 736	29 050	28 000	
	<i>Opiskeluterveydenhuollon käynnit</i>	21 338	23 600	24 000	
	<i>josta lääkärikäynnit</i>	5 456	6 000	6 000	
	<i>josta terveydenhoitajakäynnit</i>	15 882	17 600	18 000	
	<i>Muut terveydenhoitokäynnit yhteensä</i>	11 255	14 793	15 500	
	<i>josta papa seulontakäynnit</i>	2 579	3 800	4 500	
	<i>josta seksuaaliterveysneuvolan käynnit</i>	2 382	2 816	3 200	
	<i>josta tarttuvien tautien- ja rokotuskäynnit</i>	6 294	8 177	7 800	
	<i>Ravitsemussuunnittelukäynnit</i>	1 235	1 300	1 300	
	<i>Lasten poliklinikkakäynnit</i>	1 200	1 300	1 600	
	<i>Sihti nuorten vastaanottokäynnit</i>	1 834	2 400	2 500	
	<i>josta lääkärikäynnit</i>	217	350	400	
	<i>josta muut käynnit</i>	1 617	2 050	2 100	
	<i>Asiakkaiden lukumäärä</i>	37 463	38 052	38 990	2 037
	<i>Äitiysneuvolan asiakkaat</i>	1 132	1 150	1 200	**)) 730
	<i>Lastenneuvola asiakkaat</i>	8 162	8 100	8 150	**)) 492
	<i>Kouluterveydenhuollon asiakkaat</i>	10 101	10 350	10 230	**)) 815
	<i>Opiskeluterveydenhuollon asiakkaat</i>	11 543	11 300	11 660	
	<i>Sihti asiakkaat</i>	340	500	550	
	<i>Muut terveydenhuollon palvelujen asiakkaat</i>	6 185	6 652	7 200	
	<i>josta seksuaaliterveysneuvolassa</i>	1 825	1 889	2 200	
	<i>josta ravitsemussuunnittelu</i>	393	613	650	
	<i>josta tarttuvien tautien vastaanotolla</i>	1 734	1 750	1 900	
	<i>josta rokotusvastaanotolla</i>	2 233	2 400	2 450	

*) käynneistä puuttuvat yhteispäivystyksen yöpäivystyskäynnit (ostopalvelu)

Yhteispäivystys loppui 26.8.2015 ja 27.8.2015 alkoi Kaupungin oma akuutti ilta- ja vki-vastaanotto (KUIVO).

**)) Tiedot Kysterin suoritelukuja TA2016 Juankoski

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TOT 2015	TA 2016	TA 2017 Kuopio	TA 2017 Juankoski
Kuntoutuspalvelut	Käyntien lukumäärä	57 515	65 450	67 250	3 411
	Fysioterapiakäynnit	28 508	33 000	34 000	**) 3 049
	Fysioterapeutin ohjaus puhelinkontakteissa	983	1 200	1 200	
	Fysioterapian matalankynnyksen palvelukäynnit	1 898	2 500	3 000	
	Muut matalan kynnyksen palvelukäynnit/ Terve Kuopio kiosk	8 145	7 000	7 900	
	Toimintaterapiakäynnit	3 346	4 000	4 500	
	Toimintaterapeutin ohjaus puhelinkontakteissa	238	350	350	
	Puheterapiakäynnit	3 994	5 400	5 400	**) 362
	Puheterapeutin ohjaus puhelinkontakteissa	693	900	700	
	Muut käynnit	8 662	10 000	9 000	
	Kuntoutusohjaus puhelinkontakteissa	1 048	1 100	1 200	
	Asiakkaiden lukumäärä	23 133	27 980	28 550	
	Fysioterapian asiakkaat	4 129	5 900	6 800	
	Fysioterapeutin puhelinohjausasiakkaat	742	1 000	1 100	
	Fysioterapian matalankynnyksen palvelun asiakkaat	1 764	2 200	2 400	
	Toimintaterapian asiakkaat	499	600	800	
	Toimintaterapeutin puhelinohjausasiakkaat	170	200	250	
	Puheterapian asiakkaat	812	1 080	1 150	
	Puheterapeutin puhelinohjausasiakkaat	451	500	550	
	Matalankynnyksen palvelun asiakkaat/ Terve Kuopio kiosk	8 145	7 000	7 500	
	Muut asiakkaat	5 618	8 500	7 000	
	Kuntoutusohjausasiakkaat puhelinkontakteissa	803	1 000	1 000	
	Henkilöstömittarit		TOT 2015	TA 2016	TA 2017 Kuopio
Vastaanottopalvelut	Kokonaistyöaika	186,4	205,5	206,5	17,0
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	20,3	20,0	19,5	
Suun terveydenhuolto	Kokonaistyöaika	115,6	118,5	122,5	7,0
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	19,4	19,0	19,0	
Terveydenhoitopalvelut	Kokonaistyöaika	104,1	108,0	108,5	4,0
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	13,7	14,0	13,0	
Kuntoutuspalvelut	Kokonaistyöaika	60,0	67,0	66,0	4,0
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	14,6	13,0	14,0	
Avohoidon palvelut	Kokonaistyöaika (htv)	466,1	499,0	503,5	32,0
Avohoidon palvelut	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kalenteripv/htv	17,9	17,7	17,0	0,0

**) Tiedot Kysterin suoritelukuja TA2016 Juankoski

1.1.2017 Juankosken kuntaliitos

Sairaalapalvelut

TOIMINTA-AJATUS

Sairaalapalvelut tuottavat kuntalaisten tarvitseman perusterveydenhuollon ympäri-vuorokautisen sairaanhoidon ja kuntoutuksen sekä osan perusterveydenhuollossa toteutettavasta erikoissairaanhoidosta.

Sairaalapalvelut toimivat aktiivisessa yhteistyössä sidosryhmien (KYS, asumispalvelut, kotona asumista tukevat palvelut, kuntoutuspalvelut, vastaanotot, läheiset, kolmannen sektorin toimijat) potilaan saumattoman hoitoketjun muodostamiseksi. Kaikkien toimijoiden tärkeä yhteinen tavoite on potilaan / asiakkaan aktiivinen kuntoutuminen ja oma-toimisuuden säilyttäminen.

Osallistamalla terveydenhuollon ammattihenkilöiden, hoitajien ja lääkäreiden, kouluttamiseen parannetaan rekrytointi-imagoa, työntekijöiden alueellisen toimintaympäristön tuntemusta ja moniammatillista tiimityöskentelyä.

Poliklinikkatoiminta

Harjulan poliklinikalla tuotetaan sisätautien, geriatrian ja neurologian erikoisalojen avovastaanottoa ja perustutkimuksia. Erikoislääkäreiden ja hoitajien itsenäinen vastaanottotoiminta järjestetään yhteistyössä sairaanhoitopiirin sekä terveysasemien tiimivastaanottojen kanssa asiakkaan hoidontarpeen mukaisesti toisiaan täydentävinä palveluina. Erikoislääkärit konsultoivat erikoisalansa mukaisesti kaikkia sairaalaosastoja, vastaavat osastojen seniorilääkärivastuusta ja toimivat erikoistuvien lääkäreiden kouluttajina.

Toiminnan tavoitteina ovat pitkäaikaissairauksien hoidon vaikuttavuuden paraneminen ja liitännäissairauksien ehkäisy sekä asiakkaiden ja heidän läheisten aktiivinen hoitoon osallistaminen kokonaisterveyshyödyn saavuttamiseksi.

Geriatripooli tukeutuu osittain Harjulan toimitiloihin, jolloin osastohoidon, kotiutusyksikön/kotisairaalan, kotisairaanhoidon lääkäriyön ja poliklinikkatoiminnan kokonaisuudesta syntyy synergiaetuja (koulutus, yhteiset käytännöt, tiedon välittyminen, sijaistaminen, päivystys).

Osastohoito

Harjulan, Karttulan ja Juankosken osastot keskittyvät sairaanhoitoon ja tehokkaasti kuntouttavaan lyhytaikaishoitoon sekä osastoilta käsin tuettuun kotisairaalatoimintaan. Nilsiäläisiä ja maaninkalaisia hoidetaan Kuopion muissa yksiköissä. Täydentävää osastohoitoa ostetaan tarvittaessa ympäröivistä kunnista, ensisijaisesti yhteistoiminta-alueelta Tuusniemeltä ja sopimuksen perusteella Suonenjoelta.

Kotiutusyksikkö

Kotiutusyksikköä vahvistetaan kotisairaalana. Kotiutusyksikkö tehostaa ja nopeuttaa kotiutumisprosessia KYSin, kaupungin ja mm. Neuronin sairaalaosastoilta antamalla ohjaus- ja järjestelytukea apua siirtymävaiheessa. Jos avun tarve pitkittyy, asiakas siirtyy

kotihoidon asiakkaaksi. Kotiutusyksikkö yhteensovittaa eri tahojen tuottamaa palvelua ja tulee toimimaan kiinteässä yhteistyössä tulevan SOTEVA:n kanssa.

Kotiutusyksikkö koordinoi kotisairaaloimintaa, joka tuotetaan monitoimija –mallilla ensihoidon, yhteispäivystyksen ja kotihoidon kanssa sairaalapalveluiden tukiosastoihin tukeutuen. Kotisairaala vahvistetaan lääkäriyöpanoksella.

Sairaalapalveluiden tukipalvelut

Kaupungin terveystyöryhmien tekstinkäsittelijät tukevat sekä kliinistä potilastyötä tekeviä että potilaita toteuttamaan tarpeenmukainen hoito tuottamalla potilasasiakirjat ajantasaisesti.

Sanelunpurun tuottavuuden mittaamiseen tarvittavia raportointi- ja seurantatyökaluja kehitetään. Tuotantokapasiteetti optimoidaan kysynnän mukaisesti ja luodaan tarvittavat puskurijärjestelmät kysyntäpiikkien hoitamiseksi. Seudullisen yhteistyön edellytyksiä tutkitaan KYSin ja ns. AluePegasos-toimijuuden sekä sote-uudistuksen mukaisesti.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

SOTE- ratkaisuja odotellessa keskitytään asiakaslähtöiseen perustehtävään.

Vapautuvien tilojen tarve ja käyttötarkoitus arvioidaan SOTE- tulevaisuutta ajatellen. Tilankäyttösuunnitelmissa huomioidaan tilojen muunneltavuus sekä kolmannen sektorin toimintaedellytysten tukeminen kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin lisäämiseen ammattihenkilöiden rinnalla.

Juankosken liitoksen jälkeen palveluja yhdenmukaistetaan liitoskuntien kesken ja toimintoja keskitetään synergiaetujen mukaisesti tuottavuuden parantamiseksi.

Oppilaitosten läheisyyden tuoma synergiaetu hyödynnetään mm. yhdistämällä moniammatillisuus jo koulutusvaiheessa (ns.mallisairaala) yhteistyössä yliopiston, ammattikorkeakoulun ja yliopiston kanssa. Lääketieteen amanuenssuuri tukee lääkäreiden rekrytointia ja palvelee ulkomailla lääkärin koulutuksen saaneiden ammattihenkilöiden Suomessa laillistamisprosessia mahdollistamalla Valviran vaatimien harjoittelujaksojen järjestämisen.

Ikääntyvän väestön sairaanhoidon tarve edellyttää kotihoidossa olevien vanhusten hoitoprosessin ja sen laadun kehittämistä sekä palveluiden oikea-aikaista saatavuutta. Muistisairauksien diagnostiikkaan ja hoitoon on edelleen panostettava.

Erityisvalmiuksia edellyttävästä erikoissairaanhoidosta siirtyä hoitokäytäntöjen muuttuessa potilasryhmiä lähipalveluihin joko vaativien hoitojen rajauksien, hoitojen vakiintumisien ja/ tai yksinkertaistuneen tekniikan vuoksi. Tehtävän siirroissa on huolehdittava myös resurssin siirtymisestä.

KYSin vuosina 2016 – 2020 toteutuvan peruskorjauksen yhteydessä KYS siirtyy käyttämään osastoilla pääsääntöisesti yhdenhengenhuoneita. Kuopiolaisten potilaiden tarvitsemien sairaansijojen määrät tulee tarkastella hoitoketjussa kokonaisuutena ja sijoittaa paikat palveluverkostossa hoidon tarpeenmukaisesti. Keskustelu hoitokokonaisuuden kokonaisuudesta on olennaista, sillä yksittäiset ketjuuntuvat hoitajakset

pidentävät nopeasti kokonaishoidon kestoa tuottaen lisäarvoa tuottamattomia päiviä ja kustannuksia, vaikka yhden yksikön yksittäinen hoitajakso näyttäytyisi lyhyenä.

Harjulan sairaalan ja KYSin välinen tunneli mahdollistaa kiinteän fyysisen yhteyden, joka tulee hyödyntää maksimaalisesti palveluita uudelleen sijoiteltaessa, muotoiltaessa ja hoitovastuuta jaettaessa.

Organisaatiomuutos mahdollistaa kiinteän yhteistyön sairaalahoidon, kuntoutuksen ja kotihoidon välillä. Toiminnan vaikuttavuutta parannetaan ja mitataan systemaattisesti.

TUOTTAVUUTTA LISÄÄVÄT TOIMENPITEET

Karttulan ja Juankosken osastohoidon roolia tarkennetaan palvelutarpeen mukaisesti. Ympäristön muita terveyskeskuksia ja osastoja hyödynnetään palveluntuotannossa sekä keskittämällä erikoistointoja että käyttämällä peruspalveluja alueellisen saavutettavuuden mukaisesti. Varahenkilöstön laajentamisella vähennetään sijaiskuluja.

Harjulan poliklinikkatoimintoja uudelleen järjestellään muuntuneen palveluvalikon mukaisesti.

Työajan pidennyksen vaikutus toimintaan ja talouteen / kilpailukykysojimus

Työajan pidennyksen vaikutus voidaan arvioida vasta toimintakauden aikana. Työvuorosuunnittelussa työajanpidennys hyödynnetään sijaisten käytön vähentämiseen samassa suhteessa.

TOIMINNAN PAINOPISTEET

Osallistutaan aktiivisesti sairaanhoitopiirin käynnistämän tuotanto- ja sopeutusohjelman (tuottavuusohjelma) valmisteluun ja toteutukseen. Vahvistetaan avohoitoa ja polikliinista toimintaa KYSin kanssa toteutetun tuottavuusohjelman mukaisesti.

Käytetään lyhytaikaisosastoja tarkoituksenmukaisesti.

Pidetään yllä vahvaa kuntoutuksellista toimintakykyä palauttava ja ylläpitävä otetta.

Kehitetään saattohoidon tukiyksikön toimintaa edelleen kotona ja asumispalveluissa tapahtuvaa hoitoa tukevaksi.

Mahdollistetaan sähköisten palvelukonseptien käyttöönottoa.

Mitataan toiminnan vaikuttavuutta ja laatua. Tuotteistusta jatketaan.

Potilaiden sijoittumista, jonotusaikoja, hoidon kesto ja tuloksia seurataan ja ongelmiin haetaan ratkaisuja kuntoutusjohtajan päällikköpalaverissa osana viikoittaista toimintaa.

TOIMINNAN PAINOPISTEIDEN VAIKUTUKSET OSAAMIS- JA HENKILÖSTÖ-TARPEESEEN

Sairaanhoidtajien osuutta akuuttihoiton hoitohenkilökunnassa nostetaan perustehtävän vaatimusten mukaiseksi. Henkilöstörakennetta muutetaan perustehtävän mukaiseksi nimikemuutoksin tehtävien vapautuessa. Osaamiskartoituksen ja urasuunnittelun avulla saatetaan henkilöstön osaaminen käyttöön ja osaamisvajeet täydennetään koulutuksin.

Lyhytaikaisosastojen lääkäriyötä optimoidaan vastuualueen sisällä.

Toiminnassa valmistaudutaan mukautumaan tuleviin SoTe ratkaisuihin.

Ammattiryhmien toteuttamaa palveluyhteistyötä ja niiden välistä työnjakoa kehitetään edelleen laajaa volyymiä tarvitsevien potilasryhmien osalta. Käyntitilastojen laatua ja niistä saatavan palautetiedon saatavuutta parannetaan, jotta asiakkuuskriteereitä, työn ohjausta, kohdentamista ja tuottavuutta voidaan tarkentaa ja kehittää. Sähköisiä palveluja otetaan käyttöön erityisesti niiden asiakkaiden osalta, jotka pystyvät toteuttamaan ohjattua omahoitoa. Näin vapautuva henkilöresurssi voidaan kohdentaa enemmän ohjausta tarvitseville.

HENKILÖSTÖN JA OSAAMISEN SAATAVUUS

Tarvittavan henkilöstön rekrytointiin ja jo koulutetun osaavan henkilöstön säilyvyyteen vaikuttavat olennaisesti työsuhteiden kesto, toiminnan arvostus, työn sisällölliset tekijät sekä työskentelyolosuhteet. Sijaiskustannuksia siirretään toimivan ja riittävän varahenkilöstön ylläpitoon.

SUUNNITELMA ULKOISTEN PALVELUJEN KÄYTÖSTÄ

Ostopalveluita pyritään vähentämään vaikka niitä joudutaan hankkimaan jatkossakin oman toiminnan tueksi. Ostopalveluna tarvitaan niitä tutkimuksia, joiden tuottaminen omana toimintana on kannattamatonta joko niiden vähäisyyden/harvinaisuuden tai vaativuuden vuoksi. Näitä ovat mm. kliinisen fysiologian ja eräät kuvantamistutkimukset (kerroskuvaukset, magneettitutkimukset). Ostopalvelut, joiden kysyntä kasvaa, on tarkoituksenmukaista korvata omana toimintana etenkin rakennemuutosten ja terveydenhuollon integraation lisätessä samalla asiakasvolyymia.

Sairaalapalveluiden tarvitsemat tukipalvelut (laitoshuolto, logistiikka, ateriapalvelut, turvallisuuspalvelut, IT-palvelut, työterveyshuolto) ostetaan kaupungin linjausten mukaisesti.

Avainprosessi: Sairaalapalvelut

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TOT 2015	TA 2016	TA 2017 Kuopio	TA 2017 *) Juankoski	
Poliklinikka	Käynnit lääkärillä	10 490	9 500	6 800	180	
	Ensikäyntien osuus lääkärillä käynneistä %	29	30	36	30	
	Käynnit hoitajalla	8 670	6 000	6 000		
	Ensikäyntien osuus hoitajalla käynneistä %	15	25	24		
	Asiakkaiden lukumäärä (eri sotu)	7 026	5 500	6 200	60	
Osastohoito	Asiakaspaikkojen lukumäärä, omat sairaansijat	167	**)	167	159	27
	Hoitopäivät, oma osastohoito	62 044	59 100	55 174	9 600	
	Osastojen kuormitus %	96	97	96	98	
	Hoitojakson pituus, keskiarvo (vrk)	17	16	15	8,5	
	Hoitopäivät, ostetut lyhytaikais- ja kuntoutus osastohoidon hoitopäivät	3 643	2 500	1 500		
	Ostetut hoitojakson pituus, keskiarvo (vrk)	10	10	7		
	Ostettu osastohoito, asiakkaiden lkm	362	220	220		
	Asiakkaiden lukumäärä (=hoidetut/oma)	3 674	1 800	1 800	600	
	Osasto ja poliklinikka	Ostetut asiakaspalvelut ja konsultaatiot	1 136	1 100	1 800	
Kotiutusyksikkö	Hoitopäivät	8 424	8 400	6 800		
	Asiakkaiden lukumäärä	731	950	800		
	Hoitojakson pituus, keskiarvo (vrk)	10	8	10		
Kotisairaala	Kotisairaalahoitopäivät	703	600	1 000		
	Kotisairaala asiakkaiden lukumäärä	55	100	100		
	Kotisairaalajakson pituus, keskiarvo (vrk)	11	8	10		
Henkilöstömittarit		TOT 2015	TA 2016	TA 2017 Kuopio	TA 2017 Juankoski	
Poliklinikkapalvelut	Kokonaistyöaika	13,6	10,0	10,0		
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	15,1	15,0	14,5		
Osastohoito	Kokonaistyöaika	204,8	199,6	200,5	23,0	
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	19,3	18,5	18,5		
Kotiutusyksikkö	Kokonaistyöaika	10,0	11,0	11,6		
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	10,0	3,0	9,5		
Sairaalapalveluiden tukipalvelut	Kokonaistyöaika	18,9	19,0	20,0		
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	10,0	0,0	9,5		
Sairaalapalvelut	Kokonaistyöaika (htv)	247,2	239,6	242,1	23,0	
Sairaalapalvelut	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kalenteripv/htv	18,0	17,0	17,0	0,0	

*) Tiedot Kysterin suoritelukuja TA2016 Juankoski

1.1.2017 Juankosken kuntaliitos

Mielenterveys- ja päihdepalvelut

TOIMINTA-AJATUS

Mielenterveys- ja päihdepalvelut

Valtakunnallisten suositusten mukainen mielenterveys- ja päihdepalvelujen yhteinen avainprosessi mahdollistaa yhdessä sovitun ja seuratun, asiakaslähtöisen toiminnan suunnittelun ja toteutuksen eri-ikäisille palvelujen käyttäjille. Ongelmien ennaltaehkäisy, palveluohjaus, hoito ja kuntoutus sekä konsultaatio, työnohjaus, koulutus ja opetus että kehittämis- ja tutkimustyö toteutuvat työntekijäresurssia ja heidän tieto taitoaan tehokkaasti hyödyntäen samalla kun sekä asiakaslähtöisyys että työhyvinvointi ja työturvallisuus voidaan paremmin huomioida toiminnan suunnittelussa. Suunnittelussa varmistetaan palvelujen tasalaatuisuus toimintojen eri alueilla mukaan lukien kuntaliitos- ja yhteistoiminta-alueet.

Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut

Mielenterveyspalveluja tuotetaan 0-12 -vuotiaille lapsille ja 13-19 -vuotiaille nuorille tiiviissä yhteistyössä heidän vanhempiansa, perheen sosiaalisen verkoston ja muiden lasten tai nuorten palveluja tuottavien yhteistyötahojen kanssa. Työskentely on moniammatillista ja verkostokeskeistä tiimityötä, joka sisältää tutkimus-, terapia- sekä konsultaatiopalveluja.

Yhteistyötä KYS:n lastenpsykiatrian ja nuorisopsykiatrian sekä yksityisten palveluntuottajien kanssa tehostetaan edelleenkin pyrkimyksenä vähentää ostopalvelutarvetta ja löytää vaihtoehtoisia toimintamalleja. Yhteistyössä kaikkien toimijoiden kesken edistetään ja tuetaan lasten ja nuorten tasapainoista kasvua ja kehitystä.

Aikuisten mielenterveyspalvelut (Kuopion psykiatrian keskus / KPK)

Kuopion psykiatrian keskus tuottaa psykiatrisen erikoissairaanhoidon avohoito- ja kuntoutuspalveluja 20-vuotta täyttäneille kuopiolaisille. Lisäksi tuotetaan työnohjaus-, konsultaatio-, koulutus-, opetus- ja tutkimustyöpalveluja. Yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa kehitetään varhaista tunnistamista ja matalankynnyksen palveluja Kuopion mielenterveys- ja päihdesuunnitelman 2013 – 2020 mukaisesti.

Matalankynnyksen mielenterveyspalveluja kehitetään mm. osallistumalla niiden tuottamiseen osana terveyskeskuksen vastaanotto toiminnan tiimejä. Suunnitelma liittyy KYS:n tuottavuusohjelman suosituksiin ja on esitetty myös Kuopion mielenterveys- ja päihdesuunnitelmassa.

Päihdepalvelut

Päihdepalvelujen erityispalvelut tuotetaan ostopalveluna ensisijaisesti Kuopion seudun päihdepalvelusäätiön (KSPS) toimesta. Opioidikorvaushoito tuotetaan Kuopion terveyskeskuksen vastaanotto toiminnan, Päihdepalvelusäätiön ja KYS:n päihdepsykiatrian yksiköiden kanssa yhteistyönä.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET

Mielenterveys- ja päihdepalveluissa tiivistetään yhteistyötä sekä avainprosessin toimijoiden kesken että muiden palveluntuottajien kanssa. Kuopion Mielenterveys- ja päihdesuunnitelma vuosille 2013 – 2020 on käytössä osana koko kaupungin hyvinvointisuunnitelmaa. Asiakaslähtöinen yhteistyö tiivistyy edelleen palvelujen käyttäjien, mukaan lukien yhteistyö potilasjärjestöjen kanssa.

Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut

Hoitotakuun mukainen lähetteellinen työskentelymalli on käytössä, mutta sekä lähetteettömän että lähetteellisen palvelun yhteistyön kehittäminen on edelleen tavoitteena. Lähettämiskriteerit sekä lasten että nuorten osalta ovat voimassa. Lasten ja Nuorten mielenterveysyksiköissä läheteiden arvioon ja asiakkuuksien määrittelyyn sekä hoito- ja kuntoutusprosessin vaikuttavuuden arvioon ja seurantaan kiinnitetään edelleenkin erityistä huomiota myös ostopalvelutoiminnan osalta. Hoidonporrastus ja yhteistyö Kuopion Perheneuvolan ja KYSin erikoissairaanhoidon/ Lastenpsykiatrian klinikka kanssa on sovittu ja toteutuu. Samoin hoidonporrastus ja yhteistyö Sihti nuorten vastaanoton ja KYS/ nuorisopsykiatria kanssa on sovittu ja toteutuu. Palvelukokonaisuuksia Kuopion kaupungissa ja terveydenhuollon sisällä tarkastellaan uudelleen.

Aikuisten mielenterveyspalvelut (Kuopion psykiatrian keskus)

Aikuisten mielenterveyspalveluissa tuotetaan tehostettuja avohoidon palveluja korvaamaan aikuispsykiatristen osastopaikkojen vähenemistä. Kuopion alueen aikuispsykiatrista akuuttityötä tekevien eri työryhmien työtä on yhdistetty ja turvattu nopea hoitoon pääsy sekä avohoidon toiminta myös virka-ajan ulkopuolella. Toiminta parantaa asiakaslähtöisiä palveluja ja tuo onnistuessaan kustannussäästöjä laitoshoidon ja erityisasumispalvelutarpeiden vähenemisen myötä.

Matalankynnyksen mielenterveyspalveluja tuotetaan yhteistyössä yli organisaatorajojen osallistumalla mielenterveyspalvelujen tuottamiseen terveyskeskuksen vastaanotto toiminnan tiimien kanssa. Kuuden KPK:n kaupungin sairaanhoitajan työpanos on kohdistettu terveyskeskuksen vastaanoton tiimeihin ja sinne annettavia psykiatrian konsultaatiopalveluja edelleen lisätään ja etsitään toimivia työmuotoja. Asiakasprosessien sujuvuutta varmistetaan lisääntyvällä yhteistyöllä myös kotihoidon, terveydenhoitoyksikön, aikuissosiaalityön sekä lastensuojelun kanssa. Nimetyt työntekijät antavat tarvittaessa näihin yksiköihin konsultaatioita ja voivat tarvittaessa myös osallistua asiakasneuvottelutilanteisiin.

Päihdepalvelut

Opioidikorvaushoidon kolmiportaisen mallin toteutusta vahvistetaan mm. koulutuksen ja työnohjauksen avulla avainprosessin koordinoimana. Päivitetty hoidonporrastuskriteeristö on käytössä. Päihdesäätien tuottamia palveluja kehitetään yhtenäistämällä palveluprosesseja pääpäähteestä riippumatta ja lisäämällä päihdekuntoutusta mm. ryhmämuotoisia menetelmiä kehittämällä, mikä vähentää tarvetta ulkopuolisten ostopalvelujen käyttöön.

Nilsin ja Maaningan alueiden päihdepalveluja kehitetään KPK:n ja KSPS:n yhteisten toimintamallien mukaisesti.

TUOTTAVUUTTA LISÄÄVÄT TOIMENPITEET

Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut

Lasten ja nuorten ennalta ehkäisevien ja matalankynnyksen palvelujen kehittäminen vähentää tarvetta korjaaviin palveluihin. Näillä toimenpiteillä turvataan myös hoitotakuun toteutuminen, mikä on ajoittain uhattuna.

Työajan pidennyksen vaikutus toimintaan ja talouteen / kilpailukyky sopimus

Työajan pidennyksellä ei oleteta olevan merkittävää vaikutusta toimintaan eikä talouteen.

Aikuisten mielenterveyspalvelut (Kuopion psykiatrian keskus)

KYS:n tuottavuusohjelman mukaiset toimenpiteet vähentävät psykiatrisen laitoshoidon tarvetta ja tehostavat avohoidon ensisijaisuutta erityispalveluissa.

Matalankynnyksen toimintamallit terveyskeskuksen vastaanotto toiminnassa vähentävät korjaavien erityispalvelujen tarvetta aikuisten mielenterveyspalveluissa. Työnjakoa muiden KYS:n psykiatrian palveluyksikön poliklinikoiden kanssa selkiytetään.

Päihdepalvelut

Päihdepalveluissa asiakkaan hoitopolun selkeyttäminen mahdollistaa nopean hoitoon pääsyn ja avun saamisen. Hoidontarve arvioidaan siinä hoitopisteessä ja toiminnassa, johon asiakas on ohjautumassa. Matalankynnyksen hoitomallia kehitetään yhä enemmän asiakkaan hoidontarvetta vastaavaksi. Hoidon ja kuntoutumisen oikea-aikaisuuden arviointia kehitetään huomioiden päihteiden käytössä tapahtuvien muutosten vaikutuksia asiakkaiden hoidontarpeeseen. Muutosta edistävää hoitomallia sekä päihdetyötä kehitetään ajantasaista päihdetilannetta vastaavaksi. Verkosto- sekä muuta yhteistyötä kehitetään ja vahvistetaan eri toimijoiden kanssa kustannustehokkuuden lisäämiseksi.

Työajan pidennyksen vaikutus toimintaan ja talouteen / kilpailukyky sopimus

Aikuisten mielenterveyspalvelut (Kuopion psykiatrian keskus)

Aikuisten mielenterveyspalvelujen osalta työajan pidennyksen laskennallinen vaikutus on 0.7 htv. Työajan lisäys vähentää painetta ylitoiden tekemiseen. Muuten sillä ei oleteta olevan merkittävää vaikutusta toimintaan eikä talouteen.

TOIMINNAN PAINOPISTEET

Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut

Lasten ja Nuorten mielenterveysyksiköt toimivat lähetteellisenä tutkimus- ja hoito- sekä konsultaatiopalveluja tuottavina yksikköinä. Matalankynnyksen palveluja tuottavien Perheneuvolan ja Sihdin sekä Lasten ja Nuorten mielenterveysyksiköiden toiminnan koordinoitua on kehitettävä asiakaslähtöisyyden, hoitotakuun toteutumisen ja palvelualue-

uudistuksen ns. suppilomallin hengen mukaisen toiminnan turvaamiseksi. Kehitetään konsultaatiota ja verkostoitumista myös kaupungin muiden palvelujen ja Kuopion Seudun Päihdepalvelusäätiön kanssa.

Aikuisten mielenterveyspalvelut (Kuopion psykiatrian keskus)

Päämääränä on hoidon ja kuntoutuksen vaikuttavuuden lisääntyminen, laadun paraneminen ja asiakaslähtöisen palveluprosessin oikea kohdentaminen avohoitopainotteisesti. Elämänlaatumittari 15D on käytössä ja sen tuloksia hyödynnetään. Otetaan käyttöön kliinisten vaikuttavuusmittareiden seurantajärjestelmä hoidon vaikuttavuuden seuraamiseksi. Tehostetaan yhteisiä palveluprosesseja psykiatrian osastojen kanssa saumattomiksi hoito- ja kuntoutusprosesseiksi. Sekä mielenterveys- että päihdeongelmista kärsivien hoitoa yhteen sovitetaan Päihdepalvelusäätiön ja KYS:n päihdepsykiatrian kanssa.

Kehitetään edelleen neuvolatoiminnan, alueen työterveyshuoltojen, koulu-, opiskelija-terveydenhuollon, sosiaalityön, YTHS:n ja järjestöjen kanssa tehtävää yhteistyötä sekä konsultaatiotoimintaa vahvistamalla ennalta ehkäisevää ja jalkautuvaa työtettä.

TOIMINNAN PAINOPISTEIDEN VAIKUTUKSET OSAAMIS- JA HENKILÖSTÖ-TARPEESEEN

Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut

Lasten ja nuorten ennalta ehkäisevien ja matalankynnyksen palvelujen kehittäminen edellyttää perehtymistä näihin palvelumuotoihin, lisääntyvää perhe- ja verkostotyön osaamista sekä yhteistyötä kuntalaisten, muiden palveluntuottajien ja järjestöjen kanssa.

Lasten mielenterveyspalveluissa painopiste on siirtynyt ostopalveluista omaan tuotantoon. Osaamistarpeet ja täydennyskoulutuksen painopiste ovat asiakkuuden määrittelyssä (ongelmien fokusointi, testausmenetelmät) ja psykoterapiataitojen vahvistamisessa. Nuorten palveluissa osaamistarvetta on edelleen hoidonporrastuksen asiakaslähtöisessä, kustannusvaikuttavassa toteutuksessa kohdistuen laitospalveluja korvaavien uusien toimintamallien löytämiseen ja käyttöönottoon. Jotta LNMY voi toimia perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidollisia palveluja tuottavana yksikkönä, se edellyttää koulutus- ja työnohjausbudjetin riittävyyden huomioon ottamista.

Aikuisten mielenterveyspalvelut

Asiakkuuksien lisääntyminen kotiin ja elinympäristöön annettavissa palveluissa lisää osaamistarvetta asiakkuuden määrittelyssä, ongelmien fokusoinnissa, määräaikaissa hoito- ja kuntoutusmenetelmissä mukaan lukien lyhytpsykoterapiamenetelmät. Perhe- ja verkostotyön kehittäminen, lasten huomiointi, päihdeongelmien tunnistaminen sekä yhteistyö muiden palveluntuottajien kanssa edellyttävät substanssiosaamisen vahvistamista ja resurssin käytön joustavaa suunnittelua. KYS:n psykiatrian sairaansijojen vähentyminen edellyttää uusien toimintamallien suunnittelua ja perehtymistä laitoshoidon korvaaviin työmenetelmiin.

HENKILÖSTÖN OSAAMINEN JA SAATAVUUS

Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut

Osalla henkilöstöä on psykoterapiakoulutuksen tarvetta. Uusien toimintamallien käyttöön oton ja palvelujen kehittämisen toteutumiseksi tarvitaan koko henkilöstön perehdyttämistä ja koulutusta yli avainprosessirajojen. Palveluista tiedottamisella parannetaan myös henkilöstön rekrytointia.

Aikuisten mielenterveyspalvelut

Hoidon ja kuntoutuksen integrointi edellyttää jatkuvaa työntekijöiden monialaisuuden kehittämistä. Erityisesti verkosto- ja päihdetyön osaamista vahvistetaan. Myös tutkimusvaiheen arviointia kehitetään hoidon ja kuntoutuksen vaikuttavuuden lisäämiseksi. Monipuolisten psykoterapiataitojen turvaaminen mahdollistetaan tukemalla prosessikoulutuksia. Rohkaistaan työkiertoa.

Uusien toimintamuotojen: lähetteetön matalankynnyksenpalvelu, tehostetun avohoidon ja akuuttityön uudet toiminnat sekä psykoosien tutkimuksen, hoidon ja kuntoutuksen uudet järjestelyt tuovat lisä- ja täydennyskoulutuksen tarvetta koko henkilöstölle. Palveluista tiedottamisella ja toimivalla oppilaitosyhteistyöllä parannetaan myös henkilöstön rekrytointia.

Päihdepalvelut

Hoito- ja kuntoutusmenetelmien kehittäminen päihdetyön erityisvaatimuksia vastaavaksi edellyttää työntekijöiden jatkuvaa kouluttamista muuttuvassa päihdemaailmassa. Yhteistyön kehittäminen eri toimijoiden kanssa mahdollistaa asiakkaiden moniongelmaisuuksien hoidon kehittämistä työssä oppimista hyödyntäen. Aktiivisen kehittämisen ilmapiiriä ylläpidetään päihdetyön toiminnoissa. Palveluja kehitetään yhdessä valtakunnallisten päihdetoimijoiden kanssa. Päihdetietouden tuominen yhteistyökumppaneille parantaa moniongelmaisten asiakkaiden sujuvan ja tehokkaan hoidon sekä kuntoutuksen toteuttamisen.

SUUNNITELMA ULKOISTEN PALVELUJEN KÄYTÖSTÄ

Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut

Ostopalvelutarve säilyy Kuopion ulkopuolelle sijoitettujen lasten psykoterapiapalveluissa. Kuopion lähialueille sijoitettujen lasten sekä erityispsykoterapioiden osalta tarve arvioidaan erikseen. Lääkäripalvelu tuotetaan osittain omana toimintana. Neuropsykologinen ja -psykiatrinen kuntoutus, kun lapsella on myös mielenterveydenhäiriö, tuotetaan tarvittaessa ostopalveluna. Arvioitu ostopalvelutarve on vuoden 2016 tasoa.

Ostopalvelutarve säilyy nuorten laitospalveluissa, koska omaa tuotantoa ei ole käytössä. Neuropsykologinen ja -psykiatrinen kuntoutus, kun nuorella on myös mielenterveyden häiriö, tuotetaan tarvittaessa ostopalveluna. Arvioitu tarve on vuoden 2016 tasoa.

Päihdepalvelut

Erityispalvelut tuotetaan ostopalveluna. Kaikkia palveluprosesseja arvioidaan yhteistyössä Kuopion seudun päihdepalvelusäätiön, KYS:n päihdepsykiatrian, terveyskeskuksen vastaanotto toiminnan ja yksityisten palveluntuottajien kanssa. Ulkopuolisten laitosten päihdekuntoutusjaksojen tarpeen arvioinnissa hyödynnetään Kuopion seudun päihdepalvelusäätiön osaamista ennen maksusitoumuksen myöntämistä.

Avainprosessi: Mielensterveys- ja päihdepalvelut

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	TOT 2015	TA 2016	TA 2017 Kuopio	TA 2017 Juankoski
Lasten mielensterveyspalvelut	Käyntien lukumäärä	2 084	1 600	1 600	
	Asiakkaiden lukumäärä	172	160	160	
Nuorten mielensterveyspalvelut	Käyntien lukumäärä	2 235	1 800	1 800	
	Asiakkaiden lukumäärä	153	150	150	
Aikuisten mielensterveyspalvelut	Käyntien lukumäärä	40 591	36 000	40 000	*) 1 055
	Tukiporras, kuntoutuspäivät	1 021	1 100	1 100	
	Asiakkaiden lukumäärä	2 775	2 500	2 500	
	Tukiporras, viikkokuntoutusyksikkö	51	45	45	
Perheneuvola	Käyntien lukumäärä				
	Asiakkaiden lukumäärä				
Henkilöstömittarit		TOT 2015	TA 2016	TA 2017 Kuopio	TA 2017 Juankoski
Lasten mielensterveyspalvelut	Kokonaistyöaika	7,2	8,0	5,5	
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	13,1	13,0	12,5	
Nuorten mielensterveyspalvelut	Kokonaistyöaika	3,0	3,0	7,5	
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	5,4	1,5	5,0	
Aikuisten mielensterveyspalvelut	Kokonaistyöaika	48,8	52,0	50,0	
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	16,7	17,0	20,0	
Mielensterveyspalveluiden tukipalvelut	Kokonaistyöaika	2,6	3,0	2,0	
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	1,9	5,0	1,5	
Mielensterveys- ja päihdepalvelut	Kokonaistyöaika (htv)	61,6	66,0	66,0	2,0
Mielensterveys- ja päihdepalvelut	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kalenteripv/htv	15,1	15,0	15,0	0,0

*) Tiedot Kysterin suoritelukuja TA2016 Juankoski

1.1.2017 Juankosken kuntaliitos

2. ASUKKAAT JA PALVELUT

5. Asiakslähtöiset ja omaehtoisuuteen kannustavat ja ennaltaehkäisevät palvelut

Arviointikriteeri	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Ohjelma
Ennakoivat ennaltaehkäisevät ja omaehtoisuuteen kannustavat palvelut	Asukkaiden omaehtoista hyvinvoinnin edistämistä tuetaan. Kuntalaisia kannustetaan aktiivisuuteen.	Kehitetään terveydenhoitajien ja lääkäreiden ennaltaehkäiseviä vastaanottoja, asiakkaita kannustetaan omaan hoitoon osallistamisessa ja heitä kuullaan asiakastilanteissa.	Hyvinvointiohjelma
	Painotetaan ennaltaehkäiseviä palveluja ja toimintatapoja.	Kehitetään ja tuotetaan näyttöön perustuvia ennaltaehkäiseviä palveluja: terveydenhoitajien ja sairaanhoitajien vastaanotot, lääkäreiden vastaanotot.	Hyvinvointiohjelma
	Pitkäaikaistyöttömyys ja nuorisotyöttömyys vähenevät.	Kunnassa on työttömien terveydenhoito järjestetty, tehdään aktiivista yhteistyötä myös VAMOS-hankkeen kanssa.	Hyvinvointiohjelma
Palvelujen asiakaslähtöisyys	Vaikutetaan aktiivisesti käynnissä olevaan sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistamiseen, jotta kaupungin kehittämät asiakaslähtöiset palvelut jäisivät käytäntöön uudistuksessa.	Ollaan aktiivisesti mukana vaikuttamassa ja jakamassa asiantuntijuutta eri työryhmissä sekä hallituksen kärkihankkeissa.	
Palvelukumppanuus järjestöjen ja yritysten kanssa	Valinnanvapautta palveluissa lisätään edelleen mm. palvelusetelin avulla. Samalla huolehditaan, ettei valinnanvapauden lisäys johda eriarvoisuuden kasvuun. Yksityiset palvelut täydentävät julkista palvelutarjontaa. Hankintaosaamista ja hankintakäytäntöjä kehitetään edelleen.	Palveluiden yhteensovittaminen ja oman toiminnan täydentäminen yksityisten toimijoiden kanssa. Tehdään yhteistyötä IS-hankinnan kanssa ja hyödynnetään heidän asiantuntemustaan.	Palvelu- ja hankintaohjelma

3. RESURSSIT, JOHTAMINEN JA HENKILÖSTÖ

6. Tasapainoinen talous

Arviointikriteeri	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Ohjelma
Palveluverkon ja toimitilojen käytön tehokkuus	Tilojen käyttöä tehostetaan edelleen. Laaditaan toimitilastrategia, joka käsittää myös pitkän tähtäimen investointien ja niiden rahoituksen tarkastelun.	Tuotetaan ajantasaiset tilahallintasuunnitelmat. Tilojen käyttöä arvioidaan säännöllisesti.	
Tilikauden tulos	Valtiolta tulevat normi- ja velvoitehelpotukset otetaan käyttöön talouden tasapainottamiseksi. Muutoksista tehdään vaikutusten ennakoarviointi.	Valtiolta mahdolliset tulevat normi- ja velvoitehelpotukset otetaan käyttöön.	Tuottavuusohjelma

7. Liikelayeosten, yhtiöiden ja kuntayhtymien palvelukyky ja kustannustehokkuus

Arviointikriteeri	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Ohjelma
Liikelayeosten, yhtiöiden ja kuntayhtymien toiminnan tuloksellisuus ja tuottavuus	Sidosyksikköostojen hallintaa parannetaan. Kehitetään ja otetaan käyttöön sidosyksikköostoissa uusia käytäntöjä, kuten esim. tavoitehintasopimukset ja bonus/sanktio -käytäntö.	Seurataan kustannusten kehitystä.	Palvelu- ja hankintaohjelma; Tuottavuusohjelma

8. Määrätietoinen johtaminen

Arviointikriteeri	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Ohjelma
Henkilöstöohjelman toteuttaminen	Kaupunki tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia työssä oppimiseen, työelämän valmiuksia vahvistavaan toimintaan ja työllistymiseen.	Kehityskeskustelut vahvistettuna osaamiskartoituksella hyödyntäen jatkossa myös Kuntarekry-ohjelmaa.	
Henkilöstötyön tuottavuus	Henkilöstön hyvinvointi ja motivaatio paranee. Sairauspoissaolot/ HTV vähenevät.	Laaditaan työhyvinvointisuunnitelmat. Henkilöstö osallistuu työyhteisön kehittämiseen. Seurataan työajankäyttöä Regweb:n avulla hyödyntäen myös Titania-ohjelmaa.	Henkilöstöohjelma

Johtaminen	Kaupunkistrategia uusitaan. Strategiatyöhön otetaan mukaan mahdollisimman paljon eri toimijoita (mm. asukkaat, yrityselämä, sidosryhmät, henkilöstö, päättäjät).	Osallistutaan strategiatyöhön. Hyödynnetään kaupungin sähköistä palautejärjestelmää, asiakasraatien perustaminen, sähköiset foorumit.	
	Palkkausjärjestelmä tukee kaupungin asiakas- ja tuottavuustavoitteiden saavuttamista.	Kehitetään kannustavaa palkkausta.	
Osaavan työvoiman saatavuus	Kaupunki saa palkattua ja pidettyä palveluksessaan henkilöstöä, jonka osaaminen vastaa asiakkaiden ennakoituja palvelutarpeita ja työnantajan tarjoamia laaja-alaisia tehtäviä.	Osaava ja aktiivinen rekrytointi yhdessä rekrytointiyksikön kanssa.	Henkilöstöohjelma

ERIKOISSAIRAANHOITO 2017

Toiminta

Kuopio hankkii erikoissairaanhoidon palvelut pääasiassa Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriltä (PSSHP). Potilaat ohjautuvat erikoissairaanhoidon lääkärin läheteellä eri yksiköistä. Erikoissairaanhoidon tekee kiireellisyys- ja hoidon tarpeen arvioinnin läheteen perusteella. Terveystieteiden tutkimuskeskuksen mukaan hoidon tarpeen arviointi on aloitettava kolmen viikon kuluessa siitä, kun lähete on saapunut erikoissairaanhoidon, tarvittavat tutkimukset tulee aloittaa kolmen kuukauden sisällä ja varsinaiseen hoitoon on päästävä kuudessa kuukaudessa. Kiireellinen sairaanhoito annetaan ilman lähetettä.

Maakunnallisen 24/7 päivystysasetuksen mukaisen lääkäripäivystyksen on järjestänyt PSSHP 26.8.2015 alkaen. Kuopiolla on virka-ajan ulkopuolinen oma akuutti ilta- ja viikonloppuvastaanotto omatoimisille kiireellistä hoitoa tarvitseville potilaille KYS:n tiloissa ja tukipalvelut (kuvantaminen, laboratorio, vartiointi) ovat yhteisiä erikoissairaanhoidon päivystyksen kanssa. Virka-aikana kiireellistä apua tarvitsevat omatoimiset potilaat hoidetaan tiimeissä vastaanottoyksikön toimipisteissä. Tämä toimintamalli on vähentänyt päivystysläheteiden määrää erikoissairaanhoidon.

Kuopion erikoissairaanhoidon ikävakioidut kustannukset olivat suurten kaupunkien vuoden 2015 vertailussa korkeimmat (1.363 €/asukas; 13,2 % mediaania suuremmat). Vastaavasti perusterveydenhuollon ikävakioidut kustannukset olivat vertailukuntien pienimmät (1.051 €/asukas; 5,9 % mediaania pienemmät).

Kuopion kaupungin omasta terveyskeskuksesta lähetetut Kuopion yliopistolliseen sairaalaan ovat vähentyneet selvästi. Huolestuttavaa lähetekasvua on tapahtunut KYS:n sisäisissä läheteissä erityisesti vuoden 2015 aikana, mutta edelleen myös 2016.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Tuleva SOTE-uudistus pyritään huomioimaan toimintaympäristössä ja sen muutostarpeissa; maakunnallisuus, tehokkuus, vaikuttavuus ja toimiva integraatio huomioiden. Päivystys tulee muuttamaan kevään 2017 aikana uusittuihin tiloihin, joihin myös varattu tilat suunterveydenhuollolle, joka keskittää maakunnallisen virka-ajan ulkopuolisen päivystyksen näihin tiloihin.

Tuottavuutta lisäävät toimenpiteet

Ei ole arvioitavissa PSSH tiedon, ja saatavien talouslukujen pohjalta realistisesti.

Toiminnan painopisteiden vaikutukset osaamis- ja henkilöstötarpeeseen

Ei arvioitavissa.

Henkilöstön ja osaamisen saatavuus

Ei arvioitavissa.

Suunnitelma ulkoisten palvelujen käytöstä

Ei arvioitavissa.

Avainprosessi: Erikoissairaanhoido / PSSHP

Tuote tai palvelu	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TA 2017
				Kuopio	Juankoski
Poliklinikkakäynnit	223 607	252 548			
Hoitojaksot	20 481	20 552			
Hoitopäivät	89 101	92 392			
Lähetteet	40 652	43 546			
-terveyskeskuksesta	22 196	23 334			
-KYSin omasta yksiköstä	7 619	8 980			
-päivystyslähetteet	10 586	9 861			
-yksityissektorilta	7 470	7 656			
Siirtoviivepäivät	1 029	917			
Laskutetut siirtoviivepäivät / €	573 012	511 023			
Hoitopalvelut / 1000 €	134 859	145 771	152 268	148 138	7 416
KPK / 1000 €	3 600	3 822	4 352	3 899	
Suun th opetuslinikka / 1000 €	0	805	800	1 000	
Euroa/asukas	1 287	1 341	1 404	1 354	1 570

Kustannukset / 1 000 €	TP 2014	TP 2015	TA 2016	TA 2017	TA 2017
Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri	138 681	149 594	152 341	153 694	7 416
Muut sairaalat	702	1 746	1 100	1 851	
Muu esh	75	87	0	0	
Yhteensä / 1 000 €	139 458	151 427	153 441	155 545	7 416
Toimintatuotot yhteensä	41 438	348 627	200 000	300 000	0

4. ISÄNTÄKUNTAPALVELUT

Tuusniemen perusterveydenhuolto

Yhteistoimintasopimuksen tarkoituksena on huolehtia sopijapuolina olevien kuntien väestön tarvitsemien lakisääteisten terveydenhuollon piiriin kuuluvien palvelujen sekä sopijapuolten kesken erikseen yhteisesti sovittavien muiden palveluiden järjestämisestä ja tuottamisesta sopijapuolten kesken laadittavien palveluiden järjestämissuunnitelmien mukaisesti.

Yhteistoimintasopimuksen mukaan sopimuskunnat tekevät esityksen Kuopion kaupungille kunnille tuotettavista palveluista ja niiden tasosta vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä. Yhteistoimintasopimuksessa sovitaan myös henkilöstöstä, taloudenohjauksesta ja palveluiden rahoitusvastuusta sekä tuotantovälineistä ja muista yhteistoiminnasta sovittavista asioista.

Yhteistoiminta-alueen talous on osa Kuopion kaupungin talousarviota, taloussuunnittelua ja kirjanpitoa. Kustannukset ja palveluiden käyttö kootaan ja ryhmitellään palvelualueittain ja vastuualueittain siten, että eri palveluiden kustannukset ja palveluiden käyttö voidaan eritellä. Yhteistoiminnan tehtävissä ja niiden rahoituksessa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää isäntäkunnan valtuusto. Sopimuskunta vastaa sopimukseen kuuluvien palvelujen kustannuksista aiheuttamisperiaatteen mukaisesti lukuun ottamatta hallinnon kustannuksia, jotka määräytyvät sopimuksen mukaan eri tavalla. Nykyisen sopimuksen mukaan Tuusniemen kunta maksaa hallintopalvelujen järjestämisestä 5 %:a Tuusniemen perusterveydenhuollon toimintakuluista.

Uusi terveydenhuoltolaki lisäsi valinnanvapautta ja yhteistoiminta-alueella kuntalaiset voivat vapaasti valita terveysaseman, joista saavat palvelunsa.

Kuopion kaupungin terveydenhuolto on vuodesta 2009 lähtien järjestänyt Tuusniemen kunnan perusterveydenhuollon yhteistyösopimuksen mukaisesti. Nykyinen sopimus päättyy vuoden 2018 lopussa. Nykyisessä sopimuksessa on huomioitu tilintarkastajien arvio hallintomenojen realistisesta korotustarpeesta. Hammashoitopalvelujen laajuudessa ja toiminnassa ei ole tietoa oleellisista sovituista muutoksista vuodelle 2017 verrattuna vuoden 2016 toimintaa. Hammashuollon tilojen ongelmia ratkaistaan vuoden 2017 aikana. Perusterveydenhuollon toiminnassa ja sen laajuudessa vuonna 2017 ei ole suunnitteilla merkittäviä muutoksia vuoden 2016 toimintaan nähden.

TUUSNIEMEN KUNTA

Vuoden 2017 talousarvion tavoitteet ja talousraamiesitys sekä suunnittelukauden 2017 – 2018 tavoitteet

Perusterveydenhuollon talousarvioesitys 2017

	TOT 2014	TOT 2015	TA 2016	TA 2017
LIIEKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	0	0	0	0
LIIEKEVAIHTO	3 363 626	3 237 595	3 360 000	3 350 000
Myyntituotot	2 975 535	2 863 909	3 010 000	2 965 000
Maksutuotot	384 535	371 594	350 000	385 000
Tuet ja avustukset		0	0	0
Liiketoiminnan muut tuotot	3 557	2 092	0	0
LIIKETOIMINNAN KULUT	-3 363 626	-3 237 595	-3 360 000	-3 350 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-276 262	-280 602	-274 000	-315 000
Palvelujen ostot	-1 072 481	-952 569	-977 200	-922 960
Palkat ja oikaisuerät	-1 633 245	-1 597 344	-1 679 000	-1 675 000
Henkilösivumenot	-370 281	-391 232	-416 900	-424 040
Liiketoiminnan muut kulut	-11 357	-15 848	-12 900	-13 000

Tuusniemen kunta esittää Kuopion kaupungin Perusturvan ja Terveystenhuollon palvelualueelle suunnittelukauden 2017–2018 Tuusniemen kunnan perusterveydenhuollon talousarvion laadinnan perusteeksi seuraavat tavoitteet:

Tavoitteet, mittarit ja tavoitetaso:

Suunnittelukauden tavoite 2017–2018	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Terveystenhuollon palvelujen ja seudullisen yhteistyön kehittäminen		
Talousarviovuoden 2017 tavoitteet		
Laadukkaiden terveystenpalvelujen tuottaminen taloudellisesti ja kustannustehokkaasti	Palvelujen kustannukset / asukas	Hintataso ei yli valtakunnan keskimääräisen hintatason
Henkilöstön ammattitaidon ylläpito	Koulutuspäivät / työntekijä	Ammattitaitoinen ja pätevä henkilöstö

Palvelujen tuottamista jatketaan vuoden 2016 tapaan. Terveysthuollon palvelutarpeeseen ja toimintakuluihin vaikuttavat Tuusniemen kunnan väestön ikärakenne ja sairastavuus. Palvelun tuottamiseen liittyviä haasteita ovat henkilöstön eläköityminen, uuden ammattitaitoisen henkilöstön rekrytointi ja yhteistyön kehittäminen terveys- ja sosiaalitoimen eri toimijoiden ja toimialueiden välillä.

Avainprosessi: Tuusniemen perusterveydenhuolto

Tuote tai palvelu	Mittarin nimi	TOT 2015	TA 2016	TA 2017
Vastaanottopalvelut	Lääkärin vastaanottokäynnit	6 500	7 500	7 500
	Hoitajan vastaanottokäynnit	4 119	2 500	3 000
	Vastaanoton käynnit	10 619	10 000	10 500
	Vastaanoton asiakkaat	2 351	2 300	2 350
Terveystenhoitopalvelut	Terveystenhoidon käynnit	1 835	1 800	1 900
	Terveystenhoidon asiakkaat	977	700	800
Suun terveydenhuollon palvelut	Suun terveydenhuollon käynnit	2 704	2 700	2 700
	Suun terveydenhuollon asiakkaat	930	1 100	1 100
Kuntoutuspalvelut	Kuntoutuksen käynnit	3 487	2 200	2 200
	Kuntoutuksen asiakkaat	600	400	350
Vuodeosaston palvelut	Asiakkaiden lkm, omat sairaansijat	28	28	28
	Hoitopäivät	8 843	9 000	9 000
	Osastojen kuormitus %	86,5	89	89
	Hoitojakson pituus, keskiarvo (vrk)	17,6	17	16
	Asiakkaiden lukumäärä (=hoidetut)	528		520
	Hoitojakso/ potilas	2,0		
Henkilöstömittarit		TOT 2015	TA 2016	TA 2017
Avohoidon palvelut	Kokonaistyöaika	15,4		15,0
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	19,4		18,5
Suun terveydenhuollon palvelut	Kokonaistyöaika	2,8		4,0
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	2,9		2,0
Vuodeosaston palvelut	Kokonaistyöaika	25,2		21,0
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	24,5		24,0
Tuusniemen perusterveydenhuolto	Kokonaistyöaika	43,4		40,0
	Sairaus- ja tapaturmapoissaolot kal. pv/htv	21,3		20,0

5. HENKILÖSTÖ

Yleistä

Kaupunginvaltuuston hyväksymän talousarvion mukaan tulevaisuuden johtamiskyvykkyyttä on kyky uudistaa ja tuottaa palveluja rajallisin ja vähenevin resurssein julkisen sektorin säädelyssä ympäristössä. Resurssitarpeen kasvu tilanteessa, jossa resurssit vähenevät merkittävästi, asettaa haasteen osaamisen jatkuvalla kehittämiselle ja työntekijöistä lähtevälle innovoinnille. Työurien pidentäminen sekä työvoiman monimuotoisuuden huomioiva johtaminen on tärkeää. Johtamisessa korostuvat entistä enemmän luottamuksen aikaansaaminen, asiakkaiden osallistuminen, yhteistyö sekä henkilöstön osaamisen ja monimuotoisuuden hyödyntäminen ja osallistuminen.

Henkilöstöjohtamisen ja henkilöstötyön painopisteenä ovat henkilöstön suunnitelmallinen kouluttaminen, sisäinen liikkuvuus, motivointi palkitsemisen ja kannustavan palkkauksen keinoin, työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden edistäminen, työyhteisötaitojen kehittäminen sekä esimiesten henkilöstöjohtamistaitojen kehittäminen. Kaupunki on asettanut tavoitteeksi tuloksellisuuden ja työelämän laadun samanaikaisen kehittämisen. Tässä työssä esimies ja työyksikön henkilöstö ovat itse avainasemassa. Henkilöstötyön tuottavuuden edistäminen edellyttää, että esimies kehittää omia taitojaan henkilöstöjohtamisessa ja työntekijä omia työyhteisötaitojaan.

Valtuuston hyväksymässä talousarviossa vuodelle 2017 todetaan, että henkilöstömenojen säästöjä tavoitellaan osana toiminnan jatkuvaa kehittämistä ja tuottavuustyötä, vapaaehtoisin keinoin sopimalla niistä henkilöstöjärjestöjen kanssa sekä työnantajan käytössä olevilla työnjohdollisilla keinoilla. Kaupungin tulosta heikentävää lomapalkkavarausta vähennetään pitämällä suunnitelmallisesti säästölomia pois sekä suunnittelemalla vuosilomat pidettäväksi virka- ja työehtosopimuksen mukaisesti pääsääntöisesti lomakautena.

Valtuuston hyväksymän talousarvion mukaan ns. kilpailukyky sopimuksessa sovittu työajan tuoma lisäresurssi hyödynnetään käytännön työssä ja kun arvioidaan uuden henkilökunnan palkkaamisen tarvetta. Muuttuneet työaikamääräykset otetaan käyttöön työvuorosuunnittelussa 1.2.2017 lukien.

Vuoden 2017 alusta toteutuu Kuopion ja Juankosken kaupunkien kuntaliitos. Perusturvan palvelualueelle siirtyy Juankosken kaupungista 85 vakinaista työntekijää, joista 79 tulee vanhus- ja vammaispalveluihin. Juankosken kaupungin ja Kyster-liikelaitoksen sopimus terveyspalvelujen tuottamisesta purkautuu, jolloin vuoden 2017 alusta lukien Kuopion kaupungin palvelukseen siirtyy terveydenhuollon palvelualueelle 57 työntekijää ja 1 työntekijä perusturvan palvelualueelle.

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueiden henkilöstösuunnitelma

Valtuuston hyväksymän talousarvion mukaan vuonna 2017 ydinkaupungin henkilötyövuosimäärän arvioidaan olevan 5743,5 sekä liikelaitosten ja taseyksiköiden 694,3 henkilötyövuotta. Koko kaupungin henkilötyövuosimäärän arvioidaan olevan 6437,8 henkilötyövuotta. Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueiden henkilötyövuosimäärän arvioidaan olevan 2337,7 henkilötyövuotta, joka on 36,3 %:a koko kaupungin kokonaisyöajasta. Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueille arvioitu henkilötyövuosimäärä sisältää työllistämisen palvelujen henkilöstön, palkkatuella palkattavan henkilöstön ja etuuskäsittelyn henkilöstön. Henkilöstöä siirtyy konsernipalveluihin ja työntekijöitä on hakeutuvat Kelan palvelukseen. Käyttösuunnitelmassa on arvioitu, että perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueiden henkilötyövuosimäärä on 2105,3 henkilötyövuotta, eroa valtuuston hyväksymään talousarvioon – 232,4 henkilötyövuotta.

Valtuuston päätöksen mukaan perusturvan palvelualueella vakinaistetaan v. 2017 aikana 60 htv:tä määräaikaista työsuhteita. Tällä toimenpiteellä lisätään mm. kotihoidon kattavuutta yli 75-vuotiaiden keskuudessa ja turvataan henkilöstön saatavuutta vanhuspalveluihin.

Vuonna 2017 ei tapahdu merkittäviä henkilöstösiirtoja perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueiden välillä.

Henkilöstövaikutukset perusturvan palvelualueella vuonna 2017

Perusturvan palvelualueen henkilötyövuosien määrän arvioidaan olevan 1 294,7 vuonna 2017, jolloin vähennystä 35,8 henkilötyövuotta vuoden 2016 tilinpäätösennusteeseen nähden.

Henkilöstösuunnitelma	HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ				PALKKAMAARARAHAA				YHTEENSÄ	
	TP	TPE	TA	MUUTOS	TP	TPE	TA	MUUTOS	TA	TA
	2015 htv	2016 htv	2017 htv	2016/2017 htv	2015 €	2016 €	2017 €	2016/2017 €	2017 htv	2017 €
PTP										
Vanhus- ja vammaispalv	915,8	1000	1008	8,0	29 370 352	35 500 000	35 562 586	62 586	1008	35 562 586
Lapsiperhepalvelut	162,1	168,8	181,7	12,9	5 434 108	6 320 000	6 400 457	80 457	181,7	6 400 457
Aikuissoviaityönpalv	105,5	105,6	49,8	-55,8	3 227 026	4 404 300	1 498 959	-2 905 341	49,8	1 498 959
Perust. tukipalvelut	4,39	4,1	5,5	1,4	261 874	250 000	331 977	81 977	5,5	331 977
Johdon tukipalvelut	54,37	52	49,7	-2,3	2 616 765	2 300 000	2 280 072	-19 928	49,7	2 280 072
Palvelualue yht.	1242,2	1330,5	1294,7	-35,8	40 910 125	48 774 300	46 074 051	-2 700 249	1294,7	46 074 051

Perusturvan palvelualueella merkittävimmät henkilöstömuutokset ovat seuraavat:

Vanhus- ja vammaispalvelut

- Vanhusten hoivapalveluihin uusia hoitajia palvelutarpeen lisääntymisen johdosta ja ennakoitavissa olevan sijaistarpeen vuoksi, 39 htv.
- Vanhusten palveluohjaukseen palveluohjaaja, 1 htv.
- Vammaispalveluihin erityisneuvolaan psykologi, 1 htv

- Erityisryhmien asumispalvelut siirtyvät aikuissosiaalityön avainprosessista vanhus- ja vammaispalvelujen avainprosessiin, josta vanhusten palveluohjaukseen 7 htv:tä ja vanhusten hoivapalveluihin 3 htv:tä.
- Aikuissosiaalityön avainprosessista vanhus- ja vammaispalvelujen avainprosessiin vammaispalvelujen palveluprosessiin palveluesimies, 1 htv.
- Vuoden 2016 syksyllä on lisätty vammaisten päivätoimintaan 4 htv:tä, jonka vaikutus näkyy vuonna 2017. Toiminta on aiemmin tullut henkilökohtaisen avun kautta.
- Vuoden 2016 aikana on siirtynyt Harjulan sairaalan osasto 6 lakkauttamisen johdosta 12 htv:tä terveydenhuollon palvelualueelta perusturvan palvelualueelle eri yksiköihin (Levänen, Puijonlaakso, Harjula osasto 8, 9,10, kotihoito, vanhusten toimintakeskus, Ainola Maaninka).

Lapsiperhepalvelut

- Aikuissosiaalityön etuuskäsittelystä toimistosihteerin siirtynyt lapsiperhepalveluihin syksyllä 2016, 1 htv vaikutus vuodelle 2017.

Aikuissosiaalityö

- Aikuissosiaalityön palveluista työllistämisen palveluprosessi siirtyy elinvoima- ja konsernipalveluihin, - 26 htv.
- Perustoimeentulotuen käsittely siirtyy Kelalle, - 21 htv, josta - 7 htv:tä siirtyy sisäisenä siirtona perusturvan muihin palveluihin.
- Erityisryhmien asumispalvelut siirtyvät aikuissosiaalityön avainprosessista vanhus- ja vammaispalvelujen avainprosessiin, josta vanhusten palveluohjaukseen - 7 htv:tä ja vanhusten hoivapalveluihin - 3 htv:tä.
- Aikuissosiaalityön avainprosessista vanhus- ja vammaispalvelujen avainprosessiin vammaispalvelujen palveluprosessiin palveluesimies, - 1 htv.

Perusturvan tukipalvelut

- Johdon tukipalveluista, varahenkilöstön hallinnosta siirtyy 2 htv:tä perusturvan tukipalveluihin.

Johdon tukipalvelut

- Johdon tukipalveluista, varahenkilöstön hallinnosta siirtyy - 2 htv:tä perusturvan tukipalveluihin.
- Aikuissosiaalityön etuuskäsittelystä siirtyy 3 htv:tä asiakasmaksuyksikköön kahden eläköityvän henkilön tilalle.
- Ylihoitajan sijaisuutta ei täytetä vuonna 2017.

Henkilöstövaikutukset terveydenhuollon palvelualueella vuonna 2017

Terveydenhuollon palvelualueen henkilötövuosien määrän arvioidaan olevan 810,6 vuonna 2017, kasvua 27,8 htv vuoden 2016 tilinpäätösennusteeseen nähden.

Terveydenhuollon henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma	HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ				PALKKAMAARARAHA				YHTEENSÄ	
	TP	TPE	TA	MUUTOS	TP	TPE	TA	MUUTOS	TA	TA
	2015	2016	2017	2016/2017	2015	2016	2017	2016/2017	2017	2017
THP	htv	htv	htv	htv	€	€	€	€	htv	€
Avohoidon palvelut	461,1	491,4	503,5	12,1	20 897 184	22 000 000	22 411 126	411 126	503,5	22 411 126
Sairaalapalvelut	247,2	226,2	228,6	2,4	9 892 865	9 100 000	9 215 970	115 970	228,6	9 215 970
Mielenterveys- ja päihdepalv.	61,6	62,8	76	13,2	2 429 409	2 500 000	2 884 650	384 650	76	2 884 650
Terveydenhuollon tukipalv.	2,2	2,4	2,5	0,1	152 371	187 000	181 762	-5 238	2,5	181 762
Palvelualue yht.	772,1	782,8	810,6	27,8	33 371 829	33 787 000	34 693 508	906 508	810,6	34 693 508

Terveydenhuollon palvelualueella merkittävimmät henkilöstömuutokset ovat seuraavat:

Avohoidon palvelut

- Suunterveydenhuoltoon hammashoitaja, 3 htv
- Suunterveydenhuoltoon suuhygienisti, 1 htv
- Terveydenhoidon palveluihin, opiskeluterveydenhuoltoon terveydenhoitaja, 1 htv
- Lastenpoliklinikalle terveydenhoitaja, 0,5 htv
- Kuntoutuspäällikön virkaa ei täytetä, -1 htv.
- Lääkärivajaus, jota hoidettu ostopalveluna ja hoitajia vastaanotolle, 7,6 htv

Sairaalapalvelut

- Juankosken vuodeosastolle sairaanhoitaja, 1 htv
- Vuoden 2016 aikana on siirtynyt Harjulan sairaalan osasto 6 lakkauttamisen johdosta -12 htv:tä terveydenhuollon palvelualueelta perusturvan palvelualueelle eri yksiköihin (Levänen, Puijonlaakso, Harjula osasto 8, 9,10, kotihoito, vanhusten toimintakeskus, Ainola Maaninka).

Mielenterveys- ja päihdepalvelut

- Perheneuvolan työntekijöiden siirtyminen terveydenhuollon palvelualueelle, 10 htv

Työterveyshuolto

Työterveyshuollon järjestäminen on työnantajan lakisääteinen velvollisuus ennalta ehkäisevän työterveyshuollon osalta (Työterveyshuoltolaki 1383/2001). Lain tarkoituksena on työnantajan, työntekijän ja työterveyshuollon yhteistoimin edistää työhön liittyvien sairauksien ja tapaturmien ehkäisyä, työn ja työympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta, työntekijöiden terveyttä, työ- ja toimintakykyä työuran eri vaiheissa sekä parantaa työyhteisön toimintaa. Kuopion kaupunki tekee yhteistyötä Kallaveden Työterveyden

kanssa lisätäkseen henkilöstön työkykyä. Työterveyshuollon määrärahat on jaettu avainprosesseittain. Ensiaputarvikkeet ja näyttöpäätelasit maksetaan työterveyshuollon määrärahasta.

Henkilöstön osaamisen kehittäminen ja koulutussuunnittelu

Henkilöstön jatkuva kouluttaminen on tärkeää. Henkilöstön osaamista kehitetään suunnitelmallisesti ja perustuen strategiaan painopisteisiin, palvelujen perustehtäviin sekä tunnistettuihin osaamistarpeisiin. Osaamisen arvioinnissa, henkilö- ja työyksikkökohtaisten kehityssuunnitelmien laadinnassa ja kehityskeskusteluissa käytetään KuntaHR-ohjelmaa. Osaamisen kehittämisen menetelminä käytetään muun muassa koulutusta, mentorointia, työkiertoa ja työnohjausta. Lisäksi osaamista vahvistetaan osallistumalla oman työn jatkuvaan kehittämiseen ja kehittämishankkeisiin.

Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön lakisääteisen ammatillisen täydennyskoulutuksen toteutuminen varmistetaan. Henkilöstön osaamista vahvistetaan avainprosessikohtaisten koulutussuunnitelmien mukaisesti. Henkilöstökoulutusten toteuttamisessa tehdään yhteistyötä kaupungin keskitetyn henkilöstökoulutuksen, Itä-Suomen yliopiston, Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen ja Pohjois-Savon sairaanhoitopiirin, Savonia – ammattikorkeakoulun, Savon ammatti- ja aikuisopiston sekä muiden koulutustahojen kanssa.

Palvelupäälliköiltä ja esimiehiltä on pyydetty esitykset vuoden 2017 koulutuksista. Talousarvion laadinnan yhteydessä tehdyt avainprosessitasoiset koulutussuunnitelmat on käsitelty 4.10.2016 pidetyssä laajennetussa johtoryhmässä ja todettu, että suunnitelmat on käsitelty yhteistoimintamenettelyssä. Vuoden 2017 talousarvioon on varattu koulutusmäärärahaa 477.400 €, josta perusturvan palvelualueelle 131.100 € ja terveydenhuollon palvelualueelle 276.300 €. Johdon tukipalveluihin on varattu 70.000 € yhteisiin koulutuksiin.

Koulutusmäärärahojen jakautuminen perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueille on esitetty seuraavalla sivulla.

KOULUTUSMÄÄRÄRAHOJEN JAKO V. 2017

PERUSTURVAN PALVELUALUE									
		Yksikkökoht. määräraha- esitykset	Henkilöturva- koulutus / AVEKKI	Toimi oikein häätä- tilanteessa	Turvakortti- koulutus	EA- koulutus	LOVE/LOP lääkehoidon koulutus	Esitys yhteensä	Käyttö- suunnitelma 2017
Vanhuspalvelut	Vanhusten hoivapalveluiden tukipalvelut	1 887						1 887	15 000
	Eteläinen alue	17 330	900		8 900		6 620	33 750	8 200
	Koillinen alue								16 600
	Keskinen alue	7 280	900		2 850		3 200	14 230	7 800
	Pohjoinen alue	8 830	2 900		5 550		2 030	19 310	13 000
	Palveluohjaus	3 000						3 000	2 000
	Päivätoimintakeskus	2 400	500		500			3 400	1 000
Vammaispalvelut	Työkeskukset+asumispalvelut	38 770	3 300		500	500	1 000	44 070	15 000
Lapsiperhepalvelut		28 400	2 500		1 200	1 000	0	33 100	28 000
Aikuissosiaalipalvelut		8 950	1 700		3 200			13 850	14 000
Työllisyyspalvelut	<i>siirtyy konsernipalveluihin</i>	16 000	1 000		1 200			18 200	0
Varahenkilöt		3 100	1 620		750			5 470	5 500
Johdon tukipalvelut		5 000						5 000	5 000
PeTe yhteiset								70 000	70 000
PERUSTURVAN PALVELUALUE YHTEENSÄ		140 947	15 320	0	24 650	1 500	12 850	265 267	201 100

TERVEYDENHUOLLON PALVELUALUE									
		Yksikkökoht. määräraha- esitykset	Henkilöturva- koulutus / AVEKKI	Toimi oikein häätä- tilanteessa	Turvakortti- koulutus	EA- koulutus	LOVE/LOP lääkehoidon koulutus	Esitys yhteensä	Käyttö- suunnitelma 2017
Avohoidon palvelut	Vastaanottopalvelut	38 300		5 000		1 500		44 800	46 000
	Suun terveydenhuolto	53 800			13 600			67 400	40 000
	Terveystenhoito	53 100						53 100	50 000
	Kuntoutus	52 435		2 920				55 355	40 000
	Kuvantamispalvelut	4 140	840		400			5 380	5 000
Sairaalapalvelut	Poliklinikka ja osastohoito	46 580	4 200		4 800	0	4 340	59 920	60 000
Mielenterveyspalvelut	Lasten mtp	5 600			750			6 350	6 000
	Nuorten mtp	5 600			750			6 350	6 000
	Perheneuvola	2 300						2 300	2 300
	Aikuisten mtp / KPK	20 650			300		400	21 350	21 000
TERVEYDENHUOLLON PALVELUALUE YHTEENSÄ		282 505	5 040	7 920	20 600	1 500	4 740	322 305	276 300

PALVELUALUEET YHTEENSÄ	423 452	20 360	7 920	45 250	3 000	17 590	587 572	477 400
-------------------------------	----------------	---------------	--------------	---------------	--------------	---------------	----------------	----------------

Työyksiköt varaavat omaan käyttösuunnitelmaan määrärahan:

- työnohjaukseen + oppisopimuskoulutukseen
- henkilöturvakoulutukseen/Avekki
- toimi oikein häätätilanteessa
- turvakorttikoulutukseen
- EA-koulutukseen
- Lääkkeenhoitokoulutus LOVE/LOP

Johdon tukipalveluihin varattavat yhteiset:

- Sairaanhoidajapäivien messuosastoille osallittuminen
- Johtamisfoorumit; asiantuntijat, vuokrat, kahvit
- Muut yhteiset koulutukset
- Johdon tukipalvelujen koulutukset
- PeTe hallinto yhteensä 75.000 €

6. TIETOHALLINNON KEHITTÄMINEN

Kansallisten tietojärjestelmäpalvelujen kehittämiseen ja siitä aiheutuviin kustannuksiin sekä maakuntaudistukseen liittyen Kuopion kaupunki päätti suun terveydenhuollon potilastietojärjestelmän uudistamisesta. Tämän toteuttamiseksi on käynnistetty projekti ja tavoite on toteuttaa järjestelmävaihto toukokuun 2017 aikana. Samalla toteutetaan suun terveydenhuollon liittyminen Potilastiedon arkistoon. Uusi WinHIT-järjestelmä tullaan integroimaan terveydenhuollon Pegasos-järjestelmään, jolloin suun terveydenhuollossa voidaan hyödyntää ajantasaisesti muita terveydenhuollon potilastietoja.

Terveydenhuollon Pegasos-järjestelmään päivitetään joulukuussa 2016 voimassa olevan lainsäädännön edellyttämät Kanta-toiminnallisuudet. Samalla mahdollistuu uuden Marevan-hoitokortin käyttöönotto, jota tullaan pilotoimaan Kuopiossa keväällä 2017. Samoin on tarkoitus ottaa käyttöön Pegasos-järjestelmään integroitu päätöksentekijärjestelmä. Lisäksi tavoitteena on pilotoida osastohoidossa käytettävää mobiilikäyttöliittymää. Vuoden 2017 aikana valmistaudutaan lainsäädännöllisiin muutoksiin, jotka tulevat voimaan vuoden 2018 alussa.

Terveydenhuollon digitaalisten palvelujen käyttöönotto Pegasos-järjestelmää hyödyntäen viedään loppuun kevään 2017 aikana.

UNA-hankkeen ensimmäinen vaihe päättyi 1.6.2016, jolloin pidetyssä kokouksessa hankkeessa mukana olevien organisaatioiden edustajat pitivät perusteltuna jatkaa hankkeessa aikaansaattaa laajaa yhteistyötä organisaatioiden kesken. Tiivis yhteistyö luo pohjaa valtakunnallisen maakuntaudistuksen yhteydessä tarvittaville ratkaisuille ja nykyisen yhteistyön tulokset ovat aloittavien maakuntien käytettävissä toimintansa kehittämiseen.

Yhteistyön konkreettisina kohteina tässä vaiheessa on kansallisena yhteistyönä toteutettava UNA-määrittelyihin perustuva tietojärjestelmäkokonaisuuden ytimen hankinta, nykyisten järjestelmien kehittäminen ja korvaaminen, yhteisesti sovitun etenemissuunnitelman ylläpito ja määrittelyjen päivittäminen sekä yhteisen kehittämisstrategian ja arkkitehtuurin hallinta. Tässä vaiheessa näistä tärkeimmät ovat eräiden organisaatioiden tarvitsema järjestelmäkokonaisuuden ytimen hankinta sekä yhteistyön koordinointi ja seuranta. Kuopion kaupunki osallistuu yhdessä PSSHP:n kanssa UNA-hankkeen jatkotyöskentelyyn hanketoimiston rahoituksella sekä alueellisen yhteistyön koordinoimalla edellyttämällä työpanoksella.

Raportointiin liittyvää tietovarastoratkaisun kehittämistä jatketaan vuoden 2017 aikana uusien terveydenhuollon ja sosiaalihuollon tietosisältöjen käyttöönoton myötä huomioiden maakunnalliset ja kansalliset kehityslinjaukset sekä raportoinnin ja tiedolla johtamiseen liittyvät kansalliset kehittämishankkeet.

Vuonna 2016 käynnistynyt ISAACUS-hanke jatkuu. Hankkeen avulla valmistellaan hyvinvointidatan kokoamiseen ja koordinointiin keskittyvän kansallisen toimijan perustamista, Isaacus – hyvinvoinnin palveluoperaattori. Kuopion hankkeen nimi on

Lasten ja nuorten hyvinvointitiedon pilotti. Hankkeen tavoitteena on suunnitella ja pilotoida malleja, jotka tuottavat, yhdistävät sekä jatkojalostavat eri tietolähteissä olevaa mittaustietoa sekä yksilö- että perhetasolla. Tiedot kootaan tietolähteeseen, joka mahdollistaa tiedon yhdistelyn ja analysoinnin sekä havainnollistavat mittaustuloksia eri päätöksenteon ja tutkimuksellisten tarpeiden näkökulmasta. Tietojärjestelmien hyödyntäminen osana hanketta edellyttää tietohallinnon henkilöstön osallistumista hankkeen toteutukseen ja hankkeen toteutusta tukeviin toimenpiteisiin.

ODA – Omahoito ja digitaaliset arvopalvelut hanke jatkuu. Vuoden 2016 aikana kilpailutetun tietämyskannan (ODA1) ja sen avulla luotavan palvelun tekninen toteutus (ODA2) mahdollistavat kuntakohtaisten pilottien koekäytöt ODA:n teknisessä ympäristössä. ODA:n tekniseen ympäristöön liittyminen sekä Kuopion perusturvan- ja terveydenhuollon palvelutuotannossa syntyvän tiedon saattaminen ODA-ympäristön käyttöön edellyttää ODA-hanketyöryhmän ja tietohallinnon yhteistyötä.

Perustoimeentulotuen siirtyessä Kelan hoidettavaksi vuoden 2017 alusta alkaen siirtyminen tuo vaikutuksen sosiaalihuollon etuskäsittelykäytäntöihin sekä tietojärjestelmien käyttöön. Uusi käytäntö edellyttää tiivistä yhteistyötä Kelan ja kaupungin välillä, joka pääsääntöisesti hoidetaan tietojärjestelmiä (Kelmu, Lync) hyödyntämällä. Sujuva yhteistyö edellyttää järjestelmäpalveluiden käytön kehittämistä sekä entistä suunnitelmallisempaa käyttöä ja hyödyntämistä.

Sosiaalihuollossa lisätään sähköisiä asiointipalvelumahdollisuuksia sosiaalihuoltolain mukaisiin palveluihin. Olemassa olevien sähköisten vireillepanojen, lastensuojelu-ilmoituksen ja ennaltaehkäisevän että täydentävän toimeentulotukihakemuksen rinnalle otetaan käyttöön yleinen sähköinen yhteydenottolomake, jota hyödynnetään useammassa sosiaalihuollon palvelussa.

Vanhusten hoivapalveluissa vuonna 2016 aloitettu SAS (suunnittele – arvioi – sijoita) järjestelmähankinta ja käyttöönotto saatetaan loppuun keväällä 2017. Järjestelmän käyttöä on suunniteltu laajennettavaksi pitkäaikais- ja vuorohoidon asiakassijoitusten suunnittelusta vanhusten päivähoitoon sekä vammaispalveluihin.

Hoivapalveluissa omaiset otetaan mukaan entistä tiiviimmäksi osaksi hoivapalveluasiakkaiden arkea. Em. toteutumiseksi kehitetään omaisten ja ammattilaisten yhteydenpitoa käyttöönottamalla tietoturvallinen asiointikanava.

Kotihoidossa pilotoitiin virtuaalisia kotikäyntejä videoyhteyden avulla hyvällä menestyksellä vuonna 2016. Videoyhteyden avulla suoritetulla käynnillä hoidetaan ensisijaisesti tarkastus- ja muistutuskäyntejä. Virtuaalikäynnit otetaan osaksi kotihoidon palveluntuotantoa vuonna 2017. Hoitajakäyntien lisäksi on tarkoitus testata virtuaalisia lääkärikäyntejä.

Perusturvan palvelualueella vuoden 2016 aikana toteutetussa asumispalveluiden hankinnassa on kehitetty ja uudistettu ostopalveluiden tiedonhallintamallia. Palveluntuottajat ovat hankinnassa sitoutuneet käyttämään etäkäyttö palveluna tilaajan asiakas- ja potilastietojärjestelmää. Asiakas- ja potilastietojärjestelmien käyttö alkaa 1.3.2017.

SOTEVA hankkeessa kehitetään kotihoidon, sosiaalipäivystyksen, ensihoidon kenttäjohtajien sekä palveluohjauksen puhelinpäivystyksen yhteistä toimintaa. Tavoitteena on parantaa ennakoimattomien palvelu/avuntarvetilanteiden palveluun ohjautumista. Yhteisen toiminnan kautta löydetään asiakkuuden optimoitu palvelupolku, voiden hyödyntää asiakkaiden ohjaus ja yhteinen tekeminen, oikean tahon ottaessa asiakkaan tilanne ratkaistavaksi. Em. tavoitteiden toteutuminen edellyttää ajantasaisen tiedonkulun ja yhtenäisen tiedonhallinnan kehittämistä.

Vuonna 2016 alkaneessa Terveysteknologian kehityskeskus –hankeessa terveysteknologioiden testaaminen ja kehittäminen yritys yhteistyönä Mäntykampuksen alueella jatkuu.

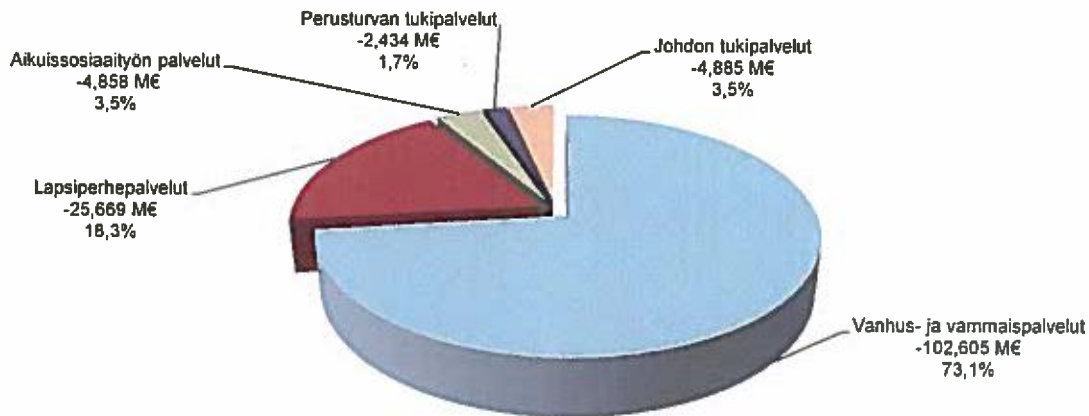
Juankosken kuntaliitoksen tietotekniikka- ja järjestelmäpalveluiden käyttöönottoon liittyviä tehtäviä saatetaan loppuun kevään 2017 aikana.

Tietohallinnon henkilöstö osallistuu PoSoTe II vaiheen tiedonhallinta- ja sote-ICT palveluiden kehittämistyöhön.

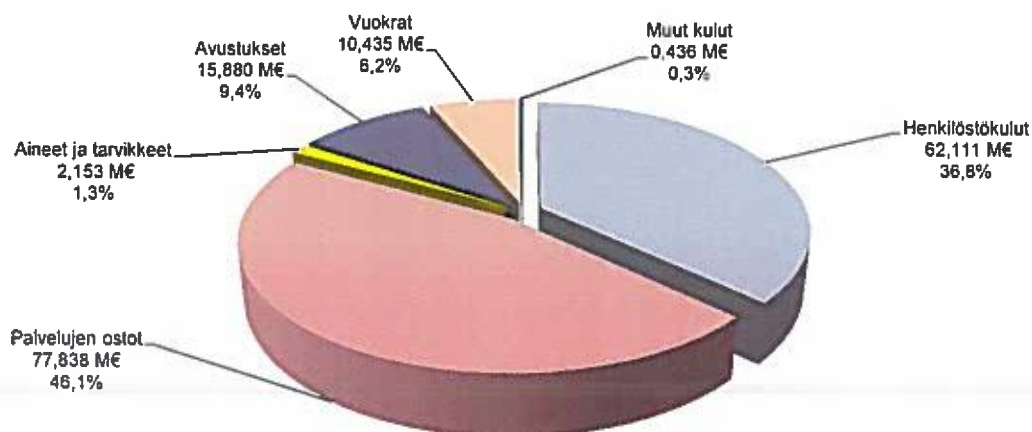
PERUSTURVAN PALVELUALUE	TOT 2015	KÄSU	MUUTETTU	KV 2017	KÄSU	KÄSU	KÄSU
	€	TA 2016	TA 2016		€	€	€
					Kuopio	Juankoski	Kuopio yhteensä
PERUSTURVAN PALVELUALUE YHTEENSÄ							
Toimintatuotot	34 749 522	33 428 155	33 428 155	26 876 148	26 876 148	1 527 480	28 403 628
Myyntituotot	5 541 550	3 759 889	3 759 889	4 843 089	4 406 287	110 500	4 516 787
Maksutuotot	13 847 724	13 956 142	13 956 142	15 024 322	14 898 828	1 114 280	16 013 108
Tuet ja avustukset	12 039 554	12 829 838	12 829 838	3 984 569	3 474 928	76 750	3 551 678
Vuokratulot	1 912 026	1 625 204	1 625 204	1 599 704	1 625 204	205 200	1 830 404
Muut toimintatuotot	1 408 689	1 257 082	1 257 082	1 444 464	2 470 901	20 750	2 491 651
Toimintakulut	-189 015 586	-194 549 355	-196 319 129	-157 246 754	-157 381 754	-11 476 091	-168 857 845
Henkilöstökulut	-63 964 634	-64 137 736	-65 597 510	-59 846 906	-57 617 034	-4 494 535	-62 111 569
Palvelujen ostot	-76 812 946	-76 039 780	-76 239 780	-70 289 939	-72 651 388	-5 187 427	-77 838 815
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 565 376	-1 447 780	-1 447 780	-1 595 280	-1 866 980	-286 950	-2 153 930
Avustukset	-36 320 012	-43 001 190	-43 001 190	-15 880 117	-15 386 482	-494 400	-15 880 882
Vuokrat	-9 804 458	-9 583 191	-9 893 161	-9 298 814	-9 480 186	-955 491	-10 435 677
Muut toimintakulut	-548 161	-339 898	-339 728	-335 698	-379 684	-57 288	-436 972
KATE	-154 266 064	-161 121 200	-162 890 974	-130 370 606	-130 505 606	-9 948 611	-140 454 217
VANHUS- JA VAMMAISPALVELUT YHTEENSÄ							
Toimintatuotot	16 390 518	16 399 124	16 399 124	18 436 204	18 926 337	1 369 180	20 295 517
Myyntituotot	2 463 271	2 242 300	2 242 300	3 319 500	2 430 287	110 500	2 540 787
Maksutuotot	11 649 786	12 318 924	12 318 924	13 304 304	14 320 224	1 030 280	15 350 504
Tuet ja avustukset	325 304	301 900	301 900	301 900	301 900	19 000	320 900
Vuokratulot	1 793 366	1 460 000	1 460 000	1 434 500	1 460 000	197 400	1 657 400
Muut toimintatuotot	158 791	76 000	76 000	76 000	413 926	12 000	425 926
Toimintakulut	-102 678 482	-102 250 145	-104 499 207	-113 436 722	-113 756 444	-9 144 729	-122 901 173
Henkilöstökulut	-43 134 166	-41 678 158	-43 137 932	-44 175 777	-42 876 362	-4 188 983	-47 065 345
Palvelujen ostot	-45 154 794	-41 775 214	-42 454 502	-49 830 672	-51 430 968	-3 367 827	-54 798 795
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 210 352	-1 041 880	-1 041 880	-1 214 880	-1 457 580	-285 950	-1 743 530
Avustukset	-4 944 996	-10 105 690	-10 105 690	-10 541 890	-10 390 890	-349 000	-10 739 890
Vuokrat	-7 869 513	-7 472 360	-7 582 360	-7 496 860	-7 354 001	-930 132	-8 284 133
Muut toimintakulut	-364 682	-176 843	-176 843	-176 843	-246 843	-22 837	-269 680
KATE	-86 287 965	-85 851 021	-88 100 083	-95 000 518	-94 830 107	-7 775 549	-102 605 656
LAPSIPERHEPALVELUT YHTEENSÄ							
Toimintatuotot	2 558 957	1 914 100	1 914 100	2 462 900	1 861 376	1 500	1 862 876
Myyntituotot	864 621	221 000	221 000	2 212 000	221 000	0	221 000
Maksutuotot	789 465	696 418	696 418	758 218	578 604	1 000	579 604
Tuet ja avustukset	912 426	883 682	883 682	1 370 682	1 061 772	500	1 062 272
Vuokratulot	5 079	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	7 366	113 000	113 000	113 000	0	0	0
Toimintakulut	-27 388 211	-27 439 396	-27 439 396	-27 015 692	-26 474 227	-1 057 910	-27 532 137
Henkilöstökulut	-7 847 057	-8 503 006	-8 503 006	-7 769 785	-7 826 669	-82 210	-7 908 879
Palvelujen ostot	-18 182 956	-17 524 270	-17 524 270	-17 833 787	-17 023 931	-956 500	-17 980 431
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-270 005	-298 000	-298 000	-298 000	-308 000	0	-308 000
Avustukset	-20 330	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000	0	-50 000
Vuokrat	-1 029 561	-1 009 366	-1 009 366	-1 009 366	-1 210 873	0	-1 210 873
Muut toimintakulut	-38 302	-54 754	-54 784	-54 754	-54 754	-19 200	-73 954
KATE	-24 829 253	-25 525 296	-25 525 296	-24 552 792	-24 612 851	-1 056 410	-25 669 261
AIKUISSOSIAALITYÖN PALVELUT YHTEENSÄ							
Toimintatuotot	15 141 444	14 568 020	14 568 020	5 446 215	5 524 702	156 300	5 681 002
Myyntituotot	1 915 678	1 140 000	1 140 000	1 140 000	1 600 000	0	1 600 000
Maksutuotot	1 428 472	940 800	940 800	961 800	0	83 000	83 000
Tuet ja avustukset	10 464 166	11 272 016	11 272 016	1 943 747	1 724 416	56 750	1 781 166
Vuokratulot	113 580	165 204	165 204	165 204	165 204	7 800	173 004
Muut toimintatuotot	1 219 548	1 050 000	1 050 000	1 235 464	2 035 082	8 750	2 043 832
Toimintakulut	-51 977 928	-55 949 564	-55 470 276	-9 041 168	-9 419 895	-1 119 107	-10 539 002
Henkilöstökulut	-7 468 964	-8 086 260	-8 086 260	-2 328 105	-1 795 078	-108 507	-1 903 585
Palvelujen ostot	-12 515 491	-14 233 778	-13 754 490	-988 253	-2 153 281	-856 400	-3 009 681
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-33 418	-68 900	-68 900	-43 400	-63 400	-1 000	-64 400
Avustukset	-31 354 886	-32 845 500	-32 845 500	-5 288 427	-4 845 792	-145 400	-5 091 192
Vuokrat	-507 059	-669 625	-669 625	-351 482	-440 843	-7 800	-448 643
Muut toimintakulut	-98 309	-45 501	-45 501	-41 501	-21 501	0	-21 501
KATE	-36 836 484	-41 381 544	-40 902 256	-3 594 953	-3 895 193	-962 807	-4 858 000

PERUSTURVAN PALVELUALUE	TOT 2015 €	KÄSU TA 2016 €	MUUTETTU TA 2016	KV 2017 €	KÄSU		KÄSU TA 2017 €
					Kuopio	Juankoski	
PERUSTURVAN TUKIPALVELUT							
Toimintatuotot	1 884	34 840	34 840	35 840	35 840	0	35 840
Myyntituotot	0	3 000	3 000	4 000	4 000	0	4 000
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	1 851	31 840	31 840	31 840	31 840	0	31 840
Vuokratulot	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	33	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-2 696 778	-2 939 465	-2 939 465	-2 326 798	-2 470 771	0	-2 470 771
Henkilöstökulut	-2 601 894	-2 823 779	-2 823 779	-2 114 423	-2 303 522	0	-2 303 522
Palvelujen ostot	-60 814	-62 269	-62 269	-158 958	-133 882	0	-133 882
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 492	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	0	-4 000
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0
Vuokrat	-16 546	-38 817	-38 817	-38 817	-23 781	0	-23 781
Muut toimintakulut	-4 931	-10 600	-10 600	-10 600	-5 586	0	-5 586
KATE	-2 694 894	-2 904 625	-2 904 625	-2 290 958	-2 434 931	0	-2 434 931
JOHDON TUKIPALVELUT							
Toimintatuotot	656 719	512 071	512 071	494 989	528 293	500	528 793
Myyntituotot	297 980	153 589	153 589	158 589	151 000	0	151 000
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	335 807	340 400	340 400	316 400	355 000	500	355 500
Vuokratulot	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	22 931	18 082	18 082	20 000	22 293	0	22 293
Toimintakulut	-4 274 187	-5 970 785	-5 970 785	-5 426 374	-5 260 417	-154 345	-5 414 762
Henkilöstökulut	-2 912 453	-3 046 533	-3 046 533	-3 458 816	-2 815 403	-114 835	-2 930 238
Palvelujen ostot	-898 891	-2 444 229	-2 444 229	-1 478 269	-1 909 326	-8 700	-1 916 026
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-39 109	-35 000	-35 000	-35 000	-34 000	0	-34 000
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0
Vuokrat	-381 779	-393 023	-393 023	-402 289	-450 688	-17 559	-468 247
Muut toimintakulut	-41 956	-52 000	-52 000	-52 000	-51 000	-15 251	-66 251
KATE	-3 617 468	-5 458 714	-5 458 714	-4 931 385	-4 732 124	-153 845	-4 885 969

Perusturva / toimintakatteen -140,5 M€ jakautuminen

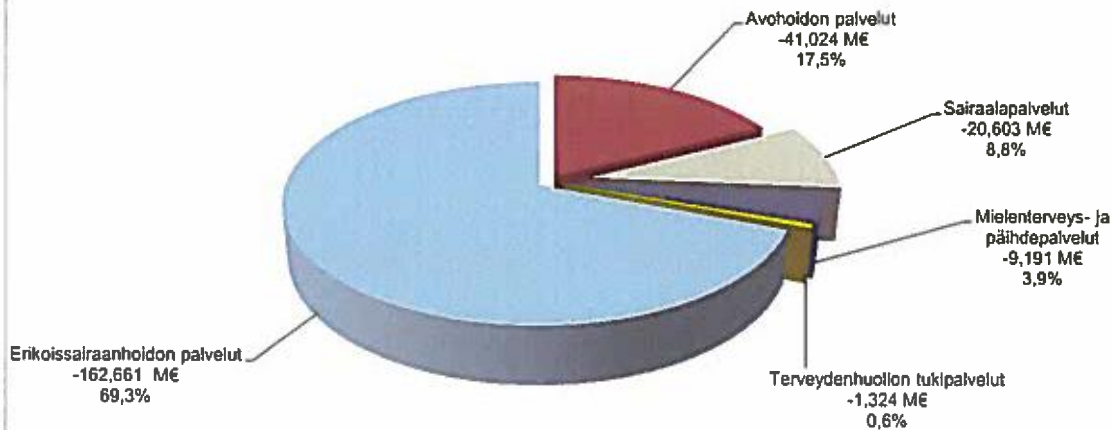
Perusturva / toimintamenojen 168,9 M€ jakautuminen

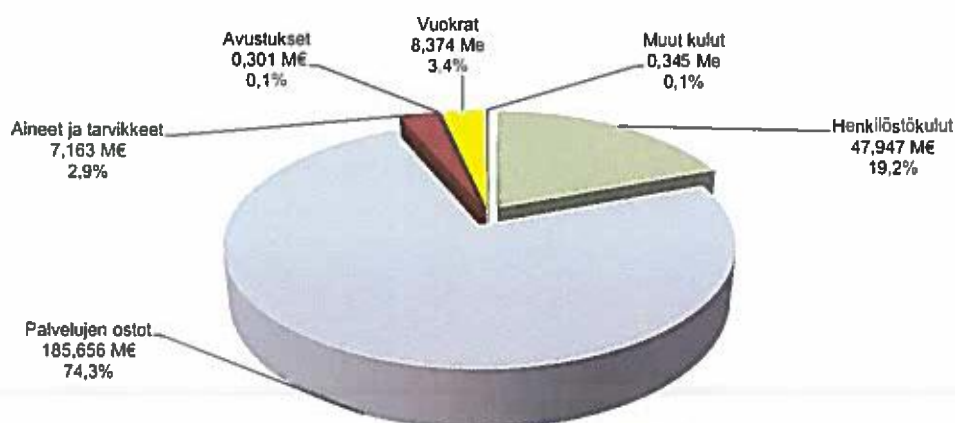
TERVEYDENHUOLLON PALVELUALUE							
	TOT 2015 €	KÄSU TA 2016 €	MUUTETTU TA 2016	KV 2017 €	KÄSU TA 2017 € Kuopio	KÄSU TA 2017 € Juankoski	KÄSU TA 2017 € Kuopio yhteensä
TERVEYDENHUOLLON PALVELUALUE YHTEENSÄ							
Toimintatuotot	13 752 172	13 209 293	14 153 293	14 109 293	14 109 293	874 500	14 983 793
Myyntituotot	6 646 849	5 821 081	5 980 081	5 921 081	5 895 481	374 500	6 269 981
Maksutuotot	6 404 375	6 757 497	7 517 497	7 557 497	7 641 462	483 000	8 124 462
Tuet ja avustukset	199 037	226 715	226 715	226 715	203 350	12 000	215 350
Vuokratulot	335 481	334 000	334 000	334 000	334 000	5 000	339 000
Muut toimintatuotot	166 429	70 000	95 000	70 000	35 000	0	35 000
Toimintakulut	-233 337 961	-236 817 093	-240 208 780	-236 789 367	-236 789 367	-12 999 798	-249 789 165
Henkilöstökulut	-44 154 654	-46 419 800	-46 150 026	-45 522 790	-44 525 067	-3 422 371	-47 947 438
Palvelujen ostot	-174 875 636	-175 518 203	-179 179 664	-176 209 115	-177 247 512	-8 409 193	-185 656 705
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 233 997	-6 686 523	-6 686 523	-6 839 683	-6 804 021	-359 750	-7 163 771
Avustukset	-292 703	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	-1 160	-301 160
Vuokrat	-7 530 629	-7 569 466	-7 569 466	-7 594 478	-7 573 466	-801 024	-8 374 490
Muut toimintakulut	-250 142	-323 101	-323 101	-323 301	-339 301	-6 300	-345 601
KATE	-219 585 789	-223 607 800	-226 055 487	-222 680 074	-222 680 074	-12 125 298	-234 805 372
AVOHOIDON PALVELUT YHTEENSÄ							
Toimintatuotot	10 759 671	10 395 755	11 185 755	11 095 755	11 090 043	472 250	11 562 293
Myyntituotot	6 421 221	5 654 193	5 694 193	5 704 193	5 707 481	222 500	5 929 981
Maksutuotot	4 155 532	4 560 197	5 250 197	5 210 197	5 224 562	238 000	5 462 562
Tuet ja avustukset	117 445	148 365	148 365	148 365	125 000	6 750	131 750
Vuokratulot	0	0	0	0	0	5 000	5 000
Muut toimintatuotot	65 473	33 000	93 000	33 000	33 000	0	33 000
Toimintakulut	-49 642 468	-50 478 641	-50 540 481	-48 823 622	-49 544 414	-3 042 506	-52 586 920
Henkilöstökulut	-25 337 279	-27 771 429	-27 833 269	-27 293 498	-26 968 745	-1 935 264	-28 904 009
Palvelujen ostot	-14 699 784	-12 582 886	-12 582 886	-11 255 708	-12 350 877	-543 700	-12 894 577
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 886 976	-5 220 123	-5 220 123	-5 370 123	-5 321 411	-219 050	-5 540 461
Avustukset	-292 703	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000	0	-300 000
Vuokrat	-4 261 383	-4 382 203	-4 382 203	-4 382 293	-4 364 281	-343 392	-4 707 673
Muut toimintakulut	-164 343	-222 000	-222 000	-222 000	-239 100	-1 100	-240 200
KATE	-38 882 797	-40 082 886	-39 354 728	-37 727 867	-38 454 371	-2 570 256	-41 024 627
SAIRAALAPALVELUT YHTEENSÄ							
Toimintatuotot	2 091 093	2 103 638	2 163 638	2 153 638	2 194 350	402 000	2 596 350
Myyntituotot	117 398	119 888	119 888	119 888	91 000	152 000	243 000
Maksutuotot	1 816 791	1 922 300	1 982 300	1 972 300	2 041 900	245 000	2 286 900
Tuet ja avustukset	63 002	59 450	59 450	59 450	59 450	5 000	64 450
Vuokratulot	1 320	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	92 581	2 000	2 000	2 000	2 000	0	2 000
Toimintakulut	-22 451 151	-22 095 538	-21 763 924	-21 436 284	-20 961 050	-2 238 967	-23 200 017
Henkilöstökulut	-13 429 317	-13 153 902	-12 822 288	-12 558 798	-12 088 183	-1 328 833	-13 417 016
Palvelujen ostot	-5 324 929	-5 217 597	-5 217 597	-5 230 836	-5 230 317	-345 500	-5 575 817
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 314 401	-1 426 000	-1 426 000	-1 426 000	-1 426 000	-138 000	-1 564 000
Avustukset	0	0	0	0	0	0	0
Vuokrat	-2 339 256	-2 225 939	-2 225 939	-2 148 550	-2 145 550	-425 634	-2 571 184
Muut toimintakulut	-43 248	-72 100	-72 100	-72 100	-71 000	-1 000	-72 000
KATE	-20 360 059	-19 991 800	-19 600 286	-19 282 646	-18 766 700	-1 836 967	-20 603 667
MIELENTERVEYS- JA PÄIHDEPALVELUT YHTEENSÄ							
Toimintatuotot	448 506	450 500	490 500	450 500	450 500	250	450 750
Myyntituotot	4 448	24 000	54 000	24 000	24 000	0	24 000
Maksutuotot	88 344	75 000	85 000	75 000	75 000	0	75 000
Tuet ja avustukset	18 247	17 500	17 500	17 500	17 500	250	17 750
Vuokratulot	334 161	334 000	334 000	334 000	334 000	0	334 000
Muut toimintatuotot	3 305	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-8 142 873	-9 104 134	-9 104 134	-9 197 978	-9 339 244	-302 532	-9 641 776
Henkilöstökulut	-3 885 822	-3 881 852	-3 881 852	-4 319 910	-4 128 822	-158 274	-4 287 096
Palvelujen ostot	-3 276 139	-4 210 881	-4 210 881	-3 760 595	-4 079 899	-104 200	-4 184 099
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-30 594	-39 000	-39 000	-42 560	-55 610	-2 700	-58 310
Avustukset	0	0	0	0	0	-1 160	-1 160
Vuokrat	-912 501	-945 401	-945 401	-1 047 712	-1 047 712	-31 998	-1 079 710
Muut toimintakulut	-37 818	-27 000	-27 000	-27 201	-27 201	-4 200	-31 401
KATE	-7 694 368	-8 653 634	-8 613 634	-8 747 478	-8 888 744	-302 282	-9 191 026

TERVEYDENHUOLLON PALVELUALUE				KÄSU		KÄSU		KÄSU	
	TOT 2015 €	TA 2016 €	MUUTETTU TA 2016	KV 2017 €	TA 2017 €	TA 2017 €	TA 2017 €	TA 2017 €	TA 2017 €
					Kuopio	Juankoski		Kuopio yhteensä	
TERVEYDENHUOLLON TUKIPALVELUT									
Toimintatuotot	104 275	59 400	113 400	109 400	74 400	0		74 400	
Myyntituotot	103 782	23 000	112 000	73 000	73 000	0		73 000	
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0		0	
Tuet ja avustukset	343	1 400	1 400	1 400	1 400	0		1 400	
Vuokratulot	0	0	0	0	0	0		0	
Muut toimintatuotot	150	35 000	0	35 000	0	0		0	
Toimintakulut	-1 674 875	-1 698 241	-1 698 241	-1 422 737	-1 399 340	0		-1 399 340	
Henkilöstökulut	-1 502 236	-1 612 617	-1 612 617	-1 350 584	-1 339 317	0		-1 339 317	
Palvelujen ostot	-153 834	-66 300	-66 300	-53 230	-41 100	0		-41 100	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 025	-1 400	-1 400	-1 000	-1 000	0		-1 000	
Avustukset	0	0	0	0	0	0		0	
Vuokrat	-17 490	-15 923	-15 923	-15 923	-15 923	0		-15 923	
Muut toimintakulut	-290	-2 001	-2 001	-2 000	-2 000	0		-2 000	
KATE	-1 570 600	-1 638 841	-1 584 841	-1 313 337	-1 324 940	0		-1 324 940	
ERIKOISSAIRAANHOIDON PALVELUT									
Toimintatuotot	348 627	200 000	200 000	300 000	300 000	0		300 000	
Myyntituotot	0	0	0	0	0	0		0	
Maksutuotot	343 707	200 000	200 000	300 000	300 000	0		300 000	
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	0		0	
Vuokratulot	0	0	0	0	0	0		0	
Muut toimintatuotot	4 921	0	0	0	0	0		0	
Toimintakulut	-151 426 593	-153 440 539	-157 102 000	-155 908 746	-155 545 319	-7 415 793		-162 961 112	
Henkilöstökulut	0	0	0	0	0	0		0	
Palvelujen ostot	-151 421 149	-153 440 539	-157 102 000	-155 908 746	-155 545 319	-7 415 793		-162 961 112	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 002	0	0	0	0	0		0	
Avustukset	0	0	0	0	0	0		0	
Vuokrat	0	0	0	0	0	0		0	
Muut toimintakulut	-4 443	0	0	0	0	0		0	
KATE	-151 077 966	-153 240 539	-156 902 000	-155 608 746	-155 245 319	-7 415 793		-162 661 112	

Terveydenhuolto / toimintakatteen -234,8 M€ jakautuminen

Terveydenhuolto / toimintamenojen 249,8 M€ jakautuminen

8. IRTAIMISTOHANKINNAT

IRTAIMISTO, TARPEET VUONNA 2017

Investoinnin hankintaraja yli 10.000 €

	Esitys €	Karsinta €	Käsu €
SUUN TERVEYDENHUOLTO	470 000	-70 000	400 000
Hoitokoneyksiköt x 4 (turbiinit, kulmakappaleet)	200 000		
Megamallin käyttöönotto investointi	0		
Ortopantomolaite Savotalolle (optiona kilpailutuksessa)	40 000	-40 000	
Liikutettava unitti	20 000	-20 000	
Nilsin uuden terveysaseman suun th kalustus	210 000	-10 000	
VASTAANOTTOYKSIKÖT (9 toimipistettä) JA KUVANTAMISPALVELUT	460 000	-460 000	0
<i>Lääkäreiden vastaanotto</i>			
KUIVOn kalustaminen	60 000	-60 000	
Nilsin uuden terveysaseman vastaanoton kalustus	150 000	-150 000	
<i>Kuvantamispalvelut</i>			
Savotalon natiiviröntgentutkimuslaitteen uusiminen	250 000	-250 000	
TERVEYDENHOITOYKSIKÖ	55 000	-15 000	40 000
UÄ-laite	40 000		
Jynkän koulun uudisrakennuksen kalustus/terveydenhoidon tilat	15 000	-15 000	
Päivärannan neuvolan/päiväkodin uudisrakennus			
Nilsin uuden neuvolan kalustus			
SAIRAALAT	503 800	-203 800	300 000
Hoitajakutsujärjestelmä (Lehtola, Kivelä, Karttula)	200 000		
Huhteluhuoneiden säilytyskalusteiden uusiminen	40 000	-40 000	
Cpap-laitteiden uusimiset ja kuluvat hoitotarvikkeet	192 000	-92 000	
Kuntoutusapuvälineet (uusittavat)	22 300	-22 300	
Patjat ja hoitotarvikkeet (uusittavat)	14 500	-14 500	
Uusittavat kalusteet (työergonomian korjaus)	24 000	-24 000	
Juankosken ja Tuusniemen Holter skannerit ja IT liittymät	11 000	-11 000	
LAPSIPERHEPALVELUT	25 000	-25 000	0
Kalustehankinnat; remonttimuutosten ja uusien toiminnallisten kokonaisuuksien muodostamisen takia/ Nuorten vastaanotto- ja arviointiyksikkö, sijaishuolto	25 000		
SOSIAALITYÖN PALVELUT	27 000	-27 000	0
Asemakadun tilamuutokset ja puhelinkoppi aikuissosiaalityöhön	27 000		
VANHUSTEN HOIVAPALVELUT	200 000	-200 000	0
Puijonlaakson palvelukeskusken hoitajakutsujärjestelmä	200 000		
KUNTOUTUSPALVELUT	97 200	-97 200	0
Kuntosalilaitteiden uusinta / Leväsen pk ja Nilsin tk	16 000		
Nilsin terveysaseman uudisrakennuksen kalustus	39 700		
Juankosken terveysaseman kuntosalilaitteet	41 500		
ERITTELEMÄTÖN	50 000	10 000	60 000
PERUSTURVA JA TERVEYDENHUOLTO YHTEENSÄ	1 888 000	-1 088 000	800 000

9. PERINTÖVAROJEN KÄYTTÖ

Vanhuspalvelut / kotihoito ja hoiva

tp ennuste

	SALDO 1.1.2016	KÄYTETTY v. 2016	JÄLJELLÄ 31.12.2016	ARVIO KÄYTÖSTÄ v. 2017	KÄYTTÖTARKOITUS V. 2017
LAINA KEKÄLÄISEN PERINTÖ Riistavesi / Vanhustyön hyväksi tili 2260	29 929	487	29 442	1 000	Riistaveden palvelukeskuksen pienhankintoja ja virkistystä asukkaille.
LAHJOITUS RIISTAVEDEN KOTIHOITOON Vanhusten päivätoimintaan tili 2274	34 921	3 630	31 291	9 500	Päiväryhmäasiakkaiden asiakasmaksut, retkikuljetukset ja pienhankinnat.
EINO LYYTISEN PERINTÖ Niisiä / Vanhustenhuollon kehittämiseen tili 2279, toko 6016	176 346	53 868	122 479	3 200	Vanhusten asumisyksiköiden elämystapahtumat. Kotihoidon, asumisyksiköiden ja päiväryhmien retkikuljetukset. Kansalaisopiston liikuntatuokiot asumisyksiköissä
NIIRALAN PALVELUKOTI- YHDISTYKSEN LAHJOITUS Vanhusten palveluasumiseen tili 2243	77 778 393 509	11 667	459 620	14 028	Hyljerobotti Paron vuosihoitosopimus. Sävelsirkku yht. 2 kpl - laitteet, ylläpito ja internet. Savon Sanomat 6 kpl. Vertais- ja vapaaehtoistyö. Kuntoutumista ja yhteisöllisyyttä tukevat pienhankinnat. Kaupunkialueen, Karttulan ja Maaningan asumisyksiköiden (yht. 6) elämystapahtumat 500€/yksikkö sekä Mäntykampukselle erityisavustus. retkikuljetukset.

Lastensuojelu

E. JA T. LAPIN TESTAMENTTIVARAT ORPOLAPSILLE tili 2283	121 050	8 564	112 487		Orpojen ja kodittomien lasten käyttöön (lastensuojelun tukitoimien piirissä olevat)
--	---------	-------	---------	--	--

Terveystieteiden palvelut

ERKKI KALEVI JÄRVELÄISEN PERINTÖ tili 2244	101 590 33 500 20 000	74 800	80 290		
--	-----------------------------	--------	--------	--	--

10. SISÄINEN VALVONTA

Sisäisen valvonnan suunnitelma toteutetaan kaupungin yleisohjeiden ja lautakunnan tarkentavien päätösten mukaisesti.

Sisäiseen valvontaan kuuluvan riskienhallintasuunnitelman avulla arvioidaan toimintaan ja talouteen kohdentuvat riskit. Sisäisen valvonnan avulla selvitetään toiminnan toteutuminen lakien, määräysten ja suunnitelmien mukaisesti.

Sisäisessä valvonnassa on etenkin talouden toteumaan ja ennustettavuuteen kiinnitettävä huomiota.

Ostopalveluna tuotettujen toimintojen seurantaan ja arviointiin tarvitaan suunnitelmallisuutta.

Poikkeavuuksista, kuten hoitotakuun toteutumisesta ja palveluun pääsystä raportoidaan sisäisen valvonnan kolmannesvuosiseurannassa ja vuositasolla. Havaittuihin poikkeavuuksiin pyritään vaikuttamaan korjaavilla toimenpiteillä mahdollisimman pian ja korjaavien toimenpiteiden vaikutusta arvioidaan.

VUODEN 2017 KÄYTTÖSUUNNITELMAAN SISÄLLYTETTÄVÄT SOPEUTUKSET / LTK 20.12.2016 § 110

Yleistä:

Haasteeksi talouden tasapainottamisessa muodostuu lisääntyvä palvelutarve ja sopeuttamisen keinojen realisointiin liittyvät hitaudet ja eri toimijoiden asettamat reunaehdot.

LISTA B: ESITYS SOPEUTUSTOIMENPITEISTÄ, EDELLYTTÄEN, ETTÄ KAUPUNGINHALLITUS MYÖNTÄÄ 2 MILJ.EURON MÄÄRÄRAHAN SOPEUTTAMISTOIMENPITEIDEN TOTEUTTAMISEKSI

	KOHDE	TOIMENPIDE	SOPEUTUS €	TOIMENPITEEN VAIKUTUS PALVELUIHIN/KUNTALAISIN	HENKILÖSTÖ- VAIKUTUKSET
Kuntoutusjohtaja					
Vanhus- palvelut	Veteraanien kotiapu	1. Varauidutaan 100 000 eurolla veteraanien palvelutuotantoon palvelusetelin avulla.	0 €	Tavoitteena joustavoittaa palvelujen järjestämistä, jotta palvelukatkoksia ei tulisi, viiveet minimoituisivat ja määrärahat saataisiin täysimääräisenä hyödynnettyä. Varaus on kustannusneutraali, Valtion konttori korvaa kustannukset jälkikäteen kunnille.	Lisätyötä palveluohjauksessa Helpotta osaltaan kotihoivan tilannetta.
	Erityisryhmien asumispalvelut	2. Erityisryhmien asumisessa ei varauduta arvioituun 2016 tilinpäätös tasoon eikä tarpeen kasvuun ennakoidusta tasosta Em. kasvu pyritään kattamaan hankinnan halvemmillä hinnoilla ja kustannustehokkailta uusilla sijoituksilla ja palvelukriteerimuotoilulla (650.000 €).	420 000 €	Riskinä Kys:n hoitopäivien kasvu.	0 €

Kotihoidon tuottavuus	<p>3. Kotihoidon uudet palvelutuotteet ja uusi palvelumuotoilu osana kotihoivan tuottavuuden nousua.</p> <p>Otetaan Virtuaalipotilaskäynnit uutena palvelumuotona käyttöön.</p> <p>Realistinen tavoite vuodelle 2017 on 60 asiakkuutta.</p> <p>Ensivaiheessa kustannusneutraali, säästöt saavutetaan kun palvelu skaalautuu.</p>		Digitalisaation tuoma hyöty.	2 htv virtuaalissa korvaa 2 htv perinteisessä kotihoidossa.
	<p>4. Kotihoidon rajausta ja tarkempi kohdentuminen asiakaskortti arviota, määräaikaisia palveluja ja kuntoutumispotentiaalia hyödyntäen. Tavoitellaan 200 kevyen asiakkuuden osalta palvelun korvautumista omaehtoisilla palveluilla / virtuaalipalveluilla / palvelusetelillä.</p> <p>Ikääntymisen aiheuttamasta 12 htv palvelutarve kasvusta korvataan monituottajuudella (ml palveluseteli) arviolta puolet. Puolet kasvusta eli n 6 htv verran arvioidaan kuntoutuvan/ ohjautuvan omaehtoisen palvelun piiriin (240.000 €).</p>	120 000 €	Palvelujen tarkempi kohdentuminen asiakastarpeen mukaisesti. Asiakkaiden ohjautuminen mahdollisuuksien mukaan omaehtoisten palvelujen piiriin.	3 htv leikkaus kasvavasta tarpeesta.

		<p>5. Hyvinvointia edistävät kotikäynnit ja ikä neuvolan yksikönkäynnit.</p> <p>Em. käynnit pääosin korvautuvat riskiryhmiin suunnatulla ryhmämuotoisella toiminnalla osana kevyttä palvelutarjontaa Terve Kuopio-Kioskin yhteydessä.</p>	76 000 €	<p>Yksilökohtaisen palvelun korvaantumien ryhmämuotoisella palvelulla.</p> <p>Peittävyys laskee, kohdistuu riskiryhmiin.</p>	<p>Saavutettava 2 htv säästö henkilöresurssista kohdistetaan yhteyspisteeseen (uusi toiminta) toimintaan.</p>
	<p>Vanhusten asumispalvelujen tuottavuus</p>	<p>6. Hoitajamitoituksen tarkastelu; tehostettu palveluasuminen minimissään tasolle 0.54 ja pitkäaikaishoiva tasolle 0.6 (608.000 €)</p> <p>Yksikkömuutokset</p> <p>7. Muutetaan Riistaveden hoivayksikkö tehostetun palveluasumisen tai yhdenportaiseksi asumisyksiköksi. Käytännössä 12 pitkäaikaista paikka muuttuu 8:ksi tehostetun palveluasumisen paikaksi (152.000 €).</p> <p>8. Muutetaan Nilsin Lokottaja yksikkö tehostetuksi palveluasumisyksiköksi, jossa Sova-paikoja (725.000 €).</p>	<p>456 000 €</p> <p>114 000 €</p> <p>540 000 €</p>	<p>Mitoituksen muutos tarkoittaa palvelutason laskua yksiköissä (asiakaskohtainen aika pienenee).</p> <p>Pitkäaikaishoivan paikka määrää sopeutetaan kysyntää vastaavaksi. Sopeutuksen toteutuminen edellyttää onnistumista viranomaisyhteistyössä.</p> <p>Paikkamäärä vähenee n 10 paikalla. Paikkamäärää alueella sopeutetaan peittävyys tavoitteen mukaiseksi.</p> <p>Sopeutuksen toteutuminen edellyttää onnistumista viranomaisyhteistyössä.</p> <p>Tarkasteltaessa ikäihmisten määrää Nilsissä ja tavoiteltaessa 7 % peittävyyttä ympärivuorokautisessa hoivassa voidaan todeta, että ko. paikkamäärä riittää alueella ainakin vuoteen 2025.</p>	<p>Em. muutoksilla saadaan siirrettyä 16 htv verran henkilökuntaa kotihoidon tarpeisiin.</p> <p>4 htv säästö kohdistettavaksi kotihoidon tarpeisiin (sijaiset).</p> <p>Laskennallisesti 18 htv kohdistettavissa esim. kotihoivan sijaistarpeisiin.</p>

	Kiky-vaikutusten kompensointi	9. Kiky-vaikutusten realisoimiseksi tosiasiallisiksi henkilöstö säästöiksi, selvitetään yhdessä työnantajapalvelun ja järjestöjen kanssa mahdollisuuksia muuttaa arkipyhävapaa käytäntöjä sijastarpeen minimoimiseksi.		Epäsuorasti mahdollisia asiakasvaikutuksia voi syntyä negatiivisten työhyvinvointi vaikutusten seurauksena.	
Sairaala-palvelut Sairaalan sopeutuksilla kompensoidaan kuntoutuksen kasvupaineita, jotta sinne jää ikääntymisestä apuväline-tarpeista yms. johtuen.	Tuottavuuden lisäys sairaalahoitossa	10. <i>Ersijainen esitys:</i> Sairaalapalvelujen paikkamäärän lisäys 10 sairaansijalla nykyisellä henkilökuntaresurssilla. Toimenpiteellä saadaan laskennallinen säästö vähentyneestä ulkokuntaostosta.	915 000 €	Samalla yksiköiden hoitaja hoitajamitoitus laskee. Säästöistä saatava hyöty saattaa ohjautua kattamaan ikääntymiseen ja palveluketjuprosesseihin liittyviä ongelmia ellei Soteva-mallin mukainen toiminta toimi vastavoimana em. kehitykselle. Toimintahuoneiden käyttöönotto sairaansijoiksi heikentää osastojen sisäistä toimivuutta ja kuntoutumismahdollisuuksia. Hoitajakohtainen aika potilaista kohti pienenee.	
Kuntoutus Kuntoutuksen laskennalliseen raamiin pääsemisen ei realistinen, minkä takia sairaala sopeutukset kompensoi.	Henkilöstö	11. Henkilöstömenojen esitetyt lisäyksistä pidättäytymien ja kuntoutuspäällikön viran jäädyttäminen.	167 000 €	Väillisiä vaikutuksia asiakaspalveluun.	1htv
	Palvelujen ostot	12. Ostopalvelut: mm puheterapiassa kompensoidaan ostopalveluja omalla tuotannolla.	38 000 €	Ei vaikutusta, mikäli oma kapasiteetti riittää erityistyöntekijöiden osalta.	

Perusturvajohtaja

Vammais- palvelut	Henkilöstö	13. Kahden lähihoitajan vakanssin jäädymäinen kehitysvammaisten päivätoiminnasta.	50 000 €	Asiakasprofiilien läpikäyminen ja kokonaisuuden arvioiminen.	Kohdentuu kehitysvammaisten päivätoimintaan.
	Palvelujen ostot	14. Kehitysvammaisten tukihenkilöostopalveluiden lakkaaminen.	120 000 €	11 asiakkaan tukihenkilötoiminta siirretään oman avustajakeskuksen toiminnaksi.	Omana avustajakeskuksen työnä toteutus.
		15. Niissä työtoiminnan ostopalvelut siirretään omaan toimintaan.	76 800 €	Toiminta edellyttää tilajärjestelyjä, joten asiakkailla toimipiste muuttuisi.	On resurssi, mutta kustannuksia ollaan laskemassa ja arvioimassa millä toimintamallilla toiminta toteutuu edullisimmin.
		16. Vaaliajan asukkaiden siirto käynnistetään.	245 500 €	Sipulin asumisyksikön 7 asukasta, uusien asumisyksiköiden 9 asukasta muuttavat Vaalijalasta vaiheittain omaan kotiin.	Suunnittelutyö on menossa.
	Tilavuokrat	17. Karttulan työkeskuksen tilavuokra päättyy 31.12.2016.	32 500 €	Asiakkaat ohjautuvat asukastuvalle.	Yhden henkilön työpanos siirtyy.
		18. SAS-työkalun käyttöönotto jäädytetään.	16 000 €	Nopea ja sujuva asiakasprosessi asuinpaikkasijoittelussa ei toteudu.	Ei vaikutuksia
	Palvelusetelin laajentuminen	19. Kehitysvammaisten asumispalvelu ja päivätoiminta tuoteistetaan ja asumispalveluun sekä päivätoimintaan avataan palveluseteli käyttöön suorahankinnan sijaan ostopalvelukustannusten tason hillitsemiseksi.	500 000 €	Asiakasvaikutukset voivat olla negatiiviset, mikäli asukas asuu kiipailutuksen ulkopuolisessa yksikössä, jossa hinta eroaa sopimuslumpsummien hinnasta.	Asukkaiden oikeataisoisen paikan varmistaminen edellyttää arviointi- työskentelyn kehittämistä.

<p>Lapsiperhe- palvelut</p> <p>Raamin mukainen säästötavoite vuodelle 2017 on yhteensä 1 182 460€</p>	<p>Palvelujen ostot</p>	<p>20. Vauvalan ja/tai Toukolan lastensuojelun laitospaikkojen muuntaminen 3-5 perheen perhekuntoutuspaikoiksi. Toukolan tilat ovat alun perin suunniteltu perhekuntoutukseen, mutta Vauvalan käyttöaste on alhaisempi.</p>	<p>500 000 €</p>	<p>Asiakasvaikutukset ovat vauvaikäisten asiakkaiden kohdalla neutraalit, koska muutoksessa vauvat sijoitetaan perheisiin ja vauvaperheet joiden lapsia ei voi sijoittaa perheisiin tulisivat perhekuntoutusyksikköön. Tällaisia perheitä on jo ollut Vauvalassa. Nuorten kohdalla Toukolan 6 nuoren osastopaikan siirtäminen on asiakasvaikutuksiltaan haasteellinen, mutta suunnitteilla, mikäli Vauvalan tilat eivät soveltuisi Tilakeskuksen suunnittelun perusteella perhekuntoutukseen.</p>	<p>Vauvalan henkilöstö muuntaa toimintaansa ja siirtyy tekemään perhekuntoutusta.</p>
	<p>Palvelujen ostot</p>	<p>21. Kuopion Ensikotiyhdistyksen ensikotitoimintaan sijoittamiseen eli asiakasohjaukseen luodaan kriteerit, jossa huomioidaan päihitteiden käyttäjät ja vastaavasti esimerkiksi mielenterveydellisiin syin palveluun hakeutuvat ohjataan omaan perhekuntoutukseen. Asiakasohjaus palveluun toteutetaan vuonna 2017 yksioikohtaisina maksusitoumuksina (91.500 €).</p>	<p>10 000 €</p>	<p>Muiden syiden kuin päihitteiden käytön perusteella (mm. mielenterveydellisiin syin) palveluun hakeutuvat ohjataan kaupungin omaan perhekuntoutukseen.</p>	<p>Ks. yllä perhekuntoutus.</p>
		<p>22. Nuorten ammatillisten tukiperhepalveluiden ostopalvelua lakkautetaan.</p>	<p>200 000 €</p>	<p>Korvaavana toimintana esitetään laadittavaksi kumppanuussopimus Nuorten palvelut ry:n kanssa ja koulutetaan yhdessä tukihenkilöitä ammatillisten tukihenkilöiden tarpeen vähentämiseksi.</p>	<p>Ennakoidaan, että on omaa sosiaali-ohjausresurssia suunnittelu- ja kehittämistyöhön.</p>
		<p>23. Sijaishuollon ostopalvelujen vähentäminen (169.500 €).</p>	<p>205 500 €</p>	<p>Kokeillaan vaihtoehtoisia toimintatapoja, kuten esim. pilotoidaan sijaishuollon nykyiseen asiakaskuntaan tukiperhepilottia, jossa sosiaalityöntekijä valitsee potentiaalisia perheitä avohuoltoon siirtymiseksi.</p>	<p>Sijaishuollon ja avohuollon henkilöstö suunnittelee ja toteuttaa kokeilua.</p>
		<p>24. Avohuollon ostopalvelun määrärahojen vähentäminen.</p>	<p>46 900 €</p>	<p>Kokeillaan Toukolan avohuollon perhetyön kohdentamista vielä intensiivisemmin.</p>	<p>Nykyisten resurssien arviointi ja seuranta. Sijaishuollon ja avohuollon henkilöstö suunnittelee ja toteuttaa kokeilua.</p>

	Tietohallinto	<p>25. Kansa-hankkeen kehittämisen siirtäminen, koska vuoden 2017 budjettiin esitettyä kehittämistä Effic SOPAN (ent. Effic YPH) osalta sosiaalihuollon asiakasasiakirjalain mukaisiin rakenteisiin lomakkeisiin ja tätä myötä käyttöön otettavaan uuteen Efficin kirjaustapaan ei annettu raamissa ole mahdollista sisällyttää, koska kyseessä on uusi toiminta.</p> <p>(kts. kohta 38. / 50 % 26.100 €)</p>	26 100 €	<p>Kuopion sosiaalitoimi on sosiaalihuollon kirjaamisessa jäänyt keskimääräisestä valtakunnallisesta kehityksestä jälkeen.</p>	<p>Henkilöstö käyttää kirjaamiskoulutusten jälkeen entiseen tapaan vanhoilla rakenteilla tai täysin ilman rakenteita olevia asiakirjoja. Nykyisiä asiakirjoja saadaan osittain itse päivitettyä otsikkotasolla Terveysten- ja hyvinvointilaitoksen määrittelemään suuntaan. Tällöin kaikki Efficassa olevat asiakirjat on käytävä läpi ja yritettävä muokata ne edes asiakkaille näkyviin osin määrittelyjen mukaisiksi. Näin tehdyt asiakirjat eivät vastaa THL:n määrittelyksiä. Esimerkiksi vuoden alusta asiakirjojen metatietoina vaadittavat perustiedot jäävät vajaiksi.</p>
		26. Perho-hanketta ei jatketa.	2 000 €	Perhehoidon digitaalinen järjestelmä ei ole perhehoitoon sijoitettujen lasten ja nuorten tilannearviossa käytössä, vaan asiat tehdään vanhanlaisesti neuvotteluissa ja kotikäynnillä.	Vanha työtapa jatkuu.
		27. Sanelujen purkukokeilua ei jatketa vuonna 2017.	20 000 €	Asiakastiedot käsitellään vanhalla työntekijäkohtaisella kirjaamisella ja työtavalla.	Henkilöstön työaika menee kirjaamiseen kun sanelujen purkua ei ole.
	Toimitilat	28. Sijaishuollon henkilöstön toimitilojen siirtäminen Viestikadulle osaksi avoimuuden ja perhepalveluiden kokonaisuutta (7 kk vuokrasäästö).	36 700€	Ei huomattavaa vaikutusta kuntalaisiin. Muuton aikana ennakoidaan poikkeusjärjestelyjä.	Sijaishuollon henkilöstön muuttovalmistelut Viestikadulle.

Aikuis- sosiaalityö Raamin mukainen säästötavoite on yhteensä 1 455 569 €	Palvelujen ostot	29. Ostopalveluna toteutettu eläkeselvittely turvataan ja määräraha varataan (200.000 €).	10 000 €	Asiakkaita ohjataan eläkeselvittelyihin. Kohdennetussa eläkeselvittelytyössä on pystytty koordinoimaan eläkkeen hakuprosesseja ja käynnistämään keskitetyt eläkeselvityksiä niihin tarvittavine lääkärin tutkimuksineen. Eläkehakemukset on saatu käyntiin tehokkaasti ja nopeasti verrattuna peruspalveluiden tekemiin eläkeselvittelyihin ja julkisen terveydenhuollon tutkimuksien aikatauluihin.	Ei henkilöstövaikutuksia.
	Toimeentulotuki	30. Määräraha varaus perustoimeentulotuessa on yhden kuukauden osuus suositetun kolmen kuukauden sijaan.	526 500 €	Asiakasohjausta tehostetaan niin, että asiakkaat ohjautuvat pääosin Kelalle viimeistään 1.2.2017 alkaen (lukuun ottamatta voimassaolevia pitkiä päätöksiä) Toimeentulotukipäätökset tehdään ensisijaisesti vain tammikuun 2017 loppuun saakka. Tämä vähentää tarvittavaa määräraha varausta. Tiedottamista tehostetaan asiakkaille sekä yhteistyökumppaneille ja verkostoille. Sähköinen omapalvelun suljetaan tilapäisesti ajalle 16-31.12.2016 tai kokonaan teknisten muutosten vuoksi ja ohjataan asiakkaat hakemaan Kelan sähköisellä hakemuksella.	Ei henkilöstövaikutuksia.
		31. Vähennetään täydentävän toimeentulotuen määrärahaa ainoastaan siltä osin, että turvataan rahoitus sosiaalisen kuntoutuksen OSSI- hankkeeseen ja henkilöstön koulutukseen (300.000 €).	52 000 €	Määrärahan seurantaan laaditaan erityinen seuranta (päätöslajit) mm. Kela-muutoksen johdosta.	Ei henkilöstövaikutuksia.
	Avustukset	32. Kiintiöpakolaisten valtionavustukset kasvavat.	100 000 €	Jos otamme koko kiintiöpakolaisryhmän (65 hiöä) ja heidän lisäkseen 50 kuntapaikkalaista niin silloin uusien osalta saisimme lisää valtionavustusta ottaen huomioon poistuvat avustukset.	Nykyiset resurssit käytössä.

Tilavuokrat	33. Kotilon vuokrasopimuksen maksuvapautusanomus on laadittu omistajaohjausjaostolle.	58 400 €	Laaditaan anomus, että perusturvan palvelualueelta poistetaan vuokramenot tyhjiillään olevan Kotilo-rakennuksen osalta, koska tulevassa sotessa tilat jäävät kaupungille, joten kannattaisi ennakoida niiden markkinointia ulkopuoliseen käyttöön, eikä ole perusteltua maksaa tyhjänä olevasta kiinteistöstä sisäisesti.	Ei vaikutuksia, yksikkö on ollut tyhjiillään pitkään.
Henkilöstö	34. Vuonna 2017 eläköityvän sosiaalityöntekijän virka muutetaan ohjaajan viraksi.	6 000 €	Ei vaikutuksia.	Sosiaalihuoltolain painopisteen mukainen muutos.
	35. Jäädytetään yhden kotoutumisohjaajan tehtävä.	30 000 €	Kotoutumisen ohjaamisessa painotetaan järjestötoimintaa.	Kohdentuu pakolaistyöhön.
	36. Jäädytetään yhden toimistosihteerin tehtävä ajalle 4-12/2017.	25 000 €	Toivotaan, että Kela ei ohjaa asiakkaita täydentävän ja ennaltaehkäisevän toimeentulotuen piiriin yli ennakoitua.	Kohdentuu etuuskäsittelyyn.
Tietohallinto	37. Suljetaan Efficca- Oma palvelun kanava Kela-muutoksen johdosta.	57 000 €	Asiakkaat eivät voi hakea täydentävää ja ennaltaehkäisevää toimeentulotukea sähköisesti, mutta voivat hakea Kelan perustoimeentulotukea sähköisesti eli akuutti taloustilanne hoituu sähköisesti. Sähköinen lastensuojeluilmoitus poistuu myös käytöstä, jos Oma palvelu lakkautetaan. Palvelutarpeen arviointiprosessiin Oma palvelun käytöllä ei ole vaikutusta. Sähköinen hakemus oli suunnitelmassa ottaa käyttöön myös sosiaalihuoltolain mukaisiin hakemuksiin, joten se palvelu jää myös pois.	Hidastaa asiakastiedon siirtämistä, joten hidastaa myös asiakastyön prosesseja.

		<p>38. Kansa-hankkeen kehittämisen siirtäminen, koska vuoden 2017 budjettiin esitettyä kehittämistä Effic SOPAn (ent. Effic YPH) osalta sosiaalihuollon asiakasasiakirjalain mukaisesti rakenteisiin lomakkeisiin ja tätä myötä käyttöön otettavaan uuteen Effican kirjaustapaan ei annettu raamissa ole mahdollista sisällyttää, koska kyseessä on uusi toiminta.</p> <p>(kts. kohta 25. / 50 % 26.100 €)</p>	26.100 €	<p>Kuopion sosiaalitoimi on sosiaalihuollon kirjaamisessa jäänyt keskimääräisestä valtakunnallisesta kehityksestä jälkeen.</p>	<p>Henkilöstö käyttää kirjaamiskoulutusten jälkeen entiseen tapaan vanhoilla rakenteilla tai täysin ilman rakenteita olevia asiakirjoja. Nykyisiä asiakirjoja saadaan osittain itse päivitettyä otsikkotasolla Terveyden- ja hyvinvointilaitoksen määrittelemään suuntaan. Tällöin kaikki Efficassa olevat asiakirjat on käytävä läpi ja yritettävä muokata ne edes asiakkaille näkyvin osin määritysten mukaisiksi. Näin tehdyt asiakirjat eivät vastaa THL:n määrityksiä. Esimerkiksi vuoden alusta asiakirjojen metatietoina vaadittavat perustiedot jäävät vajaiksi.</p>
--	--	--	----------	--	--

Terveysjohtaja

<p>Avohoidon palvelut</p>	<p>Palvelujen ostot</p>	<p>39. Vastanottoyksikön asiakaspalveluostojen vähentäminen.</p> <p>40. Suun terveydenhuollon asiakaspalveluostojen vähentäminen.</p> <p>41. Terveystieteiden yksikön Voimaperheet-hankkeen lopettaminen (100.000 €)</p> <p>42. Vastanottoyksikön henkilöstökustannusten vähentäminen.</p> <p>43. Asiakaspalveluostojen vähentäminen.</p> <p>44. Kriisikeskuksen sopimus irtisanottu.</p> <p>45. Päihdepalveluiden asiakaspalveluostojen vähentäminen.</p>	<p>300 000 €</p> <p>300 000 €</p>	<p>Sijaisostolääkäreiden käytön minimoiminen. Riskinä sivuterveysasemien sulkuajanjaksojen lisääntyminen mikäli omama toimintana ei pystytä toteuttamaan.</p> <p>Kiireettömän hoidon saaminen hidastuu.</p> <p>Testamenttivaroin aloitetun toiminnan lopettaminen ja palvelutauko 2 vuotta. Siirtyminen soite-uudistukseen.</p> <p>Palvelutason lievä heikennys.</p> <p>Kiireettömän hoidon hidastuminen.</p> <p>Uudenlainen palvelutuotanto.</p> <p>Päihdepalvelusäätiön ulkopuolisten päihdehoidonjaksojen maksusitoumusehtojen tiukentaminen.</p>	<p>Oman toiminnan henkilöstön potilaskäyntien/työmäärän lisääntyminen.</p> <p>Oman toiminnan henkilöstön potilaskäyntien/työmäärän lisääntyminen.</p> <p>Sijalsten käytön vähentäminen.</p> <p>Oman toiminnan henkilöstön potilaskäyntien/työmäärän lisääntyminen.</p> <p>Omaksi toiminnaksi ottaminen olemassa olevin resurssein.</p> <p>Päihdepalvelusäätiön toiminnan tehostaminen ostajajohdajauksella.</p>
----------------------------------	-------------------------	--	-----------------------------------	--	---

Erikois-sairaanhoido	46. Ei kateta täysimääräisesti. Shp:n arvio kuntalaskuksesta ja muusta toiminnasta. Em. shp:n arvio/Kuopion budjetin ero 2,2 M€, jolloin seuraavia sopeutuksia ei toteuteta muusta toiminnasta (kohdat a-d).	1 000 000 €	Kiireettömän hoidon saaminen hidastuu lähelle hoitotakuun takarajaa 6 kk. Hammaslääkärinkoulutusedilytysten heikentyminen.	Kaupungin oman toiminnan henkilöstön potilaskäyntien lisääntyminen.
	a) Suunterveydenhuollossa potilaiden lähettäminen opetuspl:lle vähennetään minimiin.	350 000 €	Näiden alueiden asukkaiden palveluiden siirtyminen Kuopion keskustaan.	
	b) Vehmersalmen, Riistaveden ja Karttulan vastaanottojen sulkeminen.	650 000 €	Määräraikaisilla/ sijaisilla toiminnasta katettu noin 30 % toiminnasta. Puolituksella syntyy vajeena 5000 hoitajavastaanottoa ja 7500 lääkärivastaanottoa. Kiireettömän hoidon saatavuus 4 viikkoa nykyisen n. viikon sijaan.	Toisssä olevan henkilöstön työmäärän lisääntyminen huomattavasti.
	d) Vapautuvien tehtävien /virkojen täytön viivästyttämisen huomattavasti.	220 000 €	Kiireettömän avohoidon hidastuminen.	

PERUSTURVAN PALVELUALUE	4 705 000 €
Vanhuspalveluiden sopeutukset	1 726 000 €
Vammaispalveluiden sopeutukset	1 040 800 €
Lapsiperhepalveluiden sopeutukset	1 021 200 €
Aikuissosiaalipalveluiden sopeutukset	917 000 €
TERVEYDENHUOLLON PALVELUALUE (ei sis. erikoissairaanhoidoa 2,2 M€)	2 420 000 €
Avohoidon palveluiden sopeutukset	1 005 000 €
Sairaalapalveluiden tuottavuuden lisäys	915 000 €
Mielenterveys- ja päihdepalveluiden sopeutukset	500 000 €
YHTEENSÄ	7 125 000 €